Sayı 1, Ekim'06, 2.5 ytl

RED

Baba Hakkı

Perihan Mağden

Kadir Konuksever

Kerem Kabadayı

Yavuz Alogan

Serhat Özcan

Hakan Gülseven

BİR ŞEY YAPMALI!

Akşamsefası
ISSN 1307-072X
9 771307 072007

mantar tarlası

"Bazı sanatçılar sahnede değil, evinde ölmeli."
Kültür ve Turizm Bakanı Atilla Koç... Bazı bakanlar da Meclis'te veya uluslararası toplantılarda değil, evinde uyumalı desek?..

●●●

"Açlıktan vefat ediyorum ayol!"
Bülent Ersoy... Bülent Hanım evinizde vefat edin lütfen. Yok, vefat etmeyin, size dört dürüm söyledik...

●●●

"Ben Türk devriminin, 1800'lerin sonlarından gelen Namık Kemal'ler zincirinin, fedailer geleneğinin son temsilcisiyim."
Doğu Perinçek, "Kara Murat benim!" demek isterken... "Hayır benim!" "Hayır ben!"...

●●●

"(Biyografim) muhakkak yazılması lazım. Yazılmaması demek, milli servete ayıp etmek demek. Kendimi milli servet olarak da görüyorum..."
Hülya Avşar, "Otobiyografi yazmayı veya biyografinizin yazılmasını istiyor musunuz?" sorusu üzerine... Peki ne yazacak? Bir deneyelim: "Sevgili günlük, bu akşam şov programımda Ricky Martin'in poposunu elledim. Dün de bir ressam-profesöre açtım ağzımı yumdum gözümü. Yıldız Taktik mi ne, bir üniversitede işte, öğrencilere, 'Cehalet gider eşeklik baki kalır' diye bağırdım. Oh, sefam olsun! Magazin programları bu gece de en çok benden bahsetti. Birden kendimi milli servet gibi hissettim."

●●●

"Yanlış bir seksüel tercih içindeymiş gibi konuşuyor."
AKP Genel Başkan Yardımcısı Dengir Mir Mehmet Fırat, CHP Grup Başkanvekili Haluk Koç hakkında...

●●●

"Tıpta Projeksiyon mekanizması vardır, kendi içinden geçenleri yansıtabilir bazıları..."
Haluk Koç, Dengir Mir Mehmet Fırat'a seviyeli bir biçimde cevap veriyor...

●●●

"Siyasetçilerimiz çok seksi laflar ediyor..."
Türk porno yıldızı Şahin K.

●●●

"Samimiyetine asla inanmadığım, kendisini de tanımadığım sakallı bir yazar var, Hürriyet gazetesinde, eski dinci, dönek. Ben ona tabii ki dönek diyorum, o benim kimliğimle, kişiliğimle ilgili güvenilmez anlamına gelen bir yazı yazdı. Oturmuş sayfasında Kadir İnanır'ın kimliği üzerine yazı yazıyor. Tam bir dangalak!"
Kadir İnanır, Hürriyet yazarı Ahmet Hakan hakkında konuşuyor... Biz de Kadirist mi olsak ne?!

●●●

"Bakıyorsun patronlarının gözlerine, onların gözlerindeki pırıltının nasıl bir satışla oluşacağını müthiş bir önsezi ile seziyorsun, sonra... sonrası malum... O yavşak üslup... Yavşak üslupla, medya karşısında güçsüz kalacağını hesapladığın insanların üzerine çamurla yüklen... Bu işleri ne yazık ki hep yavşaklar yapar."
'İslamcı' yazar Ahmet Taşgetiren de, Ahmet Hakan'a saydırıyor... İslamcı mı olsak ne?!

●●●

-İçeride kaç kişi var?
- Tahmini iki kişiler.
- O zaman hava desteği isteyelim!..
Kurtlar Vadisi ekibinin yeni dizisi Sağır Oda'dan... İçeride Superman'le Batman varmış, donanmayı da çağıracaklarmış...

tiraş haber!..

Akşam gazetesi, Özlem Temiz adlı bir hanımı 'Türkiye'nin ilk Beyaz Saray muhabiri' diye tanıttı ve bu hanımın 'bomba haber'ini yayımladı. Haber şöyle:

"Condoleezza Rice, Atatürk'ün 'Hayatta en hakiki mürşit ilimdir' sözüne vurguda bulunarak, 'Atatürk gibi ismini dünya tarihine altın harflerle yazdırmış büyük bir liderin eğitime ne kadar önem verdiğini çok iyi biliyorum ve böyle bir liderin öğütleri Türk gençliğinin en büyük kılavuzu olmalıdır' dedi. Rice ayrıca 'Atatürk de güçlüklerden yılmamış, aksine onlardan beslenerek imkansızı başarmış çok büyük bir liderdir' diyerek Türk gençliğine en büyük öğüdünün ilim ve irfan yolundan şaşmamaları olduğunu belirtti. Türkiye'nin ve Türk halkının dünya barışına büyük katkılarda bulunduğunu belirten Rice 'Türk gençliği de bizim için en az Amerikan gençliği kadar önemlidir' dedi."

Evet efendim, aslında Condoleezza Rice hızını alamayıp Mustafa Kemal'den 'Türk şoförü en asil duygunun insanıdır', 'At yarışları modern toplumların vazgeçilmez bir unsurudur' gibi vecizeler de alıntılamış ama ilk Beyaz Saray muhabirimiz Özlem Temiz hanım, abartılı olur diye yazmamış. Ha, bir de Türk gençliği, ABD için en az Amerikan gençliği kadar önemliymiş. Niçin? Lübnan'a giden askerlerin sayısı az mı gelmiş?..

ayın skandalı!..

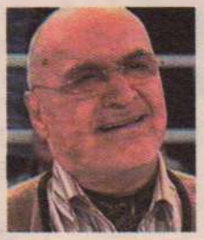

ixtanbul.com sitesindeki 'Türkiye'nin en seksi erkek köşe yazarı kim?' anketinin sıralaması ve oranları:

Can Dündar %23 / Fatih Altaylı %17 / Atılgan Bayar %14 / Haşmet Babaoğlu %12 / Ahmet Hakan %9 / Hıncal Uluç %8 / Reha Muhtar %7 / Mehmet Barlas %5 / Serdar Turgut %3 / Ertuğrul Özkök % 2

İyi, her şeyi anladık, hatta Reha Muhtar'ı bile 'seksi' bulan hanımlar olabileceğini varsayıyoruz da, Mehmet Barlas'la Hıncal Uluç n'oluyor orada?

müstehaktır!..

Malumunuz, duygu insanı Esra Ceyhan doğumunu yaptı ve koşa koşa ekranlara geri döndü. Dükkanı kapattığı sürede reyting kaybettiğini düşünüyor olacak ki, 'skandal' konulara girmeye başladı. Bir programında telefon hatlarında seks sohbeti yapan kadınların durumunu tartışıyor ve ortamı Zekeriya Beyaz ve Haydar Dümen'le takviye ediyordu. 'Telefon sohbet hattı'nda çalışan peruklu-gözlüklü bir kadın da 'sektör'deki ortamları anlatıyordu.

Bu sırada bir seyirci telefonla canlı yayına bağlandı. Telefondaki genç hanım, "Ben üniversite öğrencisiyim, parasızım, bu işi yapmak istiyorum. Herkesin yaptığı işlerden ne farkı var, ben de para kazanmak için çalışmak istiyorum. Bu işi nasıl yapabilirim?" diye sordu.

Esra Ceyhan ve stüdyodaki konuklar şoka girdi. Esra Ceyhan ayağa fırlayarak, "Olur mu öyle şey, sen ne biçim öğrencisin, para kazanacak başka iş kalmadı mı?" diye tepki gösterdi. Genç öğrenci de, "İş mi var memlekette?!" diye çıkıştı. Telefon bağlantısı pat diye kesildi...

Beş parasız okumaya çalışan üniversite öğrencilerine "Başka iş bul!" diye çıkışmak yerine, "Üniversite öğrencilerini bile bu hale getirdi sistem" diyecek basireti bulduğun vakit, ay-feza problemini çözdük demektir...

abdest suyu!..

Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik, bu yıl öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılan 11. sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Kitabı'nda yer alan, abdest suyunu içmenin alyuvarların sayısını artırdığı yönündeki satırları savundu. Çelik, din ve bilim adamlarının 'hurafe' diye nitelendirdiği satırların kitaptaki, 'Bunları biliyor musunuz?' kutucuğu içinde yer aldığını belirterek, ifadelerin Alman bilim adamı Albert Schalle'ye ait olduğunu öne sürdü. Kendisine içmesi için bir miktar abdest suyu göndermek isteriz. Dilerse çoraplarından süzer içer...

İkinci Dünya Savaşı sırasında, işgal altındaki Yunanistan'da, Nazi ordularına karşı direnişi başlatan Komutan Aris, ellerinde birkaç kırık dökük mavzerden başka şeyleri olmayan bir avuç adamıyla ilk önüne gelen köyün meydanına girdi. Yüksekçe bir yere çıkıp, "Evet, çok güçsüzüz, silahımız yok. Ve çoğunuz bizim Nazilere karşı bir şey yapabileceğimize inanmıyorsunuz. Ama bir daha bu köy meydanına girdiğimizde yüz binlerce kişi olacağız" dedi.
Ve gerçekten de, sadece birkaç ay sonra, yüz binler Nazi işgaline karşı direniş saflarına katılmıştı.

Biz de şimdi size bir portakal sandığının üzerinden sesleniyoruz.
Bu dünya, istediği her yerden, istediği her şeyi zorla alabileceğini düşünen, bir obez iştahıyla durmadan tüketen ve insanlığı her geçen gün daha derin bir barbarlığa sürükleyen emperyalist Yankilerin ve çanak yalayıcılarının tehdidi altındadır.
Bir avuç uluslararası tekelin gönlü olsun, kasası daha fazla dolsun diye, insanlık ağır acılar çekiyor. Afrika kıtası dünyanın gündeminden çıktı bile. Milyonlarca insan, her gün, açlık ve yaygın hastalık tehdidi altında yaşıyor. Bu yetmiyor, Yankilere yaranma yarışındaki mankafa diktatörler kendi aralarında savaşırken, yığınları da namlunun ucuna sürüklüyor.
Dünyanın her tarafı ucuz emek cehennemlerine döndü. Binlerce dolarlık şaraplar eşliğinde yenen yemeklerde, işçilerin daha fazla canını çıkaracak uluslararası anlaşmalara imza atılırken, günde 1 dolara yaşamak zorunda olan milyarlarca insandan söz ediyoruz. Koskoca ülkeler emperyalistlerin kerhanesi haline geldi; 'seks turizmi' icat edildi, çocuklar bir avuç dolar için psikopat emperyalist tosunlara peşkeş çekiliyor artık.
Ortadoğu şu lanet petrolü kana kana içmek isteyen doymak bilmez Yankinin yaktığı ateşle kavruluyor. Yetmiyor, dinler, mezhepler, milliyetler birbirine düşürülüyor.
Memleket ise çadır tiyatrosuna dönmüş. Utanmazlar hayatımızı pijamayla bile pazarlayabileceklerini söylüyor açık açık.
Ortalık 'yasal' hırsızlarla dolu. Siyasetçi denen cinsin analarının çıkından, çocuklarının düğün bohçalarından servet taşıyor. Ve yoksullara 'Anamı da al git!' diyorlar.
İşçiler, alın teriyle, onuruyla yaşayan yığınlar derinleşen bir sefalete mahkum ediliyor. Atış serbest! Sömür sömürebildiğin kadar! Sendikalar birer birer ortadan kaldırılıyor. Geriye bırakılanlar, patronlar kadar zengin sendika ağalarının elinde başka bir ticari işletmeye dönüşüyor.
Osmanlı'nın 700 senelik ceberrut devlet geleneği, sırf emekçiler örgütlenip başkaldırmasın diye çalışıyor. Ülkenin tek işleyen çarkı da bu; eziyet, işkence, cop, biber gazı, mapusane, düzenin hammaddeleri...
Kurtuluş umudunun cebirle yok edildiği bu ülke, emekçilere kurtuluş olarak 'öte dünya'yı adres gösteren kara cübbeli şarlatanların cennetidir artık.
Ve televizyonlar göz göre göre yalan söylüyor. Gazeteler alenen yalan yazıyor. Efendileri pastadan pay kapmaya çabalarken, patron borazanları yere düşen kırıntıları tıkınma telaşında.
Ve tüm bunlarla birlikte yayılan çürüme... Sokaklar fuhuş, hırsızlık, uyuşturucu bataklarına dönüşüyor. Güvenlikli malikane ve site duvarlarının dışı bir savaş alanı. Arkasında polisle kabadayılık yapan çete reisleri, yüzümüze pis pis sırıtarak caka satıyor.
Velhasıl ülkede ağır bir köpekleşme yaşanıyor.
Nasıl leş gibi bir linç havası var...
Nasıl domuzlama bir sömürü...

Biz bu çarkı, Türkçe, Kürtçe, Arapça, Farsça REDDEDİYORUZ! Ve, 'KIZIL' rengi seviyoruz!
Evet, çok güçsüzüz. Ve belki çoğunuz bizim işleyen bu talan ve sömürü çarkına çomak sokabileceğimize inanmıyorsunuz.
Ama size yine de bir portakal sandığının üzerinden 'imanla' sesleniyoruz:
Gerçeklerin üzerini örten bütün örtüleri bir bir kaldırmaya kararlıyız! Sola münasip görülen apolitik locaları ve devrimcilikten vazgeçmek kaydıyla girilen 'gerçekçi' siyaset zeminlerini reddediyoruz. Düzen içi çelişmelere, dalaşmalara taraf olmak değil, bu düzene vurmak istiyoruz. 'Yaramaz çocuk', 'sevimli afacan' falan da hiç değiliz.
Biz bu çarkı alenen yerle yeksan eylemek istiyoruz.
Bir daha böyle bir yazı yazdığımızda, çok daha güçlü olmak umuduyla...
Merhaba!..

RED

Anlaşılan Ertuğrul Özkök'ün aydınlara yaptığı uyarıyı, biraz değiştirerek kendisine ve 'yoldaş'larına yapmak gerekiyor: "Kesin inançlı liberaller insanlığın en büyük düşmanıdır!"

HAKKI YÜKSELEN (BABA HAKKI)

İçimizdeki İsrail

Sanki bir bilimkurgu-gerilim filmi gibi, bir organizma (milli) bünyemize girip büyümeye başlıyor, vücudumuzu ele geçiriyor, sonunda da dışarı çıkmaya çalışıyor; tabii kan revan içinde, korkunç bir sahne. İnsanın içi ürperiyor...

Son Lübnan savaşının Türkiye üzerindeki etkileri bana nedense bu tür filmleri hatırlattı. Savaş, bu toplumun kalbinde yatan İsrail'i ortaya çıkardı sanki; hem de bunca yaygın Yahudi düşmanlığına, 'Sabetayist komplo' korkusuna rağmen!

Aslında bilinir, burjuvazimizin İsrail sevgisinin, İsrail'e benzeme hevesinin kökü, Türkiye'nin 'hür dünya'ya kabul edildiği 1950'lere dayanır. Bu sevgi ve heves, en fütursuz dönemini Amerikan uşaklığının, tabiri caizse, tavan yaptığı Demokrat Parti döneminde yaşadıktan sonra, iç ve dış şartların da etkisiyle biraz örtülü bir hal aldı. Bazen Müslümanlık nedeniyle 'Arap kılığına' girdi, bazen "Aaa, ne ayıp!" dendi, ama gizli-açık askeri anlaşmalarla, ortak çıkarlarla sürdü gitti. Sonunda günü gelmiş olacak ki, tezkere oldu, köşe yazısı oldu, milli çıkar oldu, ortalığa döküldü...

Gençlik başımda duman

Savaşla birlikte bir 'psikolojik harekât' başlatıldı. Etkileri kısa sürede mahalle kahvelerine, komşu sohbetlerine yayıldı: "Bak İsrail'e, iki asker için savaş başlattı. Onca şehidimiz var, biz hâlâ uyuyoruz!"

Belli ki bir şeylerin zamanı gelmiş. Irak'taki işgal ve savaş devam ediyor. İran ile "nükleer" kriz var. Suriye topun ağzında. Filistin barut fıçısı. Afganistan'da NATO, muharip 'asker yolu gözlüyor'. Mağrip'ten Maşrık'a, Kafkaslar'dan Orta Asya'ya Büyük Ortadoğu Projesi gündemde. ABD emperyalizminin büyük istila planı, 'küreselleşme'nin amca oğlu!

Üstelik bu kez durum farklı. Arap ordularının üçünü beşini üst üste koyup katlamaya alışmış İsrail, Lübnan'da sert kayaya çarpmış. Malum düşmanını yenemeyen İsrail, şimdilik de olsa, yenilmiş demektir. Bu bir çeşit tabiat kanunu! İran'a karşı savaş hazırlıkları sürüyor, İsrail, bu savaş için bir tümen kurmuş, komutan atamış... Kısaca durum vahim. Şimdi hizmet zamanı.

Hürriyet'te Ertuğrul Özkök, TBMM'deki İsrail Dostluk Grubu'ndaki istifaları, (AKP'den sonra en büyük Meclis grubu, 280 üye!) bu gruba asıl şimdi ihtiyaç olduğunu söyleyerek eleştirdikten sonra, medyadaki İsrail karşıtı tutumları da

'herkesin dünyaya gençlik hayalleriyle bakması' olarak yorumluyor. Yazısının devamında, "Gençliğimizde ruhumuza işlemiş anti-emperyalizm, anti-siyonizm, anti-batı ne kadar duygu varsa yine bilinç üstüne fışkırdı" diyor. Sonra da birçok insanı 'gençlik dönemlerinin sanal Disneyland'ına dönme hazzını yaşamakla' eleştirip "Bu öfkeler, ülkenin menfaatini ikinci plana atmaktır" diyor. Ona göre emperyalist ve Siyonist zorbalığa karşı çıkmak, yaşını başını almış kişilerin işi değil. Özkök'ün bu ağırbaşlı halini görenlerin, onun bir zamanlar bırakın 68'li bir genç olduğuna, genç olduğuna bile inanması çok zor. Bence onun sorunu yaşıyla değil, sosyoekonomik durumu ve medyadaki konumuyla ilgili.

Popülizme ölüm!

Yine Hürriyet'ten Cüneyt Ülsever, Hamas ve Hizbullah'ın 'terörizm'i üzerinden çalışarak İran karşıtı ajitasyona girişiyor ve yükselen İran tehlikesi temasını işleyerek, müstakbel Türkiye-İran savaşının 'fikrî' hazırlıklarına girişiyor. Sonunda vecize değerinde bir söz söylüyor:

"İsrail karşıtlığı popülizmdir." İşte bu. Böylece burjuvazinin ekonomik popülizm karşıtlığı, siyasi alana da taşınıyor. Sıra şimdi öz-liberallerin o muhteşem hayalinin gerçekleşmesinde: Seçimlerde sadece mülk sahiplerinin oy kullanması...

Bazı başka yazarlar da uygun yöntem olarak Hizbullah'ın 'terörizm'ini seçmişler. Çünkü Hizbullah "sivil halka saldırıyor; sivil halkın arasına saklanarak savaşıyor; zaten Kana katliamının nedeni de evlerin arasından roket fırlatılmasıydı; enkazdan çıkarılan emzikli çocuk cesedi bir dezenformasyon ürünü olabilir..."

Ancak bütün bu anlatılanların İsrail saldırganlığı ile ilgili genel kanıyı kolayca değiştirmeyeceğini bilen Ertuğrul Özkök, aydınları ve tereddüt gösteren 'beyaz Türkler'i etkileyebileceğini düşündüğü o müthiş silahı, demokrasi silahını kullanarak, "Kesin inançlı kitleler demokrasinin en büyük düşmanıdır" vecizesini patlatıyor. Böylece demokrasi yanlılarına demokratik ABD ve İsrail'i desteklemekten başka çare kalmıyor!

Aslında işin özü şu: Büyük Ortadoğu geri dönülmez bir yeniden yapılanma sürecine girmiştir. BOP denilen bu yapılanma, ABD eliyle gerçekleşecektir ve bundan kurtuluş yoktur. Türkiye'nin çıkarları bu sürece uyum sağlamayı, destek vermeyi gerektirmektedir. Aksi halde yakında defterleri dürülecek olan İran'a, Suriye'ye veya herhangi bir üçüncü dünya ülkesine döneriz.

'Liberalin aklı da bu kadar olur' diyesi geliyor insanın. Hani Irak, Afganistan ve dünyadaki diğer 'yeniden yapılanma' örnekleri bir yana, hani bunlar 'post-modern' çağda 'toplum mühendisliği'ne, modernizmden kalma böyle antika ütopyalara, evrensel çözümlere karşı çıkıyorlardı? Yoksa akıllı liberaller sadece sosyalizmin evrensel hedeflerine mi karşılar? Bu ne iman, bu ne 'kesin inanç'? Anlaşılan Ertuğrul Özkök'ün aydınlara yaptığı uyarıyı, biraz değiştirerek kendisine ve 'yoldaş'larına yapmak gerekiyor: "Kesin inançlı liberaller insanlığın en büyük düşmanıdır!"

Kandil'in Yolları

İsrailciliğin sadece Amerikan, İsrail ve AB muhibbi milliyetçilerle sınırlı olduğu sanılmasın. "Lübnan'a zinhar asker gitmesin, tek vatan evladı ölmesin" diyen milliyetçiler ve 'ulusalcılar' da aynı müdahaleci isteklerle yanıp tutuşuyorlar. Ancak onların gözü (şimdilik) Kandil-Kerkük ufkunu tarıyor. "Kandil'e asker gönderemezken Lübnan'da işimiz ne" diyorlar. Amerika-İsrail-Kürt düşmanlıklarının nedeni bu. Hani Amerika bir izin verse...var ya!

Bir de 'sentezciler' var. Tezkere karşıtı tezleri yetersiz bulan ve BOP'a uyumun kaçınılmazlığından yola çıkan Akşam'dan İsmail Küçükkaya, "Daha derin bakarsak, Kandil'e giden yol Lübnan'dan geçer" diyor.

Kader bağlayınca

Açık veya gizli İsrailciliğin gerçek nedeni elbette "Araplar Harbi Umumi'de bizi arkamızdan vurdu", "Araplar da çok pis oluyor canım, kakalarını ortalığa yapıyorlar" türü geyik muhabbetleri değil. Hatta İsrail'in bir 'Batılı demokrasi' olması da değil. Bunlar ideoloji bahsine giriyor. Ancak bu eğilim ideolojinin sanal boşluğunda doğmadı. Ekonomik, siyasi, sosyal ve sınıfsal nedenleri var. Dünya sistemine, güç ilişkilerine ilişkin yönleri var. Balkanlar-Kafkaslar-Ortadoğu üçgeninde yer alan, yeterli askeri, siyasi ve ekonomik güce sahip olduğuna inanan, ABD-İsrail müttefiki ve NATO üyesi bir ülkenin ikinci bir İsrail'e dönüşmesinin, bugünün dünyasındaki kaçınılmazlığını da vurgulamak gerekiyor. Ancak şunu da belirtmeliyiz, İsrail'in 'İsrail' olma nedeni, uluslararası bir Yahudi komplosundan kaynaklanmıyor. Siyonizm de dünyadaki bütün Yahudilerce desteklenen bir fesat değil. O sadece emperyalizmin ve Yahudi burjuvazisinin sınıfsal çıkarlarını temsil ediyor.

Türkiye ile müttefiki İsrail arasında bire bir benzerlikler aramak gereksiz bir zorlama olur; ancak iki ülke egemenlerini benzer davranışlara sürükleyen ortak noktalar olduğu kesin. Bunlar emperyalizme ekonomik ve siyasi olarak bağlı, 'ordu-egemen' militarist toplumsal

yapılarından 'tarihsel misyon' iddiasına; 'dört tarafı düşmanlarla çevrili ülke' psikolojisinden devlet eliyle kışkırtılmış ve korkutulmuş kitle ruhuna kadar ortak özellikler taşıyan görece gelişmiş ülkeler; sürekli iç ve dış düşmanlara, çatışmalara ihtiyaçları var. İkisi de çok uzun süredir ulusal sorun temelli bir mücadelenin içinde ve ikisi de ABD'nin 'birinci sınıf müttefik'leri. Aslında iki ülkenin egemen sınıfları arasında sistemlerinin ve emperyalizmin bağladığı ortak bir kader var. Bu kaçınılmaz bir duygudaşlığı da yaratıyor.

Hani 'kan çekiyor' derler ya, öyle...

Enver Paşalar

Her burjuva devleti, iç çelişkilerinin içinden çıkılamaz hale gelmesi durumunda, şartların uygunluğuna ve gücünün yeterliliğine inanırsa dış maceralara yönelebilir. Ancak bu maceraların, hele küçük ve orta boy bir ülkeyseniz, kolayca ödeyemeyeceğiniz bedelleri vardır. Bu bedeller her zaman iç kaynakların talanı ve ağır siyasi baskı yoluyla emekçilere ve yoksul halka ödetilir; yoksul halkın çocukları 'vatan için' ölüme gönderilir.

Ancak dış maceralar için bunlar yetmez. Ayrıca dünya artık canı isteyenin istediği zaman savaş çıkartabileceği bir yer de değildir. Siyasi onay verecek, ekonomik ve askeri destek sağlayacak bir emperyalist sponsor bulmadan savaşa girmek çok risklidir. Bu tür dışa dönük hevesler için büyük güçlerin kriz ve rekabet gibi nedenlerle dünyayı veya bazı bölgeleri yeniden harmanlama planlarının da olması gerekir. Bu durumda büyük güçlerin yanında yer alarak, uluslararası işbölümünde ve hiyerarşide avantajlı bir konum kazanacağınızı düşünebilirsiniz. Osmanlı Devleti, Birinci Emperyalist Savaş'a aynı mantıkla girdi. Şimdi kimi köşe yazarı kılığındaki Enver Paşa'larımızın gönlünde de aynı aslan yatıyor: Osmanlı coğrafyasında söz sahibi olmak. Bölgesel bir güce dönüşmek. İslam coğrafyasına model olmak.

Gerçi bazı tarihsel korkular da var, Balkan Savaşı, Birinci Cihan Harbi misali kötü anılar. Ancak bu sefer doğru ata oynayabiliriz. Zaten görünürde tek at var. Yani 'tek geçilebilir'. Ancak yine de bir fiyaskodan korkuluyor.

En azından birileri, bir fiyaskonun yaratacağı travmanın devletin en güvenilir kurumlarını yıpratabileceğini, rejimin dayandığı güç dengelerini sarsabileceğini düşünüyor; belki de bu projenin İslamcılarla liberallerin bir tuzağı olmasından şüpheleniyor! Lübnan işi bu nedenle biraz tartışmalı oldu.

Bölge devleti, milli menfaat vb. allı pullu gerekçeler bir yana, hükümetin Lübnan'a asker göndermesinin birinci nedeni Batı'dan, özellikle de ABD ve İsrail'den kopmamak, (AB'yi de unutmayalım.) en önemlisi de iktidarı kaybetmemek. Türkiye'deki bütün hükümetler ve muktedirler, ABD'nin desteğini alamadıklarında veya kaybettiklerinde sonlarının geleceğini iyi bilirler. Muhalefet de bunu bildiği için Lübnan'a asker gönderilmesini engellemeye çalıştı. Oysa iktidarda olsalar, hemen hemen aynı gerekçelerle asker göndermeyi savunacaklardı. Çünkü sınıf çıkarları bunu gerektiriyor.

Ne model ama!

"İslam coğrafyasında modern, demokratik, laik bir model olma', 'tarihi sorumluluklarımızı yerine getirme', 'bölgesel güç olma' iddiaları şüphesiz bir bölge hegemonyası hedefini içeriyor. Peki, bu iş nasıl olacak. ABD ve İsrail yanlısı politikalarla mı, yoksa Arap ve İran halklarının Türkiye'nin 'tek demokratik ve laik İslam ülkesi' olduğu tekerlemesine inanmalarıyla mı? Hem Ortadoğu halkları, daha 'kendi sökük'lerini dikemeyen', 150 yıldır ne olduğuna karar verememiş ve aslında kendi 'model' sorununu bile çözememiş bir ülkeyi neden örnek alsınlar ki. Ayrıca bazı ufak pürüzler de var, sonu gelmeyen laikçi-şeriatçı çatışması, Aleviliğin, Hıristiyan azınlıkların durumu gibi meseleler bir yana, 'devlet denetiminde Sünni İslam modeli' ile laiklik sorunu bile çözülememiş. Bir de önümüze hâlâ 'paketler' halinde gelen demokratikleşme sorunu var. Bu sorun da herhalde 'AB bize, biz de öbür Müslümanlara' türünden bir ithalat-ihracat süreciyle çözülecek. Tabii bu arada demokrasimiz sinirli bir paşanın öfkesine kurban gitmezse! Belki de istenen etki IMF uyum reçetelerine dayanan neoliberal, serbest piyasacı ekonomik modelimizle sağlanacaktır. Ben kendi adıma hiçbir Ortadoğulu kardeşime tavsiye etmem, çünkü bugünlerini bile arayabilirler. Bizde hayranlık uyandıran 'Amerikan yaşam tarzı' (Amerika'nın dünya hegemonyasının ideolojik direğidir) gibi 'Türk yaşam tarzı' da Arapları cezbedebilir. Bilemem!

Şaka bir yana Türkiye'nin emperyalizmden bağımsız bir Ortadoğu politikası hiç olmadı. Bu ülkeyi yönetenler, bölge halklarının hayatını olumlu yönde değiştirme potansiyeli taşıyan bütün devrimci girişimlere düşmanca baktılar. Emperyalizm yanlısı politikalarla (Çok örneği var, bir gün sayarım.) halkların nefretini kazandılar; "Araplar Kıbrıs'ta bize destek vermedi" diye şikâyet edenlerin aslında İngiltere ve ABD'den bağımsız bir Kıbrıs politikası bile yoktu.

Ortadoğu halklarına 'huzur ve barış dolu Osmanlı dönemi' masallarını yutturmaya çalışan İsrail hayranı emperyal devlet heveslilerinin asıl güvendikleri şey ise askeri güçleri. Zaten Soros da Türkiye'nin en önemli ihraç ürününün askerleri olduğunu söylemiyor mu?

Bugünkü şartlarda Türkiye'nin Ortadoğu'daki rolü 'kötü polis' İsrail'in yanında, en iyi ihtimalle 'iyi polis' olabilir. Bu iki ülkenin egemenleri, Emperyalizmin denetimi altında ve kendi 'engin deneyimleriyle' ele geçirdikleri 'terörist'lere, Filistin askılarının gölgesinde birlikte çapraz sorgular yaparlar. Bize ve diğer Ortadoğu halklarına da işkence çekmek düşer...

Yavrukurt bizi mezbahaya götür!

Son dönemde iyice yaygınlaşan linç girişimlerinin temeli 'psikolojik harekât'a dayanıyor. Yani halka karşı devlet eliyle yürütülen entrikaya. Psikolojik harekât adı verilen bu resmi entrika türünün geçmişi eskilere uzanır; ancak son dönemdeki kapsamlı uygulamaların ardında, Kürt ayaklanmasının çok ileri boyutlara ulaşmasıyla birlikte 1992 yılında uygulamaya konulan yeni bir konsept, 'topyekûn savaş' stratejisi yatar. Yani 1992 bir dönüm noktasıdır. Her ne kadar Kürtler bahane edilse de, bu yeni konseptin asıl amacı, toplumu tepeden tırnağa militarize etmek ve artık 'sosyal' niteliği adım adım tasfiye edilen devleti, tüm ekonomik, sosyal ve siyasi sorunların 'milli güvenlik' ölçütüyle değerlendirildiği bir milli güvenlik devletine dönüştürmekti. Böylece Kürt hareketiyle sınıf hareketi arasında oluşması muhtemel bağlar da imkânsız hale getirilecek, düzen karşıtı muhalefet bastırılacak ve aynı zamanda ülke içi güçler dengesi korunacaktı.

Bunda başarılı olundu. Tamamen militan bir örgütlenmeye dönüştürülen devlet, sağlık, eğitim, sosyal güvenlik vb. faaliyetlerini azaltırken, halka yönelik propaganda-ajitasyon-örgütlenme faaliyetini artırdı ve giderek MGK denetimindeki bir siyasi partiye ve silahlı örgüte dönüştü. Yani, aslına rücu etti.

Harekât, ülkedeki tüm kurumları (medya dahil) denetim altına alan MGK Genel Sekreterliği eliyle yürütülüyordu. Sonra bir ara 'sivilleşme' gerekçesiyle son verildiği söylenen faaliyet, kısa zaman önce yeniden harlandırıldı.Psikolojik harekât, karşımıza bütün toplumu kaplayan bir gericilik dalgası, militarizm, iliklere işlemiş şoven milliyetçilik, Kürt düşmanlığı, yabancı korkusu, muhalif olana 'vatan haini' suçlaması, devlet terörü, bomba, korku, panik ve linç olarak çıkıyor. Linç, terör rejiminin doğal sonucu. Efendiler bileti kesiyor, 'ayaktakımı' da cezayı uyguluyor.

Linç ve faydaları

Linç girişimleri, 'kontrollü orman yangını' misali, henüz devlet denetiminde yürüyor. Bir Anadolu şehrinde üç-beş solcu bildiri dağıtıyor. Yasal bir engel yok. Muhtemelen polisin işaretiyle olay yerine intikal eden veya orada hazır bekleyen Ülkü Ocağı mensupları, "Kürtler bayrak yaktı, Apo posteri astı!" diye bağırmaya başlıyor. (Eskiden "Komünistler cami yaktı, Aleviler Kuran yırttı!" diye bağırırlardı) Haber bütün şehre yayılıyor. Bir türlü iş bulamayan işsiz güçsüz gençlerle, dükkânında akşama kadar sinek avlayan esnaf bunlara katılıyor. Solcuların ağzı burnu kırılıyor. Devreye giren polis, solcuları 'kurtarıp' gözaltına alıyor. Kalabalık, "Vatan hainlerini bize verin!" diye tepiniyor. Sonra şehrin mülki amiri geliyor, vatandaşın tepkisini ve milli heyecanını anlayışla karşıladıklarını anlatıp artık dağılmalarını istiyor. Güruh, vatani vazifesini yapmış ve bunu da devlete onaylatmış insanların iç huzuruyla dağılıyor. Aynı olaylar, başka bir yerde birkaç Kürt işçinin bir kavgaya karışması veya bir Kürdün yanlış yere park etmesi üzerine de yaşanabiliyor.

Bir çeşit taşra eğlencesine dönüşen bu eylem türü, çok işlevli bir yapıya sahip. Polis, 'uyum paketleri'yle ortaya çıkan yasal engelleri bu yolla aşıyor. Faşistler, eylemli 'kitle çalışması' olanağını buluyor; haraç, çek-senet tahsilatı, tehdit, adam kaçırma ve uyuşturucu gibi günlük faaliyetlerine de koruma sağlıyorlar. Bu eylemler küçük kasaba sermayesine de, bazen göç etmek zorunda kalan Kürtlerin mülklerine (minibüs hattı, işyeri, ev, arazi vb.) uygun fiyattan el koyma olanağı veriyor. 'Ayaktakımı' ise bir süreliğine de olsa iktidarı paylaşmanın ve ceza görmeden suç işleyebilmenin keyfiyle enerjisini boşaltıyor. Devlet de bu yolla kitleleri denetim altında tutarak, 'kriz yönetimi'ni sağlıyor.

Linç girişimleri ile ilgili söylenecek başka şeyler de var. (Mesela devrimcilerin, solcuların durumu. CHP'nin tutumu vb.) Ancak bunun öncelikle bir psikolojik harekât yöntemi olduğunu, mesela kitlesel Nevroz kutlamasına karşı tertiplenen kitlesel 'bayrak yürüyüşleri' gibi eylemlerle organik bütünlüğü olduğunu belirtmek gerekiyor. Bu bütünlük, çok uzak olmayan bir gelecekte, ülkeyi bir mezbahaya çevirme potansiyelini taşıyor. Bundan kârlı çıkacaklarını hesap edenlerin bile bir daha rahat huzur yüzü göremeyecekleri kanlı bir mezbahaya...

ABD Başkan Danışmanı Dulles, Türk birliğini, kendi tabiriyle '23 centlik askerler'i denetliyor...

Yanki 'salak' mı?

Churchill'in 'salak' diye dalga geçtiği Dulles hakikaten salaktı ama, "Türkiye'de asker ucuz, 23 cent'e mâl oluyorlar" deyip, 1000'in üzerinde 'Mehmet'in canını aldı...

John Foster Dulles, rezil Amerikan politikacılarının en unutulmazları arasında yerini çoktan aldı. 1950'de, yani Kore savaşı sırasında başkan danışmanı, 1953'ten öldüğü 1959 yılına kadar da ABD Dışişleri Bakanı'ydı. Winston Churchill onu, "Dull, Duller, Dullest!.." -salak, daha salak, en salak- diye tarif etmişti. Dedesi ve amcası ABD dışişleri bakanlığı yaptığı için, hakkında 'parlak' bir gelecek planı yapılmıştı. Bunun için ilk dünya savaşında orduya yazılması icap etmiş, gözleri bozuk olduğu için orduya alınmamıştı. Savaş sonrası kararlı bir komünizm düşmanı haline geldi. Bu arada, devlet mekanizması içinde giderek yükseldi. Amerikan parlamentosuna girdi. Nihayet, Kore savaşı sırasında, Japonya'ya atom bombası atılması talimatını veren Başkan Truman'ın danışmanı oldu…

O güne kadar komünizme karşı yürütülen mücadeleyi fazla yumuşak bulduğu için, sertlik yanlısı tutumları savundu. Yazdığı Savaş mı, Barış mı? adlı kitapta, ABD'nin bugün kullandığı 'özgürlük götürme' tabirini ortaya atarak, dünyayı komünistlerden 'özgürleştirme' siyasetini savundu! Sömürgeci Fransa'nın Hindiçin'de ulusal bağımsızlık mücadelelerine karşı yürüttüğü savaşı ilk destekleyen de oydu. Ama en çok çabayı NATO'nun kuruluşu ve genişlemesi için harcadı. Bunun için tüm dünyayı şöyle tehdit etmekte de bir sakınca görmedi: "Tarafsızlık giderek modası geçen ve çok istisnai koşullar dışında gayrı ahlaki ve basiretsiz bir kavrayıştır."

Eh, tabii bu durumda bizim çok basiretli Adnan Menderes/Demokrat Parti iktidarı, ABD'nin uşağı olmayı tercih etti. Türkiye'yi 23 centlik askerleriyle birlikte Kore'de savaştırdılar, askerlerin canını, kanını sattılar ve ülkeyi NATO'ya soktular, askeri üs verdiler… Aslında koskoca bir nüfusa yular takıp, Yankilerin eline teslim ettiler!..

Mevzumuza dönersek, Dulles ailesi, tıpkı Bush ailesi gibi, büyük şirketlerin siyaset dünyası ve ABD 'derin devlet'i içindeki seçkin uşaklarıydı. Dede, amca hep dışişleri bakanlığı yapmış, John Foster Dulles'in biraderi Allen Welsh Dulles de, Başkan Eisenhower döneminin CIA'nın başkanı olmuştu. Ödüllerini Rockefeller Vakfı'nın yönetimine girerek aldılar tabii.

Bu tür ailelerin genel bir niteliği de, hiç kuşkusuz, kiliseye olan tutkulu ilgileridir. John Foster Dulles, Amerikan kiliselerini birleştirip tek merkezden denetim sağlamak için büyük çaba sarf etti. Hatta bu uğurda oğlu Avery Robert Dulles'ı papaz yapmış, kilisede yükselmesi için gerekli tedbirleri almıştı. Bu papaz Dulles, Protestanlığın bir kolu olarak tarif edilebilecek Presbiteryen cemaatine dahil, 'ateist' tanınan bir kimseyken, ne olduysa Katolikliği benimseyerek, ABD tarihinin ilk 'Kardinal'i ünvanını da aldı. Böylelikle, ABD Vatikan alemine bu 'dönme' sayesinde daha fazla dalma fırsatı buldu.

İşte eski Britanya Başbakanı Churchill'in 'salak' diye tarif ettiği, '23 centlik' John Foster Dulles'in kısa seceresi böyle. Kimse, "ABD'yi ezelden beri bu salaklar mı yönetiyor?" diye sormasın; her çeşit salaklıkta tavan yapan Bush ailesi senelerdir ABD'nin başında ve şu anda Florida Valisi olan Jeb Bush da başkan adaylığı için antrenmanlarını sürdürüyor!..

Ve bunlar salak da olsa, emperyalist bir mekanizmanın başında oturdukları için ve o mekanizma 'satın alarak' işlediği için, işbirlikçileri aracılığıyla, '23 centlik asker' diye tanımladıkları askerleri, kendi çıkarları doğrultusunda dünyanın her tarafında ölüme yollayabiliyorlar.

Evet, 1950'de Türkiye'den Kore'ye ABD çıkarları doğrultusunda savaşmaları için gönderilen birlik, çatışmaların sonunda 1185 kayıp vermiş ve 2 bin 68 asker yaralanmıştı…

RED Haber Merkezi

23 centlik asker

Mister Dulles,
sizden saklamak olmaz,
hayat pahalı biraz bizim memlekette.
Mesela iki yüz gram et alabilirsiniz,
koyun eti, Ankara da 23 sente,
yahut iki kilo kuru soğan,
yahut bir kilodan biraz fazla mercimek,
elli santim kefen bezi yahut,
yahut da bir aylığına
yirmi yaşlarında bir tane insan.
Erkek,
ağzı burnu, eli ayağı yerinde,
üniforması, otomatiği üzerinde,
yani öldürmeğe, öldürülmeğe hazır,
belki tavşan gibi korkak,
belki toprak gibi akıllı
belki gençlik gibi cesur,
belki su gibi kurnaz
(her kaba uymak meselesi) ,
belki ömründe ilk defa denizi görecek,
belki ava meraklı, belki sevdalıdır.
Yahut da aynı hesapla Mister Dulles
(tanesi 23 sentten yani)
satarlar size bu askerlerin otuz beşini birden
İstanbul'da bir tek odanın aylık kirasına,
seksen beş onda altısına yahut
bir çift iskarpin parasına.
Yalnız bir mesele var Mister Dulles,
herhalde bunu sizden gizlediler:
Size tanesini 23 sente sattıkları asker
mevcuttu üniformanızı giymeden önce de,
mevcuttu otomatiksiz filan,
mevcuttu sadece insan olarak
mevcuttu, tuhafınıza gidecek,
mevcuttu hem de çoktan mı çoktan,
daha sizin devletinizin adı bile konmadan.
Mevcuttu, işiyle gücüyle uğraşıyordu,
mesela, Mister Dulles,
yeller eserken yerinde sizin New-York un,
kurşun kubbeler kurdu o
gökkubbe gibi yüksek,
haşmetli, derin.
Elinde Bursa bahçeleri gibi nakışlandı ipek.
Halı dokur gibi yonttu mermeri,
ve nehirlerin bir kıyısından öbür kıyısına
ebemkuşağı gibi attı kırk gözlü köprüleri.
Dahası var Mister Dulles,
sizin dilde anlamı pek de belli değilken henüz,
zulüm gibi,
hürriyet gibi,
kardeşlik gibi sözlerin,
dövüştü zulme karşı o,
ve istiklal ve hürriyet uğruna
ve milletleri kardeş sofrasına davet ederek,
ve yarin yanağından gayrı her yerde,
her şeyde,
hep beraber,
diyebilmek için,
yürüdü peşince Bedreddin'in
O, tornacı Hasan, köylü Mehmet, öğretmen Ali'dir.
kaya gibi yumruğunun son ustalığı:
922 yılı 9 eylülüdür.
Dedim ya Mister Dulles,
Herhalde bütün bunları sizden gizlediler.
ucuzdur vardır illeti.
Hani şaşmayın, yarın çok pahalıya mâl olursa size,
bu 23 sentlik asker,
yani benim fakir, cesur, çalışkan, milletim,
her millet gibi büyük Türk milleti.

NAZIM HİKMET (1953)

Bazıları kısa sever!

Her Türk asker doğmuyor. Bazı Türkler, patron, siyasetçi ya da general çocuğu olarak doğuyor, askerliğini Burdur'da -dövizli-, diskoda, plajda, Boğaz'da yapıyor. Bazısı askere gitmeye tenezzül bile etmiyor. Allah Allah, bu iş nasıl oluyor?

Ne yazık ki, memleketimizde kimin, nasıl askerlik yaptığını öğrenmek pek o kadar kolay değil. Ancak TBMM tutanaklarına baktığınızda bazı ipuçları elde edebiliyorsunuz. Biz de tutanakların tozlu sayfaları arasında dolaştık ve enteresan bazı sonuçlara ulaştık...

1998 ve 1999 yıllarında, iki ayrı Milli Savunma Bakanı'na, İsmet Sezgin ve Hikmet Sami Türk'e, 'askerlik' meselesiyle ilgili iki ayrı yazılı soru önergesi verildi. Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya ve Konya Milletvekili Lütfi Yalman'ın verdikleri soru önergeleri hemen hemen aynı muhtevadaydı ve 'şaibeli askerlik' yaptığından şüphelenilen ortak isimleri barındırıyorlardı. Gözlükaya'nın soru önergesinden bazı kısımları aktaralım:

1. Aşağıda adı geçen şahıslar kısa dönem dövizle askerlik hizmetinden yararlanmışlar mıdır?

2. Kısa dönem dövizle askerlik hizmetinden yararlanmışlar ise hangi ülkelerde fiilen ikâmet etmişler, işçi veya işveren sıfatıyla ne gibi işlerde çalışmışlardır?

3. Bu kişiler yurtdışında çalıştıkları müddetçe Türkiye'de de ticarî, siyasî, sosyal ve sportif faaliyetlerini sürdürmüşler midir?

4. Aşağıda adları geçen kişilerin Türkiye'nin en kıdemli komutanlarının, en üst seviyedeki siyasetçi, sanayici, bürokrat, müteahhit ve medya patronlarının çocuklarının dövizle askerlik hizmetinden yararlanması ve şu anda tamamına yakınının yurtdışında değil Türkiye'de ikamet etmeleri ve çalışmaları tesadüf müdür?

(...)

Listede adı geçen 'en üst seviyedeki siyasetçi, sanayici, bürokrat, müteahhit ve medya patronlarının çocukları'nın isimleri ise şunlardı:

Mustafa Koç, **Ömer Koç**, Ali Koç, **Mehmet Sabancı**, Yakup Sabancı, **Murat Sabancı**, İsmail Sabancı, **Demir Sabancı**, Ferit Şahenk, **Cem Uzan**, Hakan Uzan, **Hakan Balkanay**, İzzet Garih, **İzzet Kamhi**, M. Nihat Gökyiğit, **Murat Yalçıntaş**, Mehmet Bozbeyli, **Fatih Bilici**, M. Hakan Örüç, **Murat Utku**, Şahin Ceylan, **Aydın Ceylan**, Ayhan Ceylan, **Haluk Bayraktar**, Mehmet Bayraktar, **Recep Kalkavan**, Göksel Kalkavan, **Yılmaz Kalkavan**, Can Has, **Rıza Namık Uras**, Burak Talu, **Mehmet Talu**, Uğur Talu, **Haluk Talu**, Ahmet E. Talu, **Emin Hattat**, Süreyya Pekuysal, **Enis Pekuysal**, Ergün Pekuysal, **Erkut Soyak**, Cenk Soyak, **Rıza Soyak**, Bülent Saraylı, **Murat Saraylı**, Uğur Işık, **Adnan Şen**, Metin Şen, **Kaya Çilingiroğlu**, M. Emin Sazak, **Murat Mengencioğlu**, Vedat Alaton, **Bülent Pulur**, Cem Mengi, **M. Ömer Dormen**, F. Murat Köprülüler, **Hakan Dalokay**, Uğur Köylüoğlu, **Cem Akyürek**, M. Demir Göknel, **Berk Taşçıoğlu**, Osman Ekşioğlu, **H. Berk Ekşioğlu**, Erin Ekşioğlu, **Ekin Ekşioğlu**, Mehmet Yazıcı, **Alp Karaağaç**, Ertuğrul Balcı, **Ahmet Aldıkaçtı**, Murat Beyazıt, **Onursal Alver**, Erol Erkohen, **Yiğit Şardan**, Hayrettin Özaltın, **Nurettin Özaltın**, Emin Eralp, **Murat Altınyıldız**, Emin Behzat Kölün, **İzzet Bülent Osma**, Murat Mermer, **Selim Asena**, Mülayim Bayraktar, **Necdet Bayraktar**, Gökhan Çarmıklı, **Sedat Aloğlu**, Attila Kösematoğlu, **Emin Kösematoğlu**, Faruk Keçeli, **Çetin Keçeli**, Selim Müftügil, **Emre Aygen**...

General çocukları da var

Yani, Koç Grubu, Sabancı Grubu, Doğuş Holding, Kalkavanlar, Uzanlar, Talu sülalesi, Has ailesi, Alarko Holding, meşhur ve vatanperver gazetecilerimizin biricik evlatları, Ayşe Arman'ın mevcut kocası, Fenerbahçe'nin silah tüccarlığı yapan 'efsane' başkanı Ali Şen'in mahdumları, ilaç şirketi patronları, devletten ve ordudan ihale alma peşinde koşan müteahhitlerin çocukları... Listede yok yoktu! Ayrıca, çocuklarının nasıl askerlik yaptığının açıklanması istenen bazı mühim kimselerin listesi de soru önergesinde yer alıyordu. Kimler mi? Buyrun:

Emekli Orgeneral Necip Torumtay, **Emekli Orgeneral Tahsin Şahinkaya**, Emekli Orgeneral Kemal Yamak, **Emekli Orgeneral Haydar Saltık**, Emekli Orgeneral Sabri Dalıç, **Emekli Orgeneral Hasan Sağlam**, Emekli Tümgeneral Hasan Muratlı, **Eski Sağlık ve Devlet Bakanı Türkan Akyol**, Eski Devlet Bakanı Ali Bozer, **Eski Başbakan ve Cumhurbaşkanı Turgut Özal**, Eski İçişleri Bakanı Korkut Özal, **İşadamı Banker Cevher Özden**...

Peki bu soru önergelerine ne cevap geldi? Aslında tam bir hikaye! Her ikisine de kısaca, "Elimizde veri yok. Sözü edilen isimlerin açık kimlik bilgilerini verirseniz tetkik edebiliriz" deniyordu. Bir de şunlar ekleniyordu:

"Anayasamızın 10'uncu maddesinde yazılı 'Kanun Önünde Eşitlik' ilkesi gereğince bütün kanunlarımızın, her vatandaşımızı kapsayacak şekilde genellik ve eşitlik esasına uygun olarak düzenlenmesi ve uygulanması zorunludur. Bu bağlamda, yürürlükteki bir kanun hükmünden her sosyal statü ve gelir grubundaki vatandaşlarımızın yararlanması tabiidir. Bir kanunda yazılı şartları yerine getirenlerin, o kanun hükümlerinden yararlanmalarını önlemek, hukuk devleti kuralları içinde mümkün değildir. Önemli olan, kanuna karşı hile yoluna sapmamak, gerçeği yansıtmayan bilgi ve belgeler sunmamak, hile ve desise yapmamaktadır. Yine 1111 sayılı Askerlik Kanununun dövizle askerlik hizmeti esaslarını düzenleyen Ek-1 inci maddesi ve bu konudaki Bakanlar Kurulu Kararı gereğince, dövizle askerlik hizmetinden yararlanan vatandaşlarımızın, ödeme ve temel askerlik eğitimlerini tamamladıktan sonra yurda kesin dönüş yaparak yurt içinde ikamet etmelerine bir engel bulunmamaktadır."

Yani, 'kanun önünde herkes eşit' olduğu için, parayı bastıran yurtdışına çıkıp çalışıyor gibi görünebilir, askerlikten ve tabii ölümden yırtabilir!.. O halde, parası olanlar kanun önünde daha bir eşittir!..

RED Haber Merkezi

Onlar ana kuzusu!

Yoksulların çocuklarını dağlara sürenler, onların analarını ağlatanlar, sıra kendi çocuklarına geldiğinde ağlamayı göze alamıyor. En uzun vatan-millet nutukları atanların çocukları, en kısa askerliği tercih ediyor... Buyrun bir göz atın...

Evet... Enteresan bir konu şu askerlik. Zaten her daim gördüğümüz asker cenazeleri yetmiyormuş gibi, şimdi de Lübnan'a, patlamamış binlerce misket bombasının arasına gencecik insanlar yollanıyor. Tabii artık o yakıcı sualin yükselmesini kimse engelleyemiyor: Neden hep yoksulların, garibanların çocukları ölür bu memlekette?

Sahi ya, onca yıldır bu topraklarda adı konmamış bir savaş sürüyor, "30 binden fazla vatandaşımızı kaybettik" diye açıklamalar yapılıyor, her gün asker cenazeleri uçaklara yüklenip ailelerine teslim ediliyor ve bunca ölünün içinden, ilaç niyetine, bir tane holding patronunun, siyasetçinin, üst düzey bürokratın ya da generalin çocuğu çıkmıyor. Nasıl oluyor?

Aslında nasıl olduğunu herkes biliyor. Bu arkadaşlar herkesin anladığı anlamda askerlik yapmıyor. 'Dövizli askerlik hizmeti' denen bir şey var, Burdur'da... Dövizleri bastırıyorlar, oraya gidip birkaç haftada olayı bitiriyorlar. Kimisi de, askerde görünürken diskoda, plajda yakalanabiliyor. 'Vatani vazife' rüzgar gibi geçiyor.

Nasıl beceriyorlar?

Peki bu 'askerden yırtma' işleri nasıl oluyor? Gayet basit. Bir kere, bildiğimiz 'çürük raporu' var; genelde çok yiyen patron çocukları 'obezite' gerekçesiyle 'çürük raporu' alıyor; fakat bu arkadaşlar çürük çürük gece kulüplerinde dolaşabiliyor, her biri iş aleminde servetlerine servet katabiliyor. Ama daha yaygın olan yöntem, 'dövizli askerlik hizmeti'. Yurtdışında yaşayan gurbetçilerin, 18 (şimdi 16) ay askere alınması, genel olarak işlerini kaybetmeleri anlamına gelmeye başlamıştı; bu nedenle bir ara formül bulundu ve 'döviz karşılığında askerlik hizmeti' başlatıldı. Böylelikle, yurtdışında yaşayan ve en az üç yıl başka bir ülkede çalıştığını belgeleyen askerlik yükümlüleri, döviz karşılığında askerlik yapabilecekti.

Bu yeni yasa, patron çocukları için bulunmaz nimetti. Tam da Kürt illerinde silahlar patlamaya başlamışken, bu tehlikeli işten 'sıyırmanın' kapısı ardına kadar açılmıştı. Yurtdışında göstermelik bir işe yazılıyor, altı alda bir huduttan giriş-çıkış yapıyor, üç yıl boyunca askerliği tecil ettiriyor, üç yılın sonunda da parayı bastırıp soluğu Burdur'da alıyorlardı. Sadece burjuva çocukları mı? Üst düzey general çocukları da aynı yöntemi kullandı. Babaları Meclis'te 'kıyak emeklilik'ten yararlanan delikanlı siyasetçi evlatları da bu yasayla kendilerine 'kıyak askerlik' imkanı buldu...

Vatan millet aşkına!

Yoksulların çocuklarını dağlara sürenler, onların analarını ağlatanlar, sıra kendi çocuklarına gelince ağlamayı göze alamıyordu. Adı konulmamış savaşın en kızgın anlarında, en maharetli tüyme işlerini onlar beceriyordu. En uzun vatan-millet nutukları atanların çocukları, en kısa askerliği tercih ediyordu. Ve işin en vahim yanı, o vatan-millet nutuklarıydı. Oğullarının cenazelerine sarılıp ağlayan asker annelerinin iç burkucu görüntüleri, kurt işaretleriyle meydana fırlamak için fırsat kollayan faşistlerin en riyakarca kullandığı malzeme haline geldi. Pek çok genç ve yoksul insan savaş çığırtkanlarının, kulak koleksiyoncularının peşinden sürüklenmeye başladı. Hatta bunlar bir dönem iktidar ortağı haline bile geldiler. Sonuç, yolsuzluklar, Amerikan uşaklığı, IMF şakşakçılığıydı ya, vatan-millet nutukları yine de gaz kesmedi.

Sonra, bir 'bedelli askerlik' yasası daha çıktı. Parayı denkleştirenler askerlik meselesini çözdü. Parası olmayanlar 'alçak sürünme'ye devam etti.

'Bedelli' furyasının ardından, yine gemisini yürüten kaptan; üç yıl yurtdışında çalışıyor göründün mü, işlem tamam. Peki bunlar yapanın yanına kâr mı kalacak. Sesimiz çıkmadığı sürece, evet!..

Burak'tan daha 'tık' yok!

Başbakan Erdoğan'ın oğulları Burak ve Bilal Erdoğan henüz askerlik görevini yapmadı. Bilgi Üniversitesi'nde okurken, yüksek öğrenimini İngiltere'de sürdüren ve tamamlayan –tabii hep 'bazı' işadamlarının burslarıyla- 28 yaşındaki Burak Erdoğan hâlâ askere gitmedi. O askerlikten ziyade cebini doldurmakla uğraşıyor. Bir ara Anadolu yakasında ColaTurka ana bayiliğini almıştı, sonra amcasıyla beraber farklı ticari işlere daldı. Hâlâ askere gitmemiş olmasının bir izahatı yok...

O dünyayı kurtarıyor

Erdoğan'ın ABD'de yaşayan küçük oğlu Bilal Erdoğan ise önce 'master'ını tamamladı ve Dünya Bankası'nda çalışmaya başladı. Buradaki işi bitince, uluslararası bir danışmanlık ve yatırım şirketine girdi. 27 yaşında ve askerliğini tecil ettirdiği belirtiliyor. Ama çoktan dövizli 'şip-şak' askerlik hakkını aldı. İstediği an Burdur'a gelip 'çakı gibi' bedelli olacak, tezkeresini alıp gidecek. Bu arada, babası Başbakan Tayyip Erdoğan, Lübnan'a asker göndermeye karşı çıkanları 'ihanet'le suçlamıştı. Konu başkasının çocukları olunca bu işler kolay tabii.

Damadın keyfi yerinde!

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın damadı ve yazar Sadık Albayrak'ın oğlu Berat Albayrak, askerlik görevi için, ikamet ettiği ABD'den geldi. Burdur'daki 58'inci Piyade Eğitim Alayı'na teslim oldu. Yemin törenine babası Sadık Albayrak da katıldı. Berat Albayrak 18 günlük askerliğinden sonra, aslanlar gibi tezkere alıp yine ABD'ye döndü. Bu arada Hakkari'ye ya da Lübnan'a gitmek aklının ucundan bile geçmedi. Sahi, Berat Bey Amerika'da ne iş yapıyor?

Adı Efe ama...

Başbakan ve Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın oğlu Efe Özal, "Kuveyt'te çalışıyorum bedelli askerlik yapmak istiyorum" demişse de, Milli Savunma Bakanlığı ve Askerlik Dairesi Başkanlığı yetkilileri, Kuveyt'ten getirdiği belgeleri 'yeterli' bulamamışlardı. O da askerliğini 'kısa süreli' olarak Bandırma'da yaptı.

'Bilimsel' tecil!

Eski Başbakanlardan eski RP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın önceki yıl evlenen oğlu Fatih Erbakan, İngiltere'de master yaptığı için askerliğini tecil ettirdiği söyleniyor. Fakat İslamcı yazar Abdurrahman Dilipak'ın geçtiğimiz Saadet Partisi kongresi öncesindeki iddialarına bakarsak, eğer Fatih Erbakan'ın askerlik sorunu olmasa babası Necmettin Erbakan partiyi ona emanet edecekti!..

Evcil'i yarbay kurtarmış

Ünlü asker kaçaklarımız arasında, çete davası sanığı Erol Evcil de yer aldı. Erol Evcil 1996 yılı sonlarında asker kaçağı olarak yakalanmış ve hile yolu ile askerlikten kaçmaya çalıştığı için 2 aya yakın süre hapis yatmıştı. Ve bu arada sevk edildiği GATA'da Evcil'in askerlik yapmaya elverişli olduğu kararı verilmişti. 02.04.1997 tarih ve 880 numaralı raporda Evcil'in 'suç tarihinde ve halen askerliğe elverişli' olduğu yazılıydı. Ve aynı tarihte Evcil'in bağlı olduğu Mudanya Askerlik Şubesi, Erol Evcil'in cezasını çektikten sonra en yakın Askerlik Şubesi'ne teslim edilerek askere sevk edilmesini istiyordu. Yani Evcil 1997 yılının nisan ayında askere alınmış olmalıydı. Ancak alınmadı. Çünkü Kuzey Deniz Saha Komutanlığı Adli Müşaviri Albay Nihat Demirel, Kuzey Deniz Saha Komutanlığı Askeri Mahkemesi Kıdemli Hakimliği'ne yazdığı 1997/660 sayılı yazıda Erol Eşrefoğlu'nun (Evcil) tahliyeyi müteakiben salıverilmesini istedi. Bu nedenle de mahkeme cezasını tamamlayan Evcil'i salıverdi.

Ve Evcil askere değil, kaçarak yurtdışına gitti. Yarbay Demirel'in salıverilmesini isteyerek kurtardığı Evcil'le ilginç bir ilişkisi vardı. Yarbay Demirel'in eşi, 1.08.1996 ile 2.11.1998 tarihleri arasında Eşrefoğlu İnşaat Şirketi'nde çalışmıştı. Yani Yarbay Demirel, Erol Evcil'in salınması yolundaki isteğini yazarken, eşi Evcil'in yanında çalışıyormuş.

Erol Evcil, daha sonra yakalandı ve çeşitli çete suçlarından tutuklandı. Cezaevindeyken çıkan bedelli askerlik yasasından yararlanmak üzere başvurdu; tahliyesinin hemen ardından Burdur'a gidip işi bitirdi!

Sağır sultan duydu

Kulakları duyduğu halde GATA'dan, 'sağır raporu' alan, ANAP'ın 18. dönem Muş Milletvekili Mehmet Emin Seydagil'in oğlu Ali Rıza Seydagil, yıllarca giyabi tutuklu olarak aranmasına rağmen bir türlü yakalanamadı. Eski milletvekili Seydagil'in oğlunun, askere gitmemek için, kulakları duyduğu halde GATA'dan 'sağır' raporu aldığı belirlendi. Seydagil'in sağlam olduğu halde çürük raporu aldığının anlaşılması üzerine hakkında soruşturma açıldı. Ancak, eski milletvekilinin oğlu, yıllarca aranmasına rağmen bir türlü bulunup mahkeme önüne çıkarılamadı. 1960 doğumlu olan Ali Rıza Seydagil de, daha sonra çıkan bedelli askerlik yasasından yararlandı.

Yavuz, muhabir tokatlıyor

Eski başbakanlardan eski ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz'ın büyük oğlu Yavuz Yılmaz da henüz askere gitmedi. Ama 'savaşçı' kişiliğiyle hakikaten bir gurur tablosu oluşturuyor. Yavuz, bir restorandan çıkarken görüntüsünü almak isteyen muhabirlerle tartışarak tokat attığı iddiasıyla, 'darp ve tehdit' suçlarından ifade verdi. Tabii 'savaşçı' kişiliğini, yanındaki korumalarının da biraz desteklediği belirtiliyor. Bu arada Yavuz'un neyi eksik? Diğer başbakan çocukları gibi ABD'de öğrenim gördü, gelir gelmez, artık nasıl oluyorsa, Coca Cola'nın İstanbul Anadolu yakası ana bayii oldu.

General çocukları...

Bu hassas konuda yakın tarihten yorumsuz bir açıklama: "Milli Savunma Bakanlığı Genel Sekreteri Kara Pilot Kurmay Albay Tamer Büyükkantarcıoğlu, emekli orgeneraller Necip Torumtay, Haydar Saltık ve Sabri Deliç ile emekli korgeneraller Hasan Sağlam ve Hasan Muratlı'nın erkek çocuklarının kanun ve yönetmeliklere uygun olarak dövizle askerlik hizmetlerini yaptıklarını açıkladı!..

Onun da adı Mert!

Mert Çiller'in askerliği hakikaten enteresandı. Bedelli askerlik yapmadı. Malum, anneannesinin çıkınını hatırlarsak, tutumlu bir aile olduklarını teslim etmemiz gerekir. Mert askerliğini annesinin yalısının karşısında yapmayı tercih etti. İstanbul Sualtı ve Kurtarma Komutanlığı'nda askerlik yapan Mert Çiller, esasen askerliğini Yeniköy'deki yalılarında geçirdiği için yoğun eleştirilere hedef oldu. Bir de kışlada olması gereken zamanda diskoda yakalanmış olması ayrı bir talihsizlikti!..

Tansu Çiller'in diğer oğlu Berk ise, yaş kemale erse de henüz askere gitmedi. Çeşme'de, özel istekle yanına aldırdığı yüzme bilen korumalar eşliğinde yüzdüğü söyleniyor...

Uyuyan bakanın dövizli oğlu

Her şart altında uyuyabilen Kültür ve Turizm Bakanı Atilla Koç'un oğlu Ali Taha Koç, geçtiğimiz Temmuz–Ağustos döneminde Burdur'da bedelli askerlik yaptı. Arada uyanıp Lübnan'a asker gönderilmesi için parmak kaldıran Bakan Koç, taaaa Burdur'a gidip 'aslanlar gibi' askerlik yapan oğlunun yemin törenine katılmayı da ihmal etmedi. Ali Taha Koç, 'şip-şak' askerlik görevini tamamlayarak terhis oldu!..

'Oğlum diye söylemiyorum...'

Eski Genelkurmay Başkanı, sonra DYP Kilis Milletvekili olan Doğan Güreş'in 'tiyatrocu' oğlu Serdar Güreş'i, daha ziyade orduevlerine bıraktığı yüklü faturalarla tanımıştık. Hatta sadece don faturası bile dünyanın parasıydı. İzmir Narlıdere'deki kısa dönem askerliği boyunca orduevlerinde lüks içinde yaşadığı iddiaları ortaya atılmıştı. Serdar Güreş daha sonra bir arkadaşıyla beraber Fenerbahçe Orduevi'nde kalıp, etrafa istihbaratçı olduğunu yaydığı gerekçesiyle yargılandı; 'sahte MİT'çilikten' 1.5 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Bu ceza, 225 bin lira ağır para cezasına çevrildi. Bu ceza da tecil edildi. Babası Genelkurmay Başkanı iken Yeşilçam'da başrol oynayacak 'yeteneğe' sahipken, şimdi iş bulamıyor. Babası Doğan Güreş ise, "Oğlum diye söylemiyorum, yararlanmak lazım böyle insanlardan" diye demeçler veriyor!..

Bazı Türkler bedelli doğar

Tabii askerlik meselesinde en hayret verici kimseler, vatan, millet, ezan laflarını ağzından düşürmeyen çok milliyetçi tipler oluyor. Misal, Ülkü Ocakları eski Genel Başkanı Azmi Karamahmutoğlu, Kıbrıs'a yerleşmiş, KKTC vatandaşı olmuş, Kıbrıs'ı savunmaya girişmişti. Tabii bu arada askerlikten de yırtıp 'şip-şak' bedelli olayına girdi. Ama vatan savunmasından vazgeçmedi. En son Mağusa Meydanı'nda, "Harami baskını ile Kıbrıs Türkiye'nin elinden alınacak olursa; bilinsin ki, burayı kan gölü yapar, öyle bırakırız" diyordu. KKTC milletvekili Ferdi Sabit Soyer, bu olayın ardından KKTC parlamentosunda yaptığı bir konuşmada, şunları söylüyordu:

"Kimdir bu Azmi Karamahmutoğlu? Ülkü Ocakları eski Genel Başkanı. UBP ve DP'nin bir zamanlar bu memlekette vatandaş yapmak için ayırdığı ve kayırdığı ve sırf Türkiye'de askerlikten kaçsın diye buraya geldiği, bilahare bu Meclis kürsüsünden biz bunu getirdik. Bu deşifre olmalıdır. Bunun üzerine Türkiye'nin askeri yetkilileri tarafından bu çerçevede askere alınma girişimi yapıldığı orta yere çıktıktan sonra çıkıp gazetelere, Kıbrıs gazetesine demeç verdi. Bana bir siyasi komplo yapılıyor ve askerlikten ayrılmak için ve askerliğe gitmemek için yeni bir ada arıyorum diye açıklama yaptı. Gitti ve bu memlekette, UBP-DP Hükümetinin bu çerçevedeki kayırması ile geldi yerleşti. Türkiye'den askerlikten kaçmak için ve bunu bu tarzda hepside biliyordu ve hepsi de bu insanlarla içli dışlıydı. UBP'lilerde DP'lilerde. Bunun ile görüşürdü bu memlekette ve bu adam şimdi gelecek, çıkacak meydanlara ve bu memlekette kan akıtmaktan söz edecek, kan içmekten söz edecek..."

Malum, 1997 yılındaki MHP olağanüstü kongresinde ortalığı yıkan Azmi Karamahmutoğlu, yanlış ata oynadığını anlayınca iş işten geçmişti. Geçtiğimiz günlerde yeniden MHP'ye üye olma girişiminde bulundu. Ancak üyeliği kabul edilmedi. Bu arada küçük bir not: Geçenlerde, çalışma izni almak maksadıyla başvuru yapan 'kayıt dışı işçilere', doktor kontrolünden geçmeden 'sahte sağlık belgesi düzenleyen' bir çete ortaya çıkarıldı. Olayla ilgili üç kişi tutuklandı. Bunlardan biri de, Azmi Karamahmutoğlu'nun kardeşi Saim Karamahmutoğlu'ydu.

Binlerce dansöz var!

13 Ekim 1998, Salı / Hürriyet gazetesi:

"Sahneden alınarak kışlasına gönderilen Serdar Ortaç'ın, askerlikten kaçmak için çift pasaport kullandığı ortaya çıktı. Kendisini Meksika'da işçi gösteren Ortaç, pasaportlarından biriyle çıkış yaptıktan sonra, izleyen giriş çıkışlarını diğer pasaportuna işletti. Bakanlık, suç duyurusunda bulundu."

Serdar Ortaç daha sonra gözünde bir rahatsızlık olduğunu söyleyerek, hapisten rapor alıp çıktı, daha sonra bedelli askerlik yasası çıkınca 18 ay askerlik yapmaktan sıyırdı...

Silah kullanmayı bilir ama...

Başta Abdi İpekçi suikastı olmak üzere pek çok suçtan yıllarca aranan ve ardından kısa süre cezaevinde yattıktan sonra, asker kaçağı olduğu halde piyasaya salınan Oral Çelik hakkında, 1980 öncesi çıkarılan bir düzenlemeden 17 yıl sonra yararlandırılarak, dört ay askerlik yapması kararı alınmıştı. Özel olarak! Böylece ilk kez bir asker kaçağı 17 yıl önceki bir yasadan yararlandırılacaktı. Ancak Oral Çelik dört ayı da fazla bulmuş olacak ki, kendine hemen bir çürük raporu aldı. Ama askeri hastaneden aldığı 'çürük' raporunun sahte olduğu ihbarı üzerine gözaltına alındı. Sonrası mı? Kim osurdu, bit osurdu, yongalandı, yere düştü...

Şeker gibi iş

Hatırlayan hatırlar, bir Bahattin Şeker vakamız vardır. Bu arkadaşımız, zamanında DYP'den milletvekili seçilmiş, hatta mühim bir kimse olduğu için Spordan Sorumlu Devlet Bakanı yapılmıştı. Bakanlığı esnasında, düzmece belgelerle askerlikten kaytarmaya çalıştığı anlaşıldı. O belgelere göre, anlı şanlı Bakan Bahattin, Ürdün'de bir terzi yamağıydı. Yani Ürdünlü bir terzinin yanında üç sene ilik açıp sökük dikmişti. Böylelikle bedelli askerlikle işi kurtardı. Yalanı ortaya çıkınca milletvekilliği düştü, askere alındı. Ama bu kez de çürüğe çıktı. Obezmiş. Aşırı yiyormuş. Diyeceksiniz ki, bu şeker gibi siyasetçimiz şimdi ne yapıyor? Bütün gün televizyonlardan 'adam gibi adam' olduğunu bağırıp duran Mehmet Ağar'ın DYP'sinde genel başkan yardımcısı; yani, Ağar'ın sağ kolu. Seçimlerde muhtemelen yine milletvekili adayı olacak, belki de bakan koltuğuna oturacak. Öyle ya, 'adam gibi adam' Mehmet Ağar ondan, "Bozüyük'ümüzün medarı iftiharı, sevgili kardeşim Bahattin Şeker" diye bahsediyor!..

Yorumsuz:

"Organize suç örgütü kurduğu iddiasıyla halen cezaevinde bulunan Sedat Peker'in yakın adamları olan ve polis tarafından aranan Yener Keskin, Boğaçhan Murathan ile Danıştay baskınında adı geçen Muzaffer Tekin'in sık sık bir araya geldiği ve telefonla da görüştükleri tespit edildi. Muzaffer Tekin ile Sedat Peker'in adamları Yener Keskin ile Boğaçhan Murathan arasında geçen telefon görüşmelerinin kaydı 2002 yılının Kasım ayına ait. Bu telefon görüşmelerinde Tekin'in, Peker'in asker firarisi olan 2 adamının askerlik sorununu çözmek için devreye girdiği ortaya çıktı."

Keto'nun suçu neydi?!

Adeta bir cin borsası kurmuş olan Medyum Memiş'in zamanında Hafta Sonu gazetesine yansıyan 'askerlik' macerası ise hakikaten eğlenceli. Gazetenin haberinde, "Heyetimiz karşısına frapan makyajlı ve dopisyesle çıkmış şahıs... kadın gibi hissettiğini söylemiş, yapılan tetkik, analiz ve ... sabit bulunup..." gibi ifadeler vardı. Medyum Memiş Medyum Keto'yu bu sebeple canlı yayında yumrukladı. Peki, bu durumda askerlik yapması gerekmiyor muydu?..

Askerlikte sevda çekmek zor!

Gazete haberi şöyle yazıyordu: "Manken Tuğba Özay'ın Yalova Askeri Kampı'nda askerlik görevini yerine getiren Baran Süzer'i müsaade edilen saatler dışında da 'ziyaret etmek' istemesi üzerine zor duruma düşen üst düzey komutanlar çareyi Baran Süzer'i İskenderun'a göndermekte buldu!" Anlaşılan, 'devrimci' manken Tuğba Özay, İstanbul'un göbeğine Gökkafes denen ucube gökdeleni diken Mustafa Süzer'in oğlu Baran Süzer'i Yalova'da sık sık ziyaret ediyordu. Askeri yetkililer bu durumda, herhangi bir vatandaşa uygulayacakları 'sert' tedbirleri Baran Süzer'e uygulamak yerine, çözümü, onu uzaklaştırmakta buldu. Tabii uçak diye bir şey de var. 'Devrimci' mankenimiz Tuğba Özay'ın adı, daha sonra 'ülkücü' bir mafyacıya 'yataklık' olayında geçti...

Bu da hayali askerlik

Hakkındaki hayali ihracat ve kaçakçılık davaları nedeniyle yurtdışına kaçan eski Şişli Belediyesi Başkanı Gülay Aslıtürk'ün eşi Orhan Aslıtürk hakkında resmi evrakta sahtecilik, hayali ihracat gibi suçlardan davalar açılmıştı. Ama Orhan Aslıtürk'ün bir başka 'resmi evrak'ı vardı: Çürük raporu. Bu evrak sayesinde hiç askerlik yapmadı. OrhanBey hâlâ ihracat işlerine devam ediyor tabii...

Bu topçular başka topçu

Sporcular da genel olarak normal askerlikten yırtıyor. Eski milli basketbolcu Hidayet Türkoğlu, ABD'de basket oynadığı için dövizli askerliğe hak kazandı. Ancak kıyak askerlik yapanlar sadece yurtdışında oynayan sporcular değil; Süperlig'de top koşturan pek çok futbolcunun, acemiliğinin ardından kulüplerine yakın bir yerde askerlik yapıyor gözüktükleri ve antrenmanlarına, maçlarına özel izinle çıktıkları biliniyor. Hep dedikleri gibi, 'milyon dolarlık' 'ekmek parası' işte...

Sadrazamın sol kulağı

Adnan Hoca diye tanınan Bilim Araştırma Vakfı (BAV) Onursal Başkanı Adnan Oktar'ın, 'paranoid şizofreni' tanısıyla 'askerliğe elverişli değildir' raporu aldığı sürekli yazıldı, çizildi. Dolayısıyla bu enteresan bir olay değil. Fakat daha sonra, Vakıf Başkanı Tarkan Yavaş'ın da çürük raporu alarak askerlik yapmadığı belirlendi. Gazetelere yansıyan habere göre, bir ara İstanbul DGM'ce hakkında gıyabi tutuklama kararı bulunan Bahadır Güven'i sakladığı gerekçesiyle gözaltına alındıktan sonra Bakırköy Adliyesi'nde tutuklanıp Metris Cezaevi'ne konulan ve 100 milyon lira kefalet ücretini ödeyerek tahliye olan Yavaş, polisteki işlemlerinin tamamlanmasından sonra askerlik şubesine teslim edildi. Yavaş'ın yedeksubay aday adayı statüsüyle sağlık muayenesinin yapıldığı Kasımpaşa Askeri Hastanesi'nden, 1998'de 'sol testis tümörü' tanısıyla, 'askerliğe elverişli değildir' raporu aldığı ve çürüğe ayrıldığı ortaya çıktı.

'Para Murat benim!'

Tabii, "Yakalananlar nasıl yakalanıyor?" gibi bir soru da sorulabilir. Nedense, askerliğini sahtekârca 'bedelli' yapanların sahtekârlıkları, hep devletin çeşitli kademeleriyle çelişki yaşadıklarında açığa çıkıyor. 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in yeğeni, banka hortumcusu Murat Demirel de onlardan biri. Murat Demirel, Almanya'da ikamet edip orada çalışıyormuş gibi belgeler düzenlemiş, dövizle askerlik başvurusu yapmış. Banka hortum işleri ayyuka çıkınca, bu sahtekârlığı da 'keşfedildi'. Fakat yine dört ayak üstüne düştü, tam er olarak askere alınacakken bedelli askerlik yasası çıktı. Banka hortumlamış bir vatandaş olarak, "Hop! O bedelli parasını nereden buluyorsun?" diye sorulmadan, bedelli başvurusu kabul edildi. Birliğine devletin resmi korumalarıyla gitti. Yani, asker olup vatanı koruması gereken Murat Demirel'i devlet koruyordu. Gerçi aslında bu tedbirler de bir işe yaramadı; bir vatandaş askerliği sırasında bu arkadaşı bıçaklayıverdi; artık offshore'da çarptığı vatandaşlardan biri miydi, neydi bilinmez. Sizce Murat Demirel 'gazi' sayılır mı?

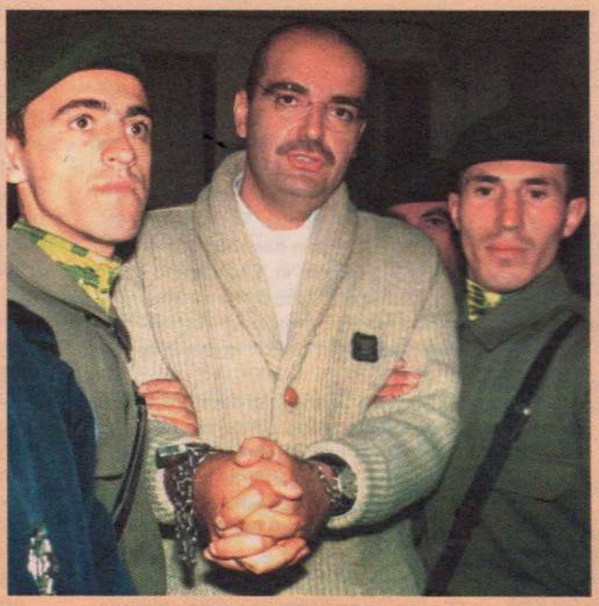

Vay Nebahat vay!

Bursa'da, Devlet Memurluğu Sınavı'na giren Nebahat Koçyiğit, sınavı başarıyla geçti ve Türkiye Elektrik İletişim A.Ş.'de işe başladı. 25 yaşında memur olmanın sevincini yaşayan Nebahat'in mutluluğu 3 yıl sürdü. İnanılmaz ama, Nebahat askerliğini yapmadığı gerekçesiyle işten çıkartıldı. 5 aylık bir çocuk annesi genç kadının konuyla ilgili hukuk mücadelesi sürüyor. Nebahat, gerekirse konuyu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne taşıyacağını belirterek, "İşsizlik yüzünden psikolojim bozuldu. Ne yapacağımı şaşırdım. Kadın olarak askerlik yapma şansım yok. Böyle bir gerekçeyle nasıl işten atarlar?" diye soruyor...

Yeter!.. Dik bakiim kulağını ne komplolar var şu garip dünyada!..

PERİHAN MAĞDEN

Arkadaşlık çekirgelikle yan yana

Bi yerde hakikaten 'kadersiz' bi ülkeyiz. Yani 'kader' 'kısmet' açısından, nasıl desem; hani 'Şeytan doldurdu' – öyle bir ülkeyiz.

Şeytan takmış habire dolduruyor, habire.

Ama Allahtan 'Toplumsal Melek' diye niteleyebileceğimiz tiplerimiz var.

Medyadakilerin çoğu öyledir mesela. Bi kaç münafık dışında, 'yeminli muhalif' yani kardeşim bunların 'kanı bozuk' 'kökü dışarda'; ne dayasan şer'e yormalar – 'Evlerden uzak!' deyip bu tiplerle ilgili, güzel güzelliklere, 'Toplumsal Meleklerimiz'den Bir İnci'ye dönmek istiyorum. ('Birinci'dir de tabii.)

Evet! Evet! Fatih Çekirge'ye!

Kendisi Sabah'ın (Eski Sabah) Ankara temsilcisiyken de Lacoste çoraplarıyla filan harikalar yaratırdı. Öyle sözü sohbeti yerinde, bir güldü mü 2 gül ağacı deviren, afili bir tip – tam Ankara'ya, Ankara temsilciliğine yakışan, 'dolduran' bi tip.

Bu mevki 'doldurma' meselesi çok mühimdir.

Zira bakıyoruz bi sürü mevkiin başındaki kişi gerek kahkaha katsayısıyla olsun, gerek cüssesiyle olsun dolduramıyor pozisyonunu. Arada kalan boşlukları pamukla olsun, eski gazeteleri, naylonları olsun sıkıştırarak oldurmak icap edebiliyor. (Köpük tabii pahalı 1 malzeme.)

Oysa Fatih Çekirge diyelim Uzanlar'ın memleketimize en uzandığı zamanlarda da Star Gazetesi'ne bilmem kaç milyon dolarlık transferiyle filan. Uzanlar'ın Star'ını da acayip doldurmuştu yani genel yayın yönetmenliğiyle.

Sonra Uzanlar kısalmaya başlayınca, şık bi kaç hareketle tüyüverdi gerçi. Ama bu da ayrı 1 yakıştı. Yani, 'Her halinle her şeklinle şirin / Sen Allah'ın bir lütfusun' kategorisinden biridir ki, medyacılığımız bunlar sayesinde böylesine dimdik ayaktadır.

"Ben 1 zamanlar şerrrefli Uzanlar'ın GenelYayınYönetmeni transferiydim" filan da demedi. Bu 'piyasada' gözden ırak: kokteyller, açılışlar, cumhuriyet baloları, genelkurmay resepsiyonlarından ırak'tır. Bu 1 mesleki felaket, kepenk (Allah korusun) indirmedir, demiş olacaklar ki, Hürriyet Gazetesi'ne eklemlenmeyi de kabul ettiler kendileri.

Şimdi değerli katkılarına Hürriyet'te muhatap oluyoruz ki, halk arasında böylesine yüce uyumlara 'Tencere: Kapak'deniyor.Lar.

Geçenlerde de süper bir katkı yaptılar. Ama ben şaşırdım ve üzüldüm hakikaten

Star gazetesinde yayın yönetmeniyken Aydın Doğan için sinekli manşet atan Çekirge, şimdi Doğan Medya Grubu'nun amiral gemisi Hürriyet'te 'şifre' çözmekle meşgul...

yer yerinden inlemediler.

Bi tek Hürriyet sahip çıktı Fatih Çekirge'nin bu büyük buluşuna ki, Hürriyet bünyesinin bir müridi, pardon elemanyası olduğu için KendinPişirKendinYe deniyor böyle gazete lokalliğine hapsolmuş anestezi hamlelerine.

Diyelim Yılmaz Erdoğan'ın 1 güvercinin kanadına yazıp yakın dostu Ertuğrul Özkök beylere yolladığı 'YALVARIYORUM' mektubu da öyle.

Fikr-i (ya da Hissi) Takibi'ni 1 tek Hürriyet yaptı. Adalet Ağaoğlu'ndan konuyla ilgili destek/görüş filan da soraraktan.

Ki ben artık Adalet Ağaoğlu'nu 'Halk Gofret' reklamında filan da görmek istiyorum. İş Bankası'nın reklamında nasıl şirin 1 "Ben buradayım. Adalet Ağaoğlu" demektir öyle. Resmen içimiz kıymalanıyor. Mavi tenli Şirinler'in Şirine'sinden beri böyle bi 'Cuteness Attack' yaşamamıştık.

(Yukardaki yabancı kelimenin Japoncası 'Kawai – ne?')

Hülya Avşar'ın ağzı

Hülya Avşar'ın bayramlık ağzıyla (zira başka 1 ağız çeşidi söz konusu değil kendisi için) yazdığı 'Yeteeeer!' metni de öyle. Sabah'ın sınırları içinde kala kaldı.

Neyse atv'de akşamüstü hezeyanının da promosyonuymuş. Ama böyle soylu çabalamaların YankıYazgan'lanmaması memleket sathında 1 trajedidir, 2 umursamazlık, 3 duyarsızlık,

4 Halkgofretliktir deyip, yine bu olumsuzluğun topraklarından çıkıyorum.

Zira yazımızın amacı: '1 tohum düşsün 1000 tohum açsın' Mao'nun demiş olabileceği gibi.

Fatih Çekirge'ye dönersek, hani çekirgeler dünyanın herrr yerinde 1 sıçrar, 2 sıçrar sonra işte 5inci, 6ıncı sıçramalarının akabinde akıbetlerinin niceliği bilinemezken, memleketimizde mütemadiyen sıçrayabiliyor olmaları, yani çekirgelere tanınan bu sonsuz hareket imkanı-

Birden bir serbest çağrışım aldık araya. Yani gel de 'Sıçrama Özgürlüğü' yok de bu ülkede. Mesut Yılmaz'ından Mehmet Ali Erbil'ine, Doğu Perinçek'inden Erkan Mumcu'suna ben hakikaten Gülben Ergen'in, Sibel Can'ın sıçrama kapasitesine de hayranım.

En sıçrayıcıların en sıçradığı (üstelik: mütemadiyen) 1 ülkedir ki, bi yerde canım feda.

Bilinçakışı Dereleri'nin oyununa gelmekten vazgeçip ennnn nihayet Sadet'e gelir isek: Fatih Çekirge beyler Hürriyet Gazetesi sularında büyük bir oyunu/komployu/tezgah'ı ortaya çıkarıp 'single handedly' (tek tabanca) faş ettiler ki, bu kadar olur.Lar.

Şehit düşen o güzelim çocuğun, Burak Okay'ın Annesi çıkıp: "Ben onu öldürün diye mi verdim? Bana bunun hesabını kim verecek?" diye en nihayet 'normal' bir şehit annesi tepkisi gösterdi ya. Babası, "Benim oğlum şehit düşmedi. Oğlumu NE İDÜĞÜ BELİRSİZ savaş denilen bir olayın içine soktular," dedi, diyebildi ya.

Üstelik bu anne tek başına değildi. Oğlu şehit düşen Bursalı bir başka anne de hem onun acısını paylaşmış, hem benzer şeyler söylemiş, oğlunun yakıcı kaybının bir nevi hesabını sormuştu.

Daha önce bir Subayın Annesi çıkıp, "Hakkımı helal etmiyorum," demişti.

Yani artık oy ve can depolarından 'çatlak' sesler yükselmeye başlamıştı. Anlaşılan 'orta' ve 'üst' sınıfların çocukları kurban edildiği sürece bu itirazlar, serzenişler, isyanlar, hesap sormalar artacaktı.

Burak Okay'ın annesi: "Bir gün önce emrindeki erlerden biri firar etmişse niye onları yürüyen hedef haline getiriyorlar?" gibi, kendisine başsağlığı dilemeye gelen komutana, "Sizin oğlunuz niye Ankara'da askerlik yapıyor da, benim oğlum komando olarak (hiç istemediği halde) Hakkari'deydi?" gibi, "Bilgisayar mühendisliğini 4 yılda öğrenemedim, komandoluğu 3 ayda mı öğrenicem demişti bize telefonda," gibi, yerden göğe kadar haklı, mantıklı ve askeri mevzularda sorular da sorarak ortalığı toz duman etmişti.

Vazife yaratıklandırma

Durumdan netice çıkartmaya çalışan 'Kimi Kürt Unsurlar'ın hemen devreye girmeye çalışması tabii ki, korkunçtu. (Önce savaşı lanetleyeceksin. Başkaları için de... Hem ABD'nin Irak'ta yürüttüğü savaşı da lanetleyeceksin. Şiddetle ve samimiyetle.)

Ama Fatih Çekirge yemeyip içmeyip durumdan 1 vazife yaratıklandırdı. Büyük bir komplo vardı. 'PKK'nın Oyunu' söz konusuydu.

Bunu bir tek O görüyor, kimse bu müthiş 'plot'u ortaya çıkaran 'Plotter'ı tebrik etmiyor ve fakat heyhat! yalnızca Yaşar Büyükanıt kendisini son derece duygulanarak tebrik ediyor ve dahi kutluyordu.

Tamam 'Karşı Taraf'ın; evladının acısıyla kavrulan ve aklını/izanını yitirmeyerek, aksine onlara sahip çıkma dirayetini göstererek çok haklı sorular soran/sorabilen Anneler'e yakışıksız bir işlevcilikle uzanmaya çalışması, hiç de yakışık alır bir davranış değildi.

Ama ya 2 Bursalı Annenin Tepkisi? Bu tepkilerin, "Hakkımı helal etmiyorum" diyebilen subay annesinin tepkisi?

Burda yalnızca Sn. Çekirge'nin görebildiği bir komplo var ise; o zaman şöyle bir mantık silkelemesi

('silsile' kelimesinin yetersiz kaldığı topraklardayız) söz konusu olmalı.

Askeriyemiz bu haklı isyanların akabinde, tayinlerin bilgisayarla çıktığını, hiçbir kişi/grup/zümreye imtiyaz tanınmadığını iddia ettiğine göre: Demek ki bu Hain Eller, Askeriyemiz'in bilgisayar sistemine kadar sızmıştır. Ve artık tepkisini gösterecek, "Bu gitti; bunu da alın askere!" diye başka bir oğlunu tabutun önüne atmayacak, orta ve hatta üst orta sınıf, şehirli annelerin çocukları 'seçilerek' bunlar 'en şehit düşebilecekleri' noktalara yerleştirilecektir.

Yerleştirilecektir ki; bu tarz 'şehirli', 'okumuş yazmış', 'az çocuklu', 'hayatını çocuğunun değeri üstüne kurmuş' ailelerin çocukları şehit düştüğünde isyan edip, bir de bu isyanlarını dile getirebilsinler. Bu farklı şehit cenazeleri görüntüleri, "Benim oğlum şehit düşmedi ki" söylemleri aramıza nifak soksun.

Karşı Taraf devreye girip başsağlığı dileklerinde bulunsun. Bizim şehit cenazeleriyle habire habire pekişen (özellikle son sıralarda müthiş bir sıklıkla) milli birlik ve beraberliğimiz 2 Bursalı Annenin, 1 Subay Annesinin, farklı hissiyatları nedeniyle, yara alsın.

Bu kadar MANTIKSIZ bir komplo teorisini ancak Eski Sabah günlerindeki doyumsuz teorilerini şimdi hatırlamak dahi istemediğimiz Sn. Çekirge, herhalde yaratıklandırabilirdi.

Ve aynen Yılmaz Erdoğan'ın Gülden Karaböcek'in ölümsüz bestesi 'Sürünüyorum'unu anımsslatan 'Yalvarıyorum'u gibi, ("Sen otlu peynirin tadını bilir misin arkadaş? / Sen hiç otobüs garında yeşil yeşil ağladın mı? / Bir güvercinin kanadına Yalvarıyorum yazıp / Sağı solu o bitmez tükenmez samimiyetinle dağladın mı?") maalesef; ama maalesef yalnızca Hürriyet Gazetesi'nin topraklarında ve Yaşar Büyükanıt'ın nezdinde yankıyazganlanacak, bir nevi görmezden/duymazdan gelinecek, adeta YOK sayılacaktı.

İşte bu müthiş 'plot'un, bu SinsiKomplolarınEnnnSinsisi'nin bunca muhayyile derinliklerinden yüzeye çıkarılıp da; bi nevi 'YOK' sayılması, bizim içimizin kaldıramayacağı bir adaletsizlik duygusuna hizmet edeceğinden-

YOK saymayın artık 1 Erdoğan'ın yalvarmalarını, 1 Çekirge'nin komplo teorilerini, 1 Büyükanıt'ın "Size teşekkür ediyorum. Bi siz gördünüz, anladınız" iltifatlarını.

A-ha, bi güvercin kanadı temin edemedim, uç uç böceğinin pabuçlarına, kelebeğin hurçlarına, pardon o deveydi, neyse Hayvanlar Alemi'nin girişine yazıyorum:

Duyun bu sesleri!
Bu akılları!
Bu vatan hepimizin!

1 Takdiri de çok görmeyelim yani. Bu komplolar kolaylığınla de-şifre edilmiyorlar.

Diyarbakır'da yaşanan bombalama eylemi 'oradan' nasıl mı görünüyor? Buyrun...

A. KADİR KONUKSEVER

Sussun davullar...

Ankara barlarının birinde davul çalarak hayatını kazanmaya çalışan Diyarbakırlı Mehmet Demir'in hayalleri yeterince mütevazı ve kabul edilebilir ölçülerdeydi. Tek derdi, artırarak nüfusunun yüzde atmışına yakını işsiz olan Diyarbakır'daki çocuklarına, eşine para gönderebilmekti. Başka yerde doğsa, belki perküsyon üstadı namzedi olarak reytingi bol kanallarda sıkça arzı endam edecek ya da en azından başbakanlardan birinin yanına hallice bir iç güveysi olarak girebilecekken, o sadece davulcuydu. Umarı kaderinin keskin çizgileriyle örtüşüyordu. Keçi derisi gergin kasnağa vururken aklında yevmiyesi ve ailesinin özleminden başka bir şey de yoktu. Olmadı, olamadı, cansız bedenleri bile kısmet olmadı. Diyarbakır'da patlayan bomba tüm ailesini elinden aldı. Eşi Faide Demir (33) ile çocukları Mizgin (12), Evin (10), Zilan (7) ve 11 aylık Şilan'ı koparıp aldı elinden. Haberlerini aldığında bir bilet alacak parası bile yoktu cebinde. Diyarbakır'da toplanan paraları yolluk edip döndüğünde her şey için çok geçti...

Enteresan tarih

12 Eylül akşam saatlerinde Koşuyolu parkının duvarının dibinde patlayan bomba, zamanlaması itibarıyla önemli mesajlar içeriyordu aslında. Daha bir gün önce DTP Eşbaşkanları Ahmet Türk ve Aysel Tuğluk'un Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir ile Tunceli Belediye Başkanı Songül Erol Abdil'i de yanlarına alarak yaptıkları açıklama yeterince açıktı. PKK'ye yapılan tek taraflı ateşkes çağrısı için DTP Genel Başkanı Ahmet Türk, parti ve tabanının ortak düşüncesine dayandığını belirtirken, son günlerde bazı milliyetçi ve şoven güçlerin 'Türk-Kürt çatışması' çıkarmak için provokasyonlar yaptığına dikkat çekmiş, "PKK-Kongra-Gel'in bu çağrımızı yanıtsız bırakmayacağını umuyor, olumlu karşılık vereceğine inanıyoruz" demişlerdi. Ardından ABD'nin PKK ile mücadele özel temsilcisi Joseph Ralston mesaisine başlamıştı ki Koşuyolu semtini cehenneme çeviren bombanın pimi çekildi.

Polis kayıtları patlayan bombanın uzaktan telsizle kumanda edildiğini, olay yerinde tüp ve termos parçalarının bulunduğunu yazıyordu. Aynı gün Türk İntikam Tugayı adına açılmış bir internet sitesi, piknik tüpü, telsiz ve mavi bir termos kullanılarak hazırlanan bombaların detaylarını yayınladı. Olay yerinde tutulan raporlarla uyum içindeydi fotoğraflar.

'Ölü Kürt, iyi Kürt'

www.turkintikamtugayi.8m.com adlı sitede yer alan açıklamada, bombalı saldırının şehit er Ali Balıkçı anısına düzenlendiği belirtildi. Sitede korkutucu bir detay göze çarpıyordu; ölen her Türk için on Kürdün öldürüleceği ibaresinin altında da o malum faşist slogan yer alıyordu: 'En iyi Kürt ölü Kürt'tür. Haber kısa sürede internet sitelerine, televizyon kanallarına ve gazetelere düştü. Bir kesim bombanın adresinin belirlendiğini savunurken diğer bir kesim 'hedef saptırma' klişesinde ısrar etti. Diğer taraftan PKK'den yapılan açıklamada saldırı kesin bir dille reddedilirken saldırının, PKK'nin hedeflediği askeri, stratejik ve ekonomik hedeflerden hiçbirine uymadığı, direkt sivillere yönelik olduğunun altı çiziliyordu.

Koşuyolu'nda bombanın yarattığı tahribat, caddedeki cam kırıkları, moloz ve et parçalarının süpürülmesi, üç suyla yıkanması ile kapatılamayacaktı kuşkusuz. Daha mart ayında yaşanan Diyarbakır olaylarının izleri tazeyken bir kez daha kepenkler indirildi, başta Koşuyolu olmak üzere kentin dört bir etrafında lastikler yakıldı ve öfkeli kalabalıklar sokaklara çıktı. Barış aktivistlerine bir kez daha iş düşmüştü.

Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Avukat Osman Baydemir bir gün önce ateşkes çağrısı yapmışken kentte apar topar dönüp kalabalıkları sakinleştirmeye çalışıyordu. Ancak Emniyet Genel Müdürlüğü Sözcüsü'nün açıklaması bir anlamda Baydemir'i bir kez daha topun ağzına koyuyordu. Sözcü bağlı bulunduğu İçişleri Bakanlığı'nın ağzıyla internet sitelerinde saldırıyı üstlenen TİT'in hedef saptırmaya yönelik bir çalışma olduğunu yinelerken, aynı toplantıda 'of the record' bir bilgi notu el altından basına dağıtıldı. Notta olayda kullanılan telsizin iki yıl önce Baydemir'in kardeşinin adının karıştığı bir olayda da geçtiği belirtilerek 'ince' bir mesaj veriliyordu. Halbuki Diyarbakır Hevsel bahçeleri operasyonuna denk düşen tarihlerde Baydemir'in kardeşinin adı, abisine zarar vereceği öngörüsüyle bir takım olaylara karıştırılmış ancak dava beraatla sonuçlanmış ve geri tepmişti.

Gürültücüleri biliyoruz

Beklenen olmadı, Diyarbakır'da sağduyu galip geldi. Tam kalbinde patlayan bombaya karşın barış bir kez daha en büyük değer, en büyük umut oldu Diyarbakırlılar için. Kentin tüm dinamiklerinin elbirliğiyle yaptıkları sessiz yürüyüş medyanın beklentilerinin aksine olaysız ve sağduyuyla sonuçlandı.

Peki davulcu Mehmet Demir'e ne oldu? Eşi ve dört çocuğunu kalbine gömen Demir, yaralı oğlu Barış'ın iyileşmesini bekliyor. Bir daha döner mi Ankara'ya, bir daha davul çalabilir mi azığını çıkarmak için bilinmez. Ancak esas büyük davullara tokmağı patlatarak, ritimsiz gürültüler çıkararak ahengi bozanların ne yapmaya çalıştığı sanırım artık tahmin ediliyor...

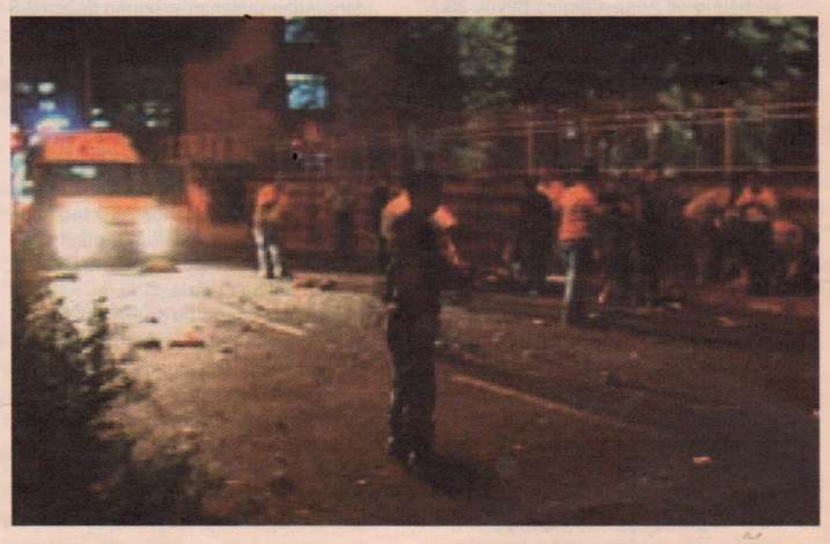

Futbolcu Tümer, Fortis'in suladığı çim sahalar dururken, askere gidip, bir talihsizlik sonucu, Fortis ya da AXA'nın yatırımlarıyla üretilen mayınlara basmak istemiyor haliyle...

KEREM KABADAYI

Biri bizi fortisliyor!

Reklamcılar tuhaf insanlar. Bir kampanyayı kurgularken, her şeyi kılı kırk yaran bir hassasiyetle tasarlıyorlarmış gibi gözüken bu laf cambazları, kitlelerin karşısında en büyük çamları deviren ve en söylenmeyecek sözleri dile getiren kimseler olabiliyor bazen. Reklamını yaptığı ürünü allayıp pullayayım derken, düşüncesizlikten ya da bilgisizlikten kaynaklanan umarsızlıklarıyla, hem kendilerini, hem de patronlarını rezil ediyorlar.

Eylül sonlarına yaklaşırken, Türkiye'deki savaş karşıtlarının tepkisine yol açan bir reklam kampanyası, densiz metin yazarlığının son örneği olarak karşımıza çıkarıldı. Sokaklarda, boy boy afişlerle reklamı yapılan bir 'vahşi batı gofreti'nin tasviri için "Parça tesirli pirinç patlakları, uzun menzilli karamel, kamufle edici sütlü çikolata" tanımlarının kullanılmış olması, gofreti üreten ETİ Gıda A.Ş. ile OYAK arasındaki satış ve pazarlama birlikteliği de düşünülürse, oldukça manidardı. Ordu Yardımlaşma Kurumu olarak adlandırılsa da, 30 binden fazla çalışanıyla en büyük özelleştirme ihalelerine girebilen, yabancı sermayeyle ortaklıklar kuran ve toplam 31 şirketten oluşan bu dev holdingin, reklamlarında militarist değinmelere meyilli olduğu daha önceden de biliniyordu. Barış Girişimi'nin, gofret reklamıyla ilgili olarak 'Reklam Özdenetim Kurulu'na yapmış olduğu başvurunun sonucunu beklerken, savaş, küresel sermaye ve milliyetçi lakırdılar arasındaki çarpık ilişkiler üzerine biraz kafa yormakta fayda olabilir.

Parça tesirli poliçeler

Doğan grubuna ait olan Dışbank'ın geçtiğimiz yıl Avrupa'nın en büyük 20 finans kuruluşundan biri olan Fortis'e satılışını takiben, internette ilginç bir elektronik posta gezinmeye başlamıştı. Ne idüğü belirsiz kaynaklarca yazılıp, sayısız insana ulaştırılan ve artık kanıksamış olduğumuz 'vatan haini' bildirilerini andıran bu postada da özetle "Fortis'in yatırım yaptığı şirket, PKK için mayın üretiyor" deniyordu. Bu iddiayı ilk başta ciddiye almamış olsam da, o dönem üyesi bulunduğum meslek birliğinin artık Fortis'le çalışacağını öğrendiğimde içime kurt düştü. Kısa bir internet taraması sonucunda, bu basit görünen iddianın ardında ürkütücü bir gerçek olduğunu gördüm.

Netwerk Vlandeeren adlı sivil toplum örgütünün 2003'te yayınladığı bir rapor, Belçika kökenli beş finans grubunun, 11 farklı silah üreticisine toplam 1.5 milyar dolar değerinde yatırım yapmış olduğunu kanıtlıyordu. Bu beş şirketin arasında Türkiye'de adı pek de geçmeyen ING, Dexia ve KBC gruplarının yanı sıra, artık gayet yakından tanıdığımız Fortis ve OYAK'la ortaklığı bulunan AXA'nın da marifetleri gözler önüne seriliyordu.

2003'ten bu yana Netwerk Vlandeeren'in derlediği raporlara bakılırsa, bu yatırımlarla ilgili yürütülen kampanyalara rağmen pek bir ilerleme sağlanamamış. 2006'nın temmuz ayında yayınlanan rapora göre, AXA'nın araştırmaya dahil edilen ve aralarında Amerikan, İngiliz, Koreli, Alman ve Fransız şirketlerinin bulunduğu 12 misket bombası üreticisine yaptığı toplam yatırım 5.5 milyar doları buluyor. Şubat 2006'da misket bombalarının üretimi ve kullanımını yasaklayan Belçika devleti ise, AXA'ya bu konuda herhangi bir yaptırım uygulayamıyor.

AXA'nın misket bombasına olan düşkünlüğüyle kıyaslandığında mütevazı gibi görünse de, Fortis bu tartışmalı silahın üreticilerine toplam 150 milyon dolar yatırım yapmış durumda. Sivil toplum örgütlerinin yaptığı uyarılara rağmen, AXA ve Fortis halen bu konuda somut bir adım atmış değil. Zaten mesele sadece misket bombalarıyla bitmiyor.

1997'de imzaya açılan Ottawa Anlaşması'na imza atmak konusunda gayet isteksiz olan ABD, bundan iki sene önce ağzındaki baklayı çıkarttı. Bush'un bizzat açıkladığı karara göre, ABD bu anlaşmaya katılmayacağını net olarak ifade etti; ardından da, '1620 SPIDER' adlı, yeni bir anti-personel mayın sistemi geliştirmek üzere bütçesinden 390 milyon dolar ayırdı. Bu proje için seçilen iki Amerikan silah üreticisi, ATK ve Textron'un arkasındaysa yine AXA grubu var. Bu iki şirkete AXA tarafından sağlanan yatırımın değeri 2.8 milyar dolara yakın.

Bütün bunlara ek olarak, AXA grubunun silah zulasında son zamanlarda adı pek sık duyulan bir başka silah daha dikkat çekiyor. 16 Mart 2006'da Netwerk Vlaanderen, For Mother Earth, Vrede, ve Forum voor Vredesactie tarafından yayınlanan rapora göre, Felluce katliamında ABD tarafından kullanılan 'beyaz fosfor'un üretimi için AXA'nın ayırdığı toplam yatırım 20.7 milyon dolardan fazla.

AXA ve Fortis'in bu muhteşem yıkım gücüne ek olarak nükleer silahlara karşı da özel bir ilgileri olduğu 2004 tarihli rapordan anlaşılıyor. Amerika'nın Irak işgali sırasında kullandığı seyreltilmiş uranyumun üretimini yapan üç büyük şirkete Fortis tarafından 7.5 milyon dolar, AXA tarafından ise 380 milyon dolar yatırım sağlanmış. "Seyreltilmiş uranyum bizi kesmez" diyenlerin tercihi, nükleer füzelerin üretimine ise AXA 700 milyon dolar civarında yatırım yaparken, Fortis de 53,3 milyon doları geçen yatırımıyla küresel silahlanmanın kâr pastasından kendince bir dilim kapmış.

Uzun menzilli ortaklık

Uluslararası finans piyasalarındaki sermaye akışı böylesi ölçüsüz bir insan ve yaşam düşmanlığı içinde kendi yağında kavrulmaktayken, geçtiğimiz senenin ekim ayı ortalarında, AXA'dan gelen bir haber, tüm dünyada ama özellikle de Türkiye'de ufak bir heyecan yaratmıştı. ABD'nin California eyaletinde açılan bir dava sonucunda AXA, 1915 yılında Türkiye topraklarında hayatlarını kaybetmiş olan Ermenilere ait sigorta poliçe bedellerini ödemeyi kabul etmişti. Hem karar metninde, hem de dünya çapında yayınlanan haberlerde 'soykırım' kavramının geçmesinden dolayı, AXA aleyhinde bir kaç cılız ses yükseltilmişti o dönem Türkiye'de. OYAK'ın AXA ile ortak iştiraki olan AXA OYAK Holding A.Ş. tarafından yapılan bir açıklamada, bu kararla ilgili araştırma başlatıldığı söylenmişti. Haberin yayılmasının ardından bir başka açıklama da Memur-Sen Genel Başkanı Ahmet Aksu'dan geldi. Ona göre, AXA bir suç işlemekteydi ve OYAK da "sessiz kalarak bu suça iştirak ediyordu."

Şimdi geriye dönüp bakıldığında AXA'nın sadece silah üreticileri ya da insan haklarını hiçe sayan projelere yaptığı yatırımlar aracılığıyla dolaylı olarak işlediği suçlardan bahsetmek yerine, var olan poliçelerine istinaden müşterilerinin varislerine ödeme yapmayı kabul etmesinin nasıl bir suç olarak görülebildiğini anlamak oldukça güç. Dünyanın her yanındaki kirli savaşlara dolaylı da olsa mühimmat sağlayan bir şirket, müşterilerine karşı olan sorumluluğunu kabul etti diye mi bir anda suçlu oluverdi? Elbette, hayır.

Türkiye bağlamında düşünülünce OYAK'ın AXA ile olan izdivacı sebebiyle, bu karar OYAK'ın yumuşak karnı olabilirdi; ancak, olmadı. Çiğdem Mater'in 2005 Kasım'ında Bianet'te yayınlanan yazısında da söylediği gibi, "AXA-OYAK'ın kapısında 'Ermenilere para veriyorsunuz!' diye haykıran Kemal Kerinçsiz'i" görmedik. Ermeni diasporasına giden bu 17 milyon doların faturasının dönüp, dolaşıp kimden kesileceğini görmek için biraz daha beklemek gerekti.

Kamufle edici söylem

Kemal Kerinçsiz'in icraatlarını heyecanla izlememek mümkün değil. Bazen grotesk bir maske, bazen bütün bir söylemin yükleniciliğini kabul etmiş yorgun ve trajik bir karakter olarak karşımıza çıkıyor. Nasıl görünürse görünsün, OYAK, bir akşam evde yokken, AXA'nın 'koynuna aldığı' Ermeni diasporasına giden paracıkların hesabının sorulmasında kilit role sahip. Giden 17 milyon doların yanında, bir de resmi egemen söylem zarar görmesin diye sahneye fırlatılıvermiş bir ideolojik silah adeta. Oynanan tiyatroda bu silahın yeri geldiğinde patlatılmayacağı düşünülemezdi bile. Elif Şafak ve Orhan Pamuk hakkında açılan davalarda tekleyen Kerinçsiz'in doğrultulduğu esas hedef artık tamamen belirginleşmiş durumda. 17 milyon dolar değerinde bir adam, sözleri ve yazıları çarpıtılarak adına fatura kesilen yazar, Hrant Drink.

Eylemin hırçınlaşması, söylemin zayıflamasına eşlik eder. Hrant Dink'e, hınçla dava üstüne dava yağdırılması da böyle bir sürecin sonucu. Küresel sermayenin yarattığı çelişkileri, giderek artan yoksulluğu, toplumsal buhranı, ve sindirilmiş sınıf çatışmasını örtbas etmenin bin bir yolundan bir derleme var şimdi karşımızda. Bir başka söylem çatlağı da, yine yaşadığımız şu dönemde, zorunlu askerlikle ilgili oluşuverdi. Güneydoğu gündeminin hız kazanması, üst üste gelen şehit cenazeleri, R. Tayyip Erdoğan'ın tartışılan açıklamaları ve en sonunda patlak veren milliyetçilik yarışının yarattığı toz duman içinde, bir ufak haber, dikkat çekiciydi.

Perihan Mağden'in insanları askerden soğuttuğu iddialarıyla yine milliyetçi galeyan tugayları göreve çağrılırken, futbolcu Tümer Metin askere gitmemek istediğini artık iyiden iyiye belli etti. Tümer'i anlamak güç değil. Bir lig maçından önce gösterilen Ampute Milli Takımı'nın maçını izledikten sonra, içinde kabaran faşist duyguların tutsağı olan Erman Toroğlu'nun sözlerinden etkilenmiş olmalı Tümer. Fortis Türkiye Kupası'ndan kopup, davul zurna eşliğinde askere gittiğini hayal etmiş ve bir talihsizlik sonucu, Fortis ya da AXA'nın yatırımlarıyla üretilen bir mayına bastığını görmüş olmalı hayalinde. Geldiği son noktada ise Ampute Milli Takımı'ndaki diğer gazilerle birlikte, Erman Toroğlu'nun seviyesiz provokasyonlarına alet edileceğini tahmin etmiş olmalı. Engellere, yaşayarak karşı koyan futbolcu gazilerin şevki, morali ve insani değerlerinden bahsedilmesi gereken yerde, ölümü, baskıyı, zulmü nefretle yücelten Erman Toroğlu'nun surat ifadesinden tiksinmiş olmalı. Haksız da değil; Fortis'in suladığı yemyeşil çim sahalar dururken kim mayına basmak ister?

I. Jean Paul 33 günde öldürüldü. ABD başkanları papalara çok düşkün. II. Jean Paul'ü her başkan ziyaret etti. Bush'un karısı ve kızı da, 'genç Nazi' Ratzinger'i ilk ziyaret edenlerden...

Bayram değil, seyran değil, Papa bizi neden öptü?

'Vatikan'ın gülü' Papa Onaltıncı Benedict 'durup dururken' İslamiyete laf attı, ortalık birbirine girdi. Zamanlama çok güzeldi! Tam da ABD orduları 'medeniyetler çatışması' diye Müslüman ülkelere dalmışken, Lübnan'a asker toplanırken...

Bilen biliyor, ABD 'soğuk savaş' döneminde her türlü alet-edevatla 'komünizm tehdidi'ne karşı mücadele etti. Hollywood'da bile 'kızıl' avına çıktılar; artist, yönetmen, senarist peşinde koşturdular; tuttuklarını muhbir yaptılar, muhbirleştirmeyi başaramadıklarını ikinci bir emre kadar yasakladılar. Müthiş bir performans sergilediler. Hollywood artık 'Dünyayı Kurtaran Yanki' serilerinden gayrı siyasi bir şey üretmiyor. Tabii bir de 'Dünyayı Kurtaran Papaz' serisi var. Şeytan tam çıkacak, kahraman papazlar basıyor göğsüne kutsal haçı; haydi yallah cehenneme tornistan! Sen sağ ben selamet!..

Biz yıllardır Cüneyt Arkın'ın Dünyayı Kurtaran Adamı'yla dalga geçip dururuz da, bu kahraman papazların hiç yabana atılır tarafı yok. En son bir tanesi, yani bunların 'kafa adam'ı olan Papa çıktı, yeni bir 'uygarlıklar çatışması' için haydi haydi yetecek gazı verdi. Bütün dünyada Müslümanlar infiale kapıldı, Papa'nın İslamiyete dair ettiği laflara karşı gösteriler başladı; tıpkı bir süre önceki 'karikatür krizi'nde olduğu gibi, toz duman birbirine karıştı, acayip görüntüler ortaya çıktı. İyi de, durup dururken Papa İslam alemini neden öptü?

Papa komünizmi sevmez!

Bu papalar uzun zamandır tesadüfi seçilmiyor. Türkiye'den 'ucuz' diye '23 centlik asker'leri alıp Kore'ye götüren ve orada öldürten John Foster Dulles'in oğlu olan ilk Amerikan Kardinali Avery Robert Dulles, yaş haddinden dolayı son papalık seçimlerine katılamamış olsa da, ABD'nin Vatikan üzerinde ciddi bir denetimi var. Ratzinger'den önceki Papa II. Jean Paul, esasen Karol Józef Wojtyla adında bir Polonyalıydı ve soğuk savaşın en çok kızıştığı yıllarda papa seçilerek Katolik Polonya'yı Ortodoks nüfusun hakimiyeti altındaki 'Doğu Bloku'ndan koparmayı misyon edindi. Gerçekten de, onun döneminde Polonya'da iktidara ve Sovyetler Birliği'ne karşı yükselen tepki, koyu bir Katolik ağırlık taşıyordu. Milyonlarca işçi Papa'nın etkisiyle sokağa dökülebiliyor ve Katoliklik bir iktidar alternatifi gibi ortaya çıkıyordu. Papa'nın 'kızıl tehdit' karşısındaki mücadelesi sadece Polonya'yla sınırlı kalmadı, Doğu Almanya'da da kapitalist dünyaya entegrasyon hevesleri körüklemede önemli rol oynadı. Yugoslavya'da Katolik Hırvatlar ondan oldukça etkilendi...

Vatikan'da cinayet

Ne var ki, Papa II. Jean Paul'ün o makama getirilmesi daha da enteresan. Aslında 1978'de papalığa Albino Luciani adlı bir İtalyan papaz seçilmiş, gelenekler icabı kendisine I. Jean Paul adını almış, fakat bundan sadece 33 gün sonra odasında ölü bulunmuştu. 'Kalp krizi' geçirdiği açıklansa da, Mısır'daki sağır sultan bile zehirlendiğini duymuştu. Nitekim otopsiye kesinlikle izin verilmedi.

I. Jean Paul, Kuzey İtalya'da sosyalist geleneği ile bilinen Murano kentinde doğmuştu; babası sezonluk cam işçisi olarak çalışıyordu. Çocukluğunda kiliseye girmesi bir tür 'gelecek garantisi' sayıldığı için, annesi tarafından 11 yaşında kiliseye verildi. Papalığa kadar yükselen I. Jean Paul, Vatikan'da köklü değişimleri savunuyordu; dahası, Sovyetler Birliği'yle daha sıkı ilişkiler kurma eğilimindeydi. Ömrü vefa etmedi.

I. Jean Paul'ün ölümü üzerindeki sır perdesi aralanamasa da, Vatikan'ın İtalyan bankalarındaki muazzam serveti üzerinden yürütülen üçkağıtların üzerine gittiği ve böylece bizzat Vatikan içinde hatırı sayılır düşmanlar edindiği biliniyordu. Buna Doğu Bloku'yla yakınlaşma eğilimi de eklendiğinde, bizzat Vatikan'ın içinden desteklenen bir CIA operasyonu sonucunda ortadan kaldırıldığı neredeyse kesinlik kazandı. Kimbilir, belki de o sıralarda Vatikan koridorlarında ilk Amerikan Kardinali Avery Robert Dulles dolaşıyordu!.. Bu nedenle, Mehmet Ali Ağca'nın Papa II. Jean Paul'e yönelik suikastı da, Bulgaristan üzerinden örgütlenen bir Sovyet gizli servisi ihalesi olarak algılanmıştı...

Papa II. Führer

Polonyalı Papa II. Jean Paul, geçen yıl iyice şuurunu yitirmiş ama misyonunu tamamlamış olarak öldü. Doğu Bloku dağıldı. Yerine kimin geçeceği bir tartışma konusuydu. Günler süren 'ulema' toplantıları sonunda, tam da beklendiği gibi, ABD'nin yeni doktrinleri doğrultusunda misyonlar üstlenebilecek en münasip şim belirlendi: Joseph Ratzinger. Kendine Onaltıncı Benedict ismini seçen bu yeni Papa, Alman asıllıydı. Babası bir Nazi polisiydi. Kendisi de 14 yaşında Nazilerin gençlik kollarına katıldı. II. Dünya Savaşı'nda uçaksavar birliğinde görev yaptı. Savaşın sonuna doğru birliğinden firar etti.

Daha sonra kilise içinde yükseldi, 1981'de selefi II. Jean Paul tarafından Vatikan'a getirildi ve burada eski Engizisyon kurumunun devamı olarak görev yapan Dinsel Öğretiler Kurulu'nun başına geçti. Bu kurul bir nevi Vatikan Gestaposu gibi çalışıyor, din adamlarını kiliseden atma işini de üstleniyordu.

Ratzinger, ezelden beri ırkçı halleriyle ve Müslüman düşmanlığıyla tanınıyor. Papalığa seçildikten sonra verdiği ilk demeçlerden birinde, "İslamiyeti barış dini olarak görüyor musunuz?" sorusuna, "Barışçı yanları da var, başka unsurlar da" diye yanıt verdi. Elbette İslamiyet 'cihad' gibi hiç de 'barışçıl' olmayan yönler barındırıyor da, bir papanın böyle demeçler vermesi alışıldık değildi. Ama bu alışıldık olmayan lafların son derece mantıksal bir karşılığı var: ABD'nin Ortadoğu'daki petrol yağmasını meşrulaştırmak üzere kullandığı doktrin, bir 'medeniyetler çatışması' üzerine kuruluyor. Ratzinger de Müslümanlardan nefret ediyor, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine karşı çıkarken, Avrupa'nın bir 'medeniyet' olduğunu, Türkiye'nin bu 'medeniyet'in bir parçası olamayacağını savunuyordu. Uzun lafın kısası, Ratzinger bal gibi bir 'medeniyetler çatışması' teolojisi uydurabilirdi. Kaldı ki, son haftalarda görüldüğü üzere, Bizans imparatorlarından alıntılar yaparak pekala provokasyonlar üretebiliyor.

Bu provokasyonlar neye mi yarıyor? ABD ve İsrail, 'İslamcı terörizm'i bahane ederek Irak, Afganistan, Lübnan gibi Müslüman bölgelere saldırırken, İran'ı bombalamaya hazırlanırken ve dünyanın her yanında bu saldırganlığa karşı kitlesel bir öfke yükselirken, yoksul Katolik kitlelerin biricik Papa'sı, Müslümanlarla söz düellosuna giriyor ve gözler birden buraya çevriliyor. Özellikle için için kaynayan ve emperyalizme karşı Lübnan, Irak ve Filistin halklarını desteklemek üzere sokaklara dökülen Katolik Latin Amerika'da bir din nefreti yaratılmaya çalışılıyor. Emperyalizm bir kez daha dünyanın ezilen halkları arasına nefret tohumları ekmeye, dünya emekçilerini bölmeye çalışıyor...

Sahi, dinin insanlığı birleştirdiği yalanını kim ortaya atmıştı? Hollywood film şirketleri mi? Belki de bunlara karşı sarımsak taşımaya başlamak lazım...

RED Haber Merkezi

İsrail'in Siyonist devle

İsrail dünyadaki beşinci askeri güç. Savaş uçaklarına, füzelere, en
bakıldığında, bu ABD'den bile daha büyük bir askeri güç anlamına
başkaldırmaya niyetlenen Arap ülkeleri üzerindeki tehdidi sürekli k

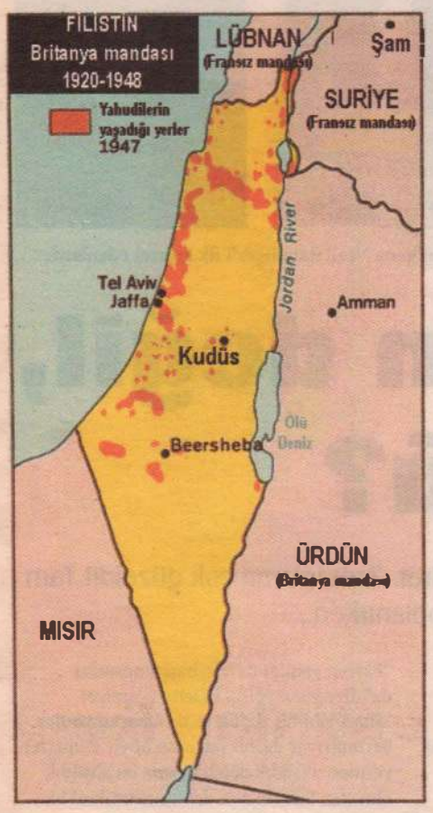

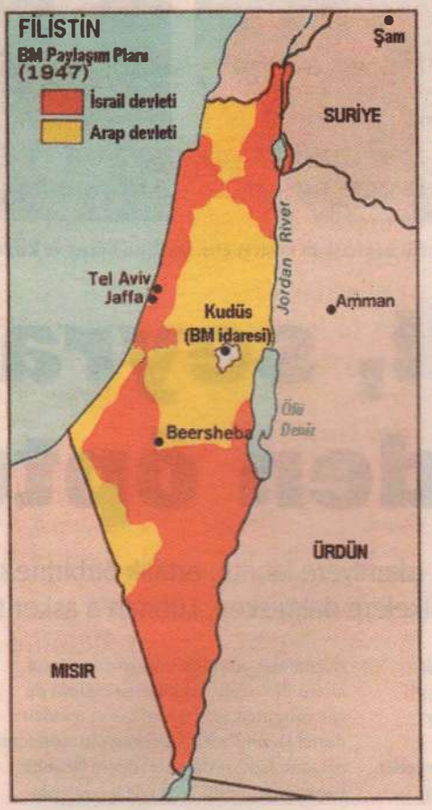

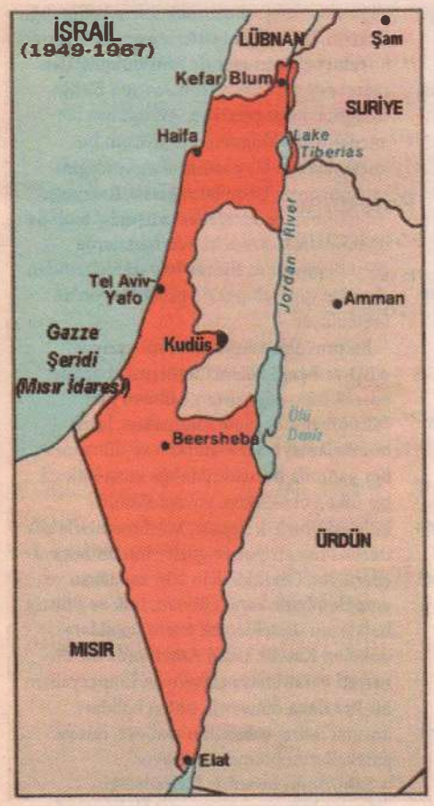

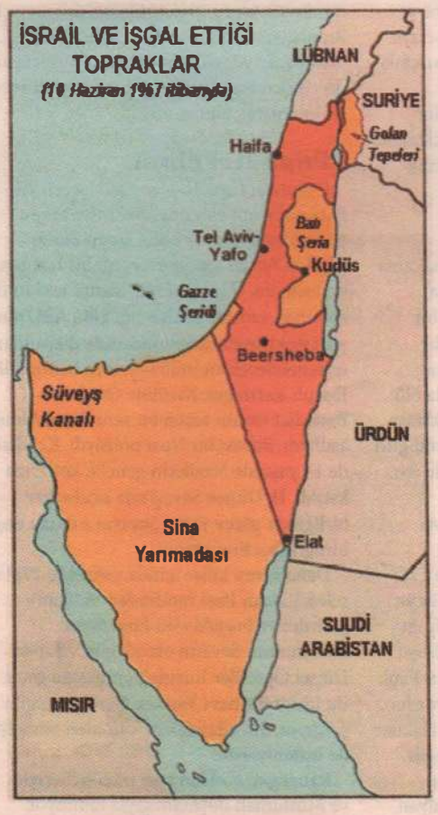

Yukarıdaki haritalar, Filistin'deki Yahudi yerleşiminin 1920'lerden 1967'ye kadar olan seyrini gösteriyor. 1967 haritasındaki işgal edilmiş bölgelerden Sina Yarımadası daha sonra Mısır'a iade edildi. Ancak Golan Tepeleri ve Filistin'e ait topraklar hâlâ İsrail işgali altında...

ALEJANDRO ITURBE

Filistin halkının mücadelesini destekleyen pek çokları İsrail'in ortadan kaldırılmasına karşı çıkıyor. Onlara göre ortada Filistinliler ve Yahudiler diye iki ayrı ulus var ve dolayısıyla iki devletin olması gerekiyor. Biz bu öneriye karşı çıkıyoruz. Bize göre tek çözüm - bir zamanlar FKÖ talep ettiği gibi -Arapların ve Yahudilerin bir arada yaşayabileceği ırk temeline dayanmayan, laik, demokratik bir Filistin'in yaratılmasıdır. Bu amaca ulaşmak için, bölgedeki çatışmaların ana kaynağı olan İsrail devletinin yıkılması gereklidir.

İki ayrı devlet önerisi şu üç hatalı kavrayıştan kaynaklanıyor: a) Bu bölgede eşit tarihsel haklara sahip iki ulus olduğunu varsayıyorlar. b) İsrail devletinin gerçek karakterini, yani Arap halkına karşı emperyalist askeri bir oluşum olduğunu görmezden geliyorlar. c) Mevcut koşullarda bağımsız Filistin devletinin mümkün olmadığını öne sürüyorlar.

İki ulus mu?

Peki, Filistin tarihinde gerçekten eşit haklara sahip iki ulus bir arada yer almış mıdır? 1918 yılında her dört kişiden üçü Araptı. Yahudiler toprakların sadece yüzde 5'ine sahipti ve kendi devletlerini kurmak için hiç de istekli değillerdi. Asırlardır barış içinde Araplarla birlikte yaşayabiliyorlardı.

19 yy. Avrupalı Yahudi Theodore Hertz önderliğinde gelişen Siyonizmle, Filistin'deki Musevilerin halklarının savunulması ve ulusal İsrail anavatanın kurulması savunulur oldu. Zengin Avrupalı Musevi ailelerin ve emperyalizmin kimi kesimlerinin destekleriyle Siyonizm Filistin'e Yahudi göçünü teşvik etti, toprak alımının finansmanını sağladı ve silahlı 'baskı' grupları oluşturdu. Böylece 1947'de Yahudi nüfusu yüzde 40'a ulaştı.

İsrail'in doğuşu

İkinci Dünya Savaşı sonrasında, 1947'de, iki ulus teorisine dayandırılarak, emperyalizmin desteği ve Stalinizmin onayıyla, Birleşmiş Milletler İsrail devletini kurdu. Filistinlilerin hakları ayaklar altına alınarak, Filistin'in yüzde 55'inin denetimi İsrail'in eline geçti. Böylece Araplarda gelişen anti-emperyalist yükselişlere tampon olacak ve bölgedeki petrol yataklarının stratejik öneminden dolayı emperyalistlere yeni bir yerleşim bölgesi oluşturulmuş olacaktı. 1948 yılına gelindiğinde silahlı Siyonist örgütler Filistin'in elinde kalan toprakları da gasp etmeye girişerek topraklardan geri kalanının yüzde 20'sini daha aldı. Örneğin, 700 nüfuslu

Mevcut durumda, İsrailli yerleşimciler Filisti ediyor. BM haritasına göre bile Filistinlilerin kentler kurmuş durumda. Gazze'deki Filistin

Der Yasin köyüne yapılan baskında 254 kişi katledildi. Bu katliam ve yağmalarla İsrail devleti nüfusun 800 bin Filistinliyi topraklarından sürdü; bu, Filistinli nüfusun üçte biri anlamına geliyordu. Filistinliler Kudüs'ün doğusuna, Gazze ve Batı Şeria'ya sıkışıp kaldı. Bu bölgeler de, yine İsrail tarafından 1967'de doğrudan işgal edildi. Bu yüzden İsrail devletini kabul etmek İsrail'in tarihteki katliamcılığını, yağmacılığını kabul etmek anlamına gelecektir.

Irkçı bir devlet

Siyonist ırkçılık, kendini açıkça bir 'Yahudi devleti' olarak tanımlayan İsrail'in yasalarına sinmiştir. 'Geri dönüş yasası' İsrail'e dönen her Yahudiyi İsrail'in kurucusu ve vatandaşı olarak tanıyor. Ortadoğu'daki bu topraklarda doğup doğmadıkları dikkate alınmaksızın milyonlarca Yahudi İsrail vatandaşı olarak kabul edilirken, pek çok Filistinlinin durumunda olduğu gibi, söz konusu topraklarda doğup da Yahudi olmayanlara hiçbir hak tanınmıyor. İsrail devletinin bu karakterini değiştirme hedefi taşıyan herhangi bir eğilimin seçimlere girmesi yasaklanmıştır. Irkçı uygulamalar tarım arazilerinin mülkiyetinde de uygulanmaktadır. Yahudi olmayanların

let yapısı yok edilmeli

ere, en önemlisi 200 nükleer başlıklı füzeye sahip. Nüfusa oranla ılamına geliyor. Silahlanmanın amacı ise Filistinlileri yıldırmak ve sürekli kılmak. İsrail esas olarak 'emperyalizmin bölgedeki silahlı kalesi...

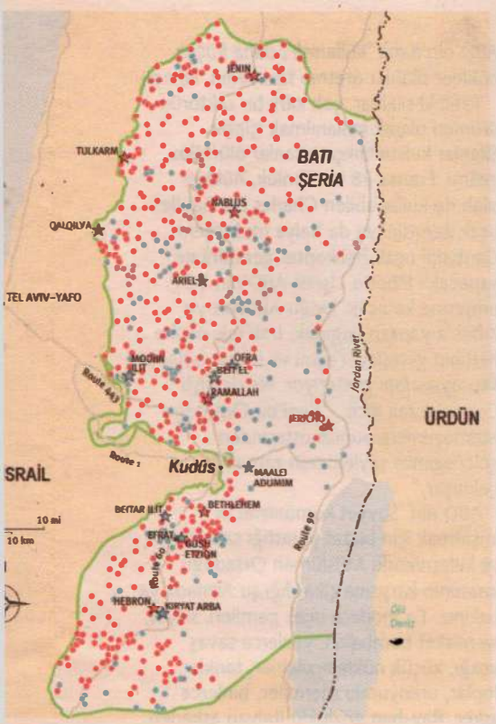

ciler Filistin topraklarına sistematik olarak tecavüz istinlilerin olması gereken alanlarda Yahudiler koca eki Filistin bölgelerinin bir kısmı ise 'toplama kampı'...

254 toprak satın almasına izin verilmemektedir. Bu yolla Arap nüfusun toprak sahibi olması engellenmektedir. Bu uygulamaların benzerleri Güney Afrika'daki 'Apartheid' döneminde ve Nazi Almanyası'nda yaşanmıştı. Bu nedenle, Siyonist devletin varlığını kabul etmek İsrail devletinin ırkçı temeline destek vermeyi kabul etmek anlamına gelir.

Bir jandarma devlet

İsrail dünyadaki beşinci askeri güçtür. Savaş uçaklarına, füzelere, en önemlisi 200 nükleer başlıklı füzeye sahiptir. Nüfusa oranla bakıldığında, bu ABD'den bile daha büyük bir askeri güç anlamına gelmektedir. Bu yüksek ateş gücünün yanı sıra, İsrail en önemli silah üreticisi ve ihracatçısı ülkelerden biridir. Tüm bu askeri güç, her yıl İsrail'e milyarlarca dolar ödeyen ABD ile İsrail silah satışının yüzde 80'inin gerçekleştiği Avrupa Birliği ülkeleri tarafından finanse edilmektedir. İsrail'in, 'düşman Arap ülkeleri ile çevrili olduğu için' kendini savunmak üzere silahlanması gerektiğini iddia eden eski mazeretler hâlâ öne sürülüyor. Bu mazeretlerin geçerliliği yoktur. 1973'ten bu yana hiçbir Arap ülkesi İsrail'e saldırmamıştır fakat İsrail silahlanmaya devam etmiştir. Silahlanmanın amacı ise Filistinlileri yıldırmak ve 1982'de Lübnan işgalinde, 1991'de Irak'a yönelik füze saldırılarında olduğu gibi, başkaldırmaya niyetlenen Arap ülkeleri üzerindeki tehdidi sürekli kılmaktır. İsrail esas olarak 'emperyalizmin bölgedeki silahlı kalesi'dir.

Hangi Filistin devleti?

İsrail bölge topraklarının yüzde 78'ini elinde bulundurmaktadır. 'Tek taraflı ayrılma' planıyla bu oran yüzde 85'e yükseltilmeye çalışılıyor. Bu koşullarda 'bağımsız bir Filistin devleti'nden söz etmek mümkün değildir: Ortada sadece birbirinden bağımsız, iletişimi bulunmayan adacıklar vardır ve Batı Şeria'nın en iyi toprakları ve su kaynaklarına İsrail tarafından el konulduğu için her türlü ekonomik kaynaktan yoksun Filistin yerleşimlerinde bir ekonomik faaliyetin temeli yoktur.

Birleşmiş Milletler tarafından karar altına alınan 1947 paylaşımı da bir çözüm olmaz. Bunun Siyonist yağmayı meşrulaştıracağı gerçeğini bir an için kenara bırakalım. Bugün Filistin topraklarında 9,5 milyon insan yaşıyor. Nüfusun yüzde 53'ünü Yahudiler, yüzde 47'sini Araplar oluşturuyor. Eğer bu rakama Filistinli göçmenleri eklersek, ortaya 5 milyon Yahudi ve 8,5 milyon Arap rakamı çıkar. İsrail devleti toprakların oransal paylaşımına izin verecek mi? Elbette hayır. Başka deyişle, 'iki devlet' önerisinin bile mantıklı olabilmesi için öncelikle İsrail devletinin yenilmesi zorunludur. Bu durumda bile, emperyalist bir askeri aygıt olan Siyonist devlet, ilk fırsatta kayıplarını telafi etmek için yeni saldırılara girişecektir.

Bu anlamda, 'iki devlet' siyaseti, emperyalistler tarafından sunulan önerilerin bir 'sol versiyonu'dur. Barışa ulaşmak için, nasıl ki Güney Afrika'daki 'Apartheid' devleti ya da İkinci Dünya Savaşı sırasındaki Nazi devleti yıkılmak zorundaysa, ne kadar güç olursa olsun, bugün de İsrail devleti yıkılmak zorundadır; bu gerçekleşmediği sürece, Ortadoğu'da barış imkansızdır. Laik, demokratik, ırkçı olmayan, Arap ve Yahudilerin bir arada yaşadığı bir Filistin mümkün olabilir mi? Tarihsel deneyim, bunun tek mümkün alternatif olduğunu gösteriyor; bunun için de Siyonizmin yenilmesi gerekiyor...

** Makaleler Uluslararası İşçi Birliği - Dördüncü Enternasyonal'in uluslararası yayın organı Correo Internacional'den (Uluslararası Posta) Türkçeye çevrilmiştir.*

Correo Internacional

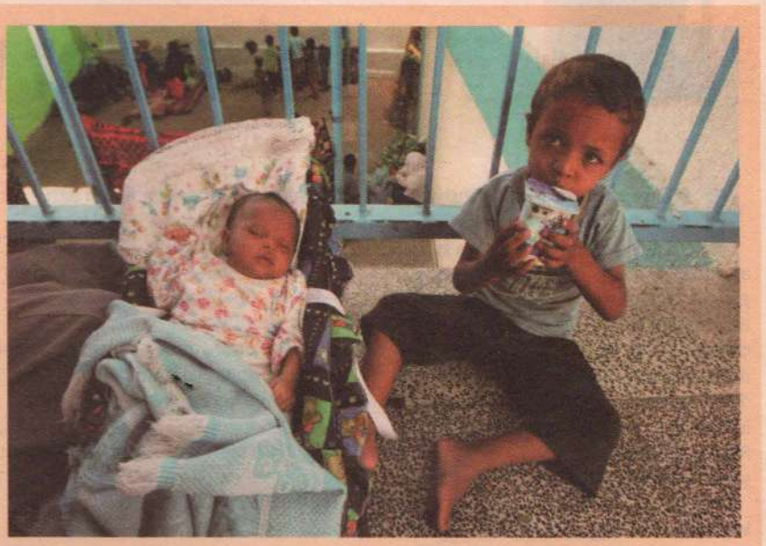

Gazze'deki Refah mülteci-toplama kampında insanlar balık istifi yaşıyor

Savaşan halk, satan liderlik

El Fetih, 1967 yılında bir politik askeri örgüt olarak Yaser Arafat liderliğinde kuruldu. Programı oldukça ilericiydi: Özgürlüğe kadar savaş, Yahudi ve Arapların bir arada barış içinde yaşayabileceği ırkçı olmayan ve demokratik bir Filistin, Siyonistler tarafından dünyanın dört bir yanına sürülmüş milyonlarca Filistinlinin evlerine dönmesi talep ediliyordu.

Tüm bu talepleri gerçekleştirmek için, bölgedeki barışın önünde engel olan İsrail devletinin yıkılması gerekliydi. Arafat Filistinlilerin taleplerini dünya kamuoyuna duyurmayı başardı. Aynı zamanda, Filistin halkının mücadelesini birleştirdi. Böylece, sadece El Fetih'in değil, tüm Filistinlilerin lideri haline geldi. Ardından birçok örgütün katılımıyla Filistin Kurtuluş Örgütü kuruldu.

Arafat, 1982'de İsrail ordusu tarafından Lübnan'a sürgün edilmesinden sonra ve daha sonra Tunus'a yerleşmesinin ardından, ileri gelen Filistinli liderlerle yeni bir sürece girdi. Filistin sorununa artık diplomatik çözüm aranmaya başladı. Emperyalizm tarafından ileri sürülen şartlar birer birer kabul ediliyordu. Bu süreç, 1987 yılındaki ilk İntifada'ya rağmen devam etti ve 1993 yılında Oslo antlaşmasının imzalanmasıyla doruk noktasına ulaştı. Arafat ve El Fetih, tarihsel taleplerine sırt dönmüştü.

Başlangıçta Filistin halkı Filistin ulusal yönetimini kabul etti. Çünkü Filistin halkının tarihsel lideri Arafat, halkı bu oluşumun bağımsızlık yolunda önemli bir adım olduğuna ikna etmişti. Oyların yüzde 80'ini alan Arafat Filistin'in ilk devlet başkanı olarak seçildi.

Ancak, kısa süre içinde Filistin yönetiminin ne olduğu da ortaya çıktı. El Fetih'in Filistin polisi, sanki başka bir ülkenin polis gücüymüş gibi, İsrail'e karşı mücadele etmeye kararlı olan kitleleri baskı altına aldı, kimi durumlarda da tutukladı. El Fetih liderleri, ABD, AB ve Arap ülkelerinden gelen fonları ve yardımları kendi çıkarları için yağmaladı, adları yolsuzluklarla anılır oldu. Aşırı bir nüfus yoğunluğu bulunan Gazze dev bir toplama kampına dönüştü; diğer bölgelerdeki köyler, İsrail'in uyguladığı su kesintileri yüzünden yaşanamaz hale geldi. Tüm bu olumsuz süreçlerin ardından 2000 yılında ikinci İntifada patlak verdi.

Arafat'ın ölmesi süreci daha da kötüleştirdi. Dizginlerinden boşanan El Fetih ve Filistin yönetimi, emperyalistlerin denetimindeki Mahmud Abbas'ın eline geçti. El Fetih'in yeni önderlerinden sadece bir örneğe göz atalım. Eski başbakan A. Korci, üretiminin çoğunu İsrail'e satan çimento fabrikasının sahibidir. Ve İsrail'in inşa ettirdiği utanç duvarı bu çimentoyla örülmektedir. Yenilgisinin ardından Abbas, emperyalizme ve İsrail'e dönerek, Hamas İsrail'i yıkma hedefinden vazgeçmedikçe yönetimi Hamas'a bırakmayacağını ilan etti. İşte El Fetih'in taşıdığı zihniyet ve seçimlerde Hamas karşısındaki yenilgisinin nedeni de budur...

Lübnan limanında çalımla dolaşan Ray-Ban gözlüklü İtalyan askerleri, Türk askerinin yerleşeceği 'daha az riskli' yerleri kapmış. Bakın şu işe! Sanki opera seyredecekler. Yerler numaralı değil miydi?

YAVUZ ALOGAN

Akrepler ve bombalar

1957 yılının Ekim ayında Ruslar Sputnik 1'i yörüngeye oturtup 96 dakikada tam bir dünya turu attırdılar. O sırada teknolojik bir başarı gibi algılanan bu olay, ABD'nin geliştirdiği askeri nükleer stratejileri bir gece içinde çökertti. O sırada Los Alamos grubunun ilk atom bombası denemesinin üzerinden 12 yıl, SSCB'nin ilk denemesinin üzerinden ise tam 8 yıl geçmiş ve bombanın mucidi Robert Oppenheimer, "İki akrep bir şişede" diyerek durumu özetlemişti.

O zamana kadar Amerikalılar iki konu üzerinde yoğunlaşmıştı: Bomba patlatılacağı yere nasıl taşınacaktı ve ilk vuruşu Sovyetler'in yapması halinde misilleme imkânı olacak mıydı? Amerikalılar birinci sorunu çözmek için düşmana yakın üsler kurmuşlar, B serisi uzun mesafe uçakların menzilini geliştirmeye başlamışlardı. Fakat Sputnik bütün stratejileri bozdu. Pilota ve yakın üslere gerek yoktu artık. Bomba dünyanın bir yerinden havalanabilir, yörüngede bir tur attıktan sonra istenen yerde patlatılabilirdi.

Sputnik yere indiği sıralarda, ABD yönetimi Gaither Komitesi'nin raporunu çoktan incelemeye başlamıştı. Komite üyeleri karamsardı. Sputnik olayı Sovyetler Birliği'nin balistik füze konusunda öne geçtiğini gösteriyordu. ABD aradaki açığı ancak üç ya da dört yıl içinde kapatabilirdi. Bu süre içinde ABD'nin muhtemel bir Sovyet nükleer saldırısına dayanma yeteneğini artırması ve nükleer misilleme kapasitesini geliştirmesi gerekiyordu.

George W. Bush'un 11 Eylül'den sonra dilinden düşürmediği, preemptive strike/blow (önleyici/ilk vuruş) ya da preemptive preeminence (ön alarak üstünlük kurma) gibi kavramlar ilk kez o sırada telaffuz edildi. Fakat açıkça değil. ABD'nin güvenliğinin küresel bir mesele olduğu, bazı devletlerin 'rouge/serseri' oldukları, bunların elinde konvansiyonel ya da nükleer silah bırakılmaması gerektiği, ancak 1997 ve 2000 yıllarında açıkça dile getirilecek ve 11 Eylül'den sonra ABD, bütün dünyaya, "Ya benimlesiniz ya da karşımda" diyecekti.

Ancak o sırada, yani 1950'lerin sonunda, ABD'nin güvenlik açığını acilen kapatması gerekiyordu. Amerikan ordusunun Alabama'daki Redstone Arsenal'de üslenmiş roket uzmanları faaliyete geçti. Ekibin başındaki kişi, Nazilerin yenilgisinden sonra Almanya'dan ithal edilen ünlü Alman mühendis Wernher von Braun'dan başkası değildi. Kendisi, Naziler için V-2 (Vergeltungswaffe 2) roketlerini geliştirmişti. Bu kez Amerikalılar için, Redstone, Jupiter, Juno, Pershing gibi füzeler geliştirecekti.

Tabii bu dramatik sıçrama ya da askeri/teknolojik atılım noktasından bu yana köprülerin altından çok sular geçti. En önemlisi, Openheimer'ın akreplerinden biri iki misli semirmiş olarak şişeden çıktı. Öteki akrep ise iyice zayıf düşerek ve küçülerek ağzı sıkıca kapatılan şişenin içinde kaldı.

Kore Savaşı (1950-53) sırasında ABD'nin en büyük endişesi Avrupa'daki askeri güç dengesizliğiydi. Savaşın uzaması halinde Sovyet zırhlı birliklerinin ani bir harekâtla Avrupa'nın içlerine dalmasından korkuyorlardı. Ancak Vietnam Savaşı sırasında, SSCB'nin "barış içinde bir arada yaşama" siyaseti, bu endişeleri biraz azalttı. Yine de ABD, özellikle 1950'lerin başında Kore'ye ve Çin'e karşı nükleer silah kullanmayı düşündü. Bunu özellikle General MacArthur istiyordu. Fakat danışmanlarının uyarılarına kulak veren Truman bunu kabul etmedi. Gerekçe gayet basitti. Bu iki ülke (Çin ve Kore) atom bombasının yeterince etkin olabilmesini sağlayacak ölçüde kentlileşmiş ve sanayileşmiş değillerdi. Yeterince zarar veremeyecekler, üstelik Avrupa'yı da tehlikeye atmış olacaklardı.

Yeşil kuşak bağladılar...

1979'da Sovyet tankları Kabil'e girdiğinde, Amerikalılar yine büyük bir telaşa kapıldılar. Kızıllar, Körfez'e, petrole doğru hareketlenmişlerdi. Üstelik Körfez'in bekçisi İran Şahı da devrilip gitmişti. Emperyalist âlem 'Allah'ın ipi'ne sarıldı. Sovyetler'i yeşil bir kuşakla durdurma planı, Bosna'dan Çeçenistan'a, oradan Afganistan'a ve bütün körfez ülkelerine kadar uzanan geniş bir coğrafyada savaşan ve herkese 'cihad' ilân eden sakallı ve kalaşnikoflu bir 'yeni insan tipi' yarattı. Bu belki de tarihin en büyük ironilerinden biriydi. Kimse yakasını kurtaramadı. Kenan Evren, 'kardeşi' Ziya'ül Hak'la kucaklaşıyor, Anadolu kentlerinin meydanlarında Kuran'dan hadisler okuyor, gerici ulemâ, harıl harıl Amerikancı Türk-İslam sentezi kotarmaya çalışıyordu.

Soğuk Savaş'ın sona ermesi Avrupa'yı rahatlattı. NATO genişledi, ABD üsleri çoğaldı, Karadeniz kıyılarına kadar yayıldı. Sinemalarında Amerikan filmleri oynayan, herkesin İngilizce bildiği, gençlerin Coca-Cola içip Rock müziği dinledikleri yaşlı Avrupa, artık ne Kuzey'den ne de Güney'den bir saldırı bekliyor, 'göçmen sorunları' ve 'evrensel değerler'le ilgileniyor, marjinal ülkeleri kriterleriyle uygarlaştırarak tatlı parlamento tartışmaları yapıyordu.

Ama o da ne? Tam tarihin sonu gelmiş ve herkes huzura kavuşmuşken, ABD bütün enerji koridorlarını ele geçirmek, Ortadoğu petrollerine hükmederek, kendi 'imperium'unu arayan Rusya'nın ve Komünist Partisi yönetiminde inanılmaz bir kapitalist 'büyük ileri atılım' gerçekleştiren Çin'in karşısında mevzilenmek istemesin mi? Üstelik bunu yaparken, yıllarca muhtemel bir Sovyet yayılmasına karşı koruduğu Avrupa'yı ve merhum bir Cumhurbaşkanı'nın "Donumuzu bile Amerika veriyor" dediği Türk Silahlı Kuvvetleri'ni bedel ödetircesine peşinden sürüklemeye çalışıyor.

Bu arada silahlanma hız kesmeden devam ediyor. Los Angeles Times'ta dört yıl önce (10 Mart 2002) yayımlanan bir habere göre, ABD 'küçük nükleer (taktik) bombalar'ın üretimine odaklanmış bulunuyor. Başkan Bush'un emriyle Pentagon'un hazırladığı yeni planın menzilinde, Çin, Rusya, Irak, İran, Libya (o zamandan beri listeden düştü), Kuzey Kore ve Suriye var.

Tabii bu küçük bombaların nasıl bir etki yaratacağını henüz bilmiyoruz. Nitekim Enola Gay adlı uçaktan Hiroşima'nın üzerine bırakılan 'Little Boy' adlı atom bombasının da atılmadan önce nasıl bir etki yaratacağı bilinmiyordu. İnsanlık bunu yaşayarak öğrendi. Tıpkı Kosova ve Irak'ta kullanılan uranyumlu mermilerin insanlar üzerinde yarattığı kanserojen etkilerin yakın zamanda yaşanarak öğrenilmesi gibi. Burada, Hiroşima Belediye Başkanı Tadatoşi Akiba'nın bombanın 59. yıldönümünde yaptığı uyarıya kulak vermek gerekir. Akiba, ABD'nin küçük nükleer silahlar geliştirme arzusundan korktuğunu söyledi ve, "Amerikan hükümetinin bencil dünya görüşü, uç noktaya gidiyor" diyerek ABD'nin daha 'kullanışlı', daha küçük nükleer silahlar üretme faaliyetini kınadı.

Tabii ki silahlar, çok kârlı bir sektörün ürünleri olarak kullanılmak içindir. Silahlar kullanıldıkça insanlar ölür. Söz gelimi, Fransa 38 bin tonluk, nükleer silah da kullanabilen Charles De Gaulle uçak gemisini ya da İtalya muhteşem Garibaldi uçak-helikopter gemisini ne yapacak? Elbette İsrail-ABD'nin BOP projesine katacak. Doğu Akdeniz ve Kıbrıs'a yapılan yığınak, Irak'taki cephe hattının genişleyeceğini ve bütün bölgeyi kapsayacağını gösteriyor. Ne demişti Condoleezza Rice: "Yeni bir Ortadoğu istemeyenlere bunun üstesinden geleceğimizi söylemenin zamanı gelmiştir."

ABD'nin 'Sovyet komünizmi'ni kuşatmak için bizzat yarattığı sakallı ve kalaşnikoflu Müslüman Ortadoğu insanının karşısına çıkardığı şu Armada'ya bakınız: En modern uçak gemileri, slayer ve misket bombaları, yüzlerce savaş uçağı, küçük nükleer silahlar, tanklar, toplar, uranyumlu mermiler, binlerce asker. Ray-ban gözlüklü İtalyan askerleri, kamuflaj kıyafetli havalı Fransızlar, Lübnan limanlarında çalımlı çalımlı dolaşıyorlar. Sanki bir film seti. Türk askerinin yerleşeceği 'daha az riskli' yerleri İtalyanlar kapmış. Bakın şu işe! Sanki opera seyredecekler. Yerler numaralı değil miydi?

Damla damla uranyum biriktirerek Kuzey Kore'nin dokunulmazlığına ulaşmaya çalışan, bunun için saatle yarışan gariban İran'ın elinden petrolünü alacaklar, hep birlikte bütün dünyayı kurtaracaklar.

İnsanlığın bu kadar seviye kaybettiği başka bir çağ yaşanmamıştır.

Üstelik Amerikalıların stratejisini çökertecek yeni bir Sputnik ihtimali de yok. Gerçi Putin 2005'in 17 Kasım'ında, herkesin feleğini şaşırtacak bir 'süper silah'ın birkaç yıl içinde hazır olacağını ilân etmişti ama sonra pek ses çıkmadı. Yoksa 10 bin km. menzilli, çoklu nükleer başlık taşıyabilen 'Topol- M' balistik füzeleri ile sesten üç misli hızlı hareket eden, radarla tespit edilemeyen ve nükleer başlık taşıyabilen 280 km. menzilli (taktik) 'İskender-M' füzeleri mi geliyor? Bakalım. Birkaç yıl sonra bunu da göreceğiz.

Soğuk Savaş döneminde insanlık nükleer bir felakete asla bu kadar yaklaşmamıştı. En azından Kremlin ile Washington arasında kırmızı telefon hattı vardı. Oysa şimdi bütün hatlar kesik...

Yaralarını yalıyorlar

İsrail yaralı bir canavar gibi... Şimdi yaralarını yalıyor ve iyileşmeye çalışıyor. Kuşkusuz yeni bir saldırıya girişecek...

İsrail'de bir kesim, rehin alınan askerler meselesinde makul bir çözüm aramak yerine riski yüksek bir savaşa bulaşmanın ciddi bir hata olduğunu söylüyor. Fakat paylanan yalnızca Olmert değil. Genel Kurmay Başkanlığı da şiddetle eleştiriliyor. Gazeteler, orduda 'savaşan sınıf" (savaşmış askerler ve subaylar) ile önceleri İsrail televizyonlarında 'zafer'lerini ilan etmekle meşgul olan ve sonrasında gidişatın kendi lehlerine olmadığını anlayınca birbirlerini suçlamaya başlayan 'komuta sınıfı' arasında bir bölünmeden söz ediyor.

Basın, ayrıca, en zengin şehir olan başkent Tel Aviv'e karşı ülkenin geri kalanından yükselen kızgınlığın üzerinde duruyor. Oranın, savaşın herhangi bir sonucuna katlanmamasının yanı sıra, ekonomik, politik ve entelektüel seçkinlerin çocuklarının, cepheye gidip çarpışmamak ve askerlik hizmetlerini en lüks alışveriş merkezleri ile mağazaların yakınındaki Genel Kurmay'ın konforlu ofislerinde yapmak için ailelerinin nüfuzunu kullandığı bir 'yuppistan' olduğunu söylüyorlar. Hatta bir general, cephede ölen askerler arasında Tel Aviv'den gelen kimse olup olmadığını göstermek için istatistikleri açıklama tehdidinde bile bulundu.

Yanlış anlamayın. İsraillilerin büyük çoğunluğu, açıkça soykırım anlamına geldiği halde, Hizbullah'ın yok edilmesinden yana ve Lübnan'a karşı yürütülen savaşı destekliyor. Her şey gösteriyor ki, yenilgiye tepki olarak, gelecek seçimlerde sağa yönelecekler ve oylarını iktidardaki Olmert'in partisi Kadima'ya ya da İşçi Partisi'ne değil, Likud Parti'sine verecekler. Ama yaşanan bozgunun derin bir krize neden olduğu kesin ve Haaretz gazetesinin de yazdığı gibi, yaşananlar İsrail'in 'hassas' bir ülke olduğunu gösteriyor.

Arap/Müslüman coşkusu

Siyonist birliklerin bozguna uğratılması Arap ve Müslüman dünyasında ise büyük sevinç yarattı. Bir Arap lider bunu çok açık ifade etti: "Yıllar yılı, Arap nesillerine İsrail gücü karşısında hiçbir şey yapılamayacağı söylendi. Şimdi Araplar yeni bir gerçeğe uyanıyor. Çoğu hafif silahlı ama çarpışmaya kararlı birkaç bin başıbozuk savaşçı, o çok korktukları canavara meydan okuyabiliyor ve kabuslarına giren ejderhayı öldürebiliyor. (...) Hizbullah askerlerinin İsrail ordusu karşısındaki kararlı direnişinin etkisi çok yankı yaratacaktır. (...) Bu heyecan, Lübnan sınırları dışında, sanki ateşe verilmiş tarlalar gibi tüm Arap ve Müslüman dünyasına yayılmaktadır. (...) Bu sadece İsrail'in değil, aynı zamanda, kendi acizliğini ve yozluğunu saklamak için asılsız Arap acizliği fikrini öne sürdükleri görülen Arap yönetimlerinin de kaderini nihayetinde çözecek olan gücün heyecanıdır." (Ghayt Armanazi, The Independent, 118-06)

Bu 'gücün heyecanı' açıkça, Arap ve Müslüman kitlelerin, sadece İsrail'e karşı olan mücadelede değil, aynı zamanda –yukarıdaki satırların yazarının vurguladığı üzere- özellikle İsrail ve emperyalizmin yakın dostları olan Suudi Arabistan, Mısır ve Ürdün gibi, onlarca yıllık teslimiyetlerden sorumlu olan iktidarlara karşı savaşımında da büyük bir itici güç anlamına geliyor. Bunun aynı zamanda ülkelerindeki emperyalist işgale karşı direnen Irak ve Afgan halklarına da cesaret vereceğini eklemek gerekir.

Emperyalizmin krizi

Bütün olay Bush ve Olmer'in suratında patladı ve Siyonist birliklerin bozgunu Ortadoğu'da emperyalizmin siyasi krizinin derinleşmesinden başka bir işe yaramadı. Buna bir örnek, 1701 no'lu Birleşmiş Milletler kararı uyarınca oluşturulması planlanan 15 bin askerlik 'barış gücü'nün ateşkesten iki hafta sonra hâlâ kurulamamış olmasıdır. (Yazı Eylül başında kaleme alındı. Ama 'barış gücü' belirsizliği hâlâ sürüyor.ç.n)

Emperyalizmin elinde maşa olan Birleşmiş Milletler gibi bir örgütten daha iyisi beklenemeyeceğinden, bu karar ne İsrail'in saldırganlığına, ne de sebep olduğu yıkıma işaret ediyordu. Sadece bir ateşkesi ve sınırın Lübnan tarafına 'Mavi Bereliler'in yerleştirilmesini içeriyordu; ve aynı zamanda 'Hizbullah'ın silahsızlandırılması'nı öngören önceki kararların uygulanması gerektiğini vurguluyordu. Birleşmiş Milletler kararının esas amacı, İsrail ordusunun uğradığı yenilginin üzerini örtmek ve Hizbullah'a karşı 'barış gücü'nden müteşekkil bir 'insan duvarı' oluşturmaktır. Bu sözde 'barış gücü'ne karşı çıkmamızın nedeni, -daha önceki örneklerde de görüldüğü gibi- sadece emperyalizmin ve İsrail'in çıkarlarını kollayacak olmasıdır.

Amaç ne olursa olsun, gerçek şu ki, bu askeri birlik hâlâ oluşturulamadı; çünkü, birçok ülke asker gönderme davetini geri çevirdi. 'Barış gücü'nün merkez birliğini hangi emperyalist ülkenin göndereceği ve liderliğini üstleneceği de belli değil. Lübnan'daki geçmiş egemen güç olan ve nüfuzlarını geri kazanıyormuş gibi davranan Fransız hükümeti, bunu yapacağına söz verdi. Fakat 1980'de aynı ülkedeki diğer bir barış gücünde, kelimenin tam anlamıyla 'paramparça' olan bir katılımın belleklerdeki taze anısıyla öneriyi reddeden askeri personel içinde bir kriz patlak verdi.

ABD ve İngiltere ise destek ve malzeme verecek ama asker göndermeyecek. Almanya, gemi ve taşıma işbirliği yapacağını zaten belirtmişti. İtalya, 3 bin asker göndermeyi ve birliğe komuta etmeyi vaat eden tek emperyalist ülke. Ama şimdi, İsrail'in ateşkesi çiğnememesi koşulunu öne sürüyorlar. Öte yandan İsrail, Endonezya ve Malezya gibi asker göndermeyi kabul etmiş ülkelere, Müslüman çoğunluğa sahip oldukları ve İsrail devletini tanımadıkları gerekçesiyle itiraz ediyor.

Yeni bir savaş kaçınılmaz

Lübnan'da varılan ateşkes son derece şüpheli. Ne yazık ki, her şeyin yeni bir savaşın kaçınılmaz olduğuna işaret ettiğini söylemek zorundayız. Siyonist birlikler, yaralı bir canavar gibi, defalarca ateşkesi bozdu ve İsrail savunma bakanı Amir Pretz, "İsrail Lübnan'da ikinci raunda hazır olmalı." diye açıklama yaptı. (Clarin, 21/8).

İsrail Devleti'nin sergilediği emperyalizmin silahlı jandarması tutumu, bölgedeki savaşların ve çatışmaların kaynağı olageldi. Bir hafta, bir ay ya da bir yıl içinde, Siyonist devlet bir kez daha saldıracak ve şimdiden yaralarını yalayıp iyileştirerek bu saldırıya hazırlanıyor.

Bu ayrıca, İsrail devleti yenilip yok edilmedikçe bölgede barış sağlanamayacağına dair bir başka kanıt teşkil ediyor. Lübnan'da uğradıkları bozgun, Arap ve Müslüman kitlelerin birleşik savaşımı ile İsrail devletinin yenilmesinin ve ortadan kaldırılmasının mümkün olduğunu göstermiştir.

Bu savaşta Hizbullah'ın kazandığı saygınlık ve nüfuz, örgütün omuzlarına aynı doğrultuda ilerleme sorumluluğunu yüklemiştir. Bu yüzdendir ki, Arap ve Müslüman kitleler, Hizbullah'tan mücadeleyi sürdürmesini talep etmelidir.

** Correo Internacional'den çevirilmiştir. Çeviri: Ayça K.*

Hizbullah'a nasıl bakmalı?

Hizbullah bugün Lübnan'da Hıristyan nüfusun bile desteğini kazandı. Yüzbinlerce kişi, Hizbullah lideri Nasrallah'ı dinlemek için meydanları dolduruyor. Peki Hizbullah ya da herhangi bir şeriatçı akım, kitleleri gerçekten kurtarabilir mi? "Köktendincilik, burjuva milliyetçiliğine benzer bir fenomendir. Sonuç itibarıyla, bu tür liderliklere karşı sınıf bağımsızlığını ve politik bağımsızlığı koruyarak, emperyalizme karşı mücadele yürüten İslami akımları eylem birliğine çağırırız." (Angel Parras) Başka deyişle, Hizbullah'la Siyonist birlikler arasındaki bu savaşta, hiç tereddütsüz, askeri olarak Hizbullah'ın tarafında yer alarak İsrail'in yenilgisi için mücadele vermek gerekir. Aynı zamanda, Hizbullah liderliğinin, burjuva niteliği nedeniyle, er ya da geç emperyalizme teslimiyet çizgisine oturacağı uyarısında bulunmak elzemdir. Buradan hareketle, Arap ve Müslüman kitleler içinde alternatif bir devrimci işçi liderliğinin inşasını zorunlu bir görevdir. Parras'ın vurguladığı gibi, Hizbullah türünden "liderliklere karşı mücadeleyi, her şeyi sınıf mücadelesinin, emperyalizme ve dalkavuk hükümetlere karşı mücadelenin ihtiyaçlarına bağlayarak geliştiririz. Onların tutarsızlığını, söylediklerinin samimiyetsizliğini ve burjuva çıkarlarına bağımlılıklarını teşhir etmek zorundayız... Ve bunu, işçilerin mücadelesi üzerinden gerçekleştirmeliyiz..." Bugünkü talepler, Hizbullah'ın ülkeyi İsrail saldırılarından ve hükümet ile ülkedeki temel siyasi güçlerin korkaklığından koruması ve Arap/Müslüman kitleleri, kendi hükümetlerinden İsrail'e karşı mücadeleye etkin askeri destek sağlamaları için seferber etmesidir.

Cep telefonu operatörü Syriatel bile, Hizbullah'lı reklam kampanyası yapıyor.

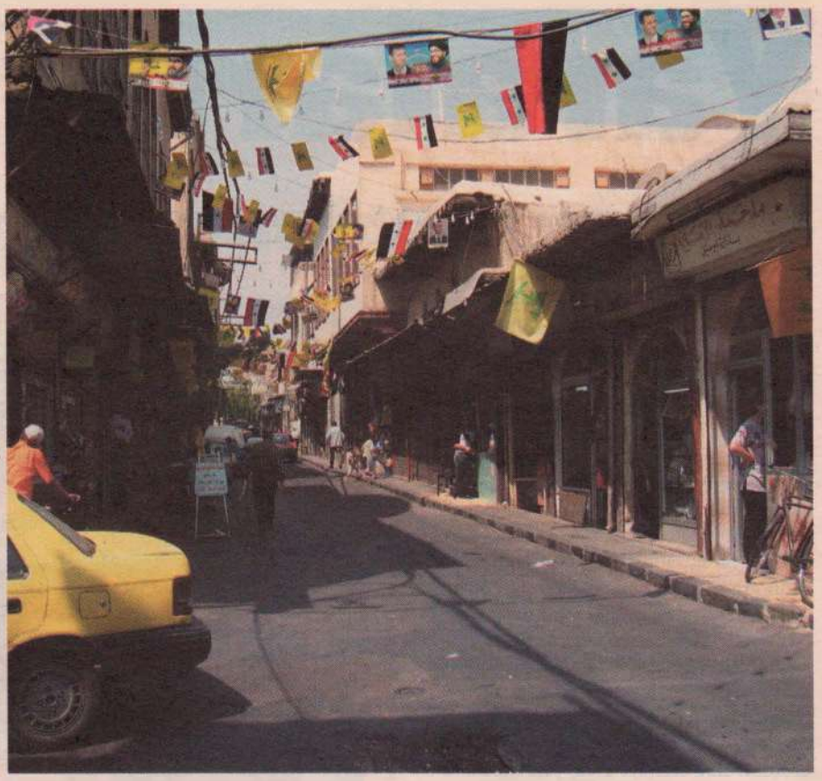

Lübnan'da bile Suriye'deki kadar Hizbullah bayrağı olınadığı söyleniyor.

Bir tuhaf memleket

Suriye Notları

BİLGESU SÜMER

Suriye'ye vardığımızda, bizi karşılamaya gelen Şenay'la taksiye bindik. Şenay taksiciyle koyu bir sohbete daldı. Ağustosun ikinci haftasıydı ve Lübnan'da belirgin bir 'ateşkes' sağlanmıştı. Ama sohbet ister istemez Lübnan'daki direniş üzerineydi. taksicinin Şenay'la ne konuştuğu hakkında fikrim yoktu ama kalacağımız yere vardığımızda bizden para almak istemedi. Halbuki Şam'ın taksicileri taksimetrenin iki katını talep etmeleri ve para üstü vermemeleriyle ünlüydü!

Doğrusu Suriye'de herkes, konu Lübnan'a gelince kişilik değiştiriyor. Şenay Lübnan'daki direnişten coşkuyla bahsedince, taksici de galeyana gelip para istememiş.

İlk akşam Mazin bize güzel Filistin yemekleri yaptı, arak eşliğinde yedik. Mazin Filistinli mülteci, ailesi ile beraber Şam'da yaşıyor ve Arapça dersleri veriyor. Neşeli, iyi niyetli bir adam. Ailesinin diğer fertleriyle beraber yaşadığı apartmanın giriş katında oturuyor. Nargilesi ve kahvesiyle…

Lübnan'daki Filistinli mültecilerin aksine, Suriye'dekilerin hakları var. Mesleklerini devam ettirebiliyor, toprak değil ama mülk sahibi olabiliyorlar. Şam'a geldiklerinde yaptıkları evlerde kalıyorlar, genelde her apartmanda aynı aile fertleri yaşıyor.

Birkaç sene önce Suriye devleti Filistinlilere vatandaşlık önermiş. Bu, "Vatanınızı unutun, burada kalın, İsrail kazandı" anlamına geleceği için Filistinliler kabul etmemiş. Bu İsrail'in de Arap devletlerine Filistinli mülteciler konusunda sunduğu çözüm önerisi: "Zaten orada yaşıyorlar, alsınlar vatandaşlıklarını, hep beraber yaşayın Arap Arap!

Filistinliler mülteci kamplarında yaşıyor. Mülteci kampı şehrin diğer kısımlarına oranla daha sık bir yapılaşmaya sahip ve sokaklar nispeten daha kirli. Lübnan savaşı sırasında, Şam'dan kesilip Lübnan'a verilen elektrik genelde kampın elektriği oluyormuş. Mazin'in deyimiyle, '3. Dünyanın 3. Dünyası'nda yaşıyorlar. Elektrik kesintilerine rağmen gece geç saatlere kadar sokaklarda insanları görebiliyorsunuz. Aileler çok çocuklu ve çocuklar hep sokakta.

İki Hıristiyan kadının yaşadığı, avlulu eski Şam evinde bir kiralık oda beğendim; tam tutayım demiştim ki, kadınlar dinimi sordular. Ben de, gayrı ihtiyari Müslüman dedim; ne diyecektim, Türkiye'den geliyorum işte. Kadınlar o zaman dudak büktü ve beni istemediklerini söylediler. Şaşırdım. Suriye'de Müslüman olduğum için oda tutamamıştım! Sesli söyleyince daha komik oluyor. Fakat sonradan öğrendiğim kadarıyla farklı dinlerin oluşturduğu kastların birbirine olan mesafesi büyük.

Suriye, Osmanlı devleti gibi yönetiliyor demek hiç yanlış olmaz. Birlikte yaşayan Sunniler, Şiiler, Aleviler, Dürziler, Kürtler, Ortodokslar, Katolikler genelde 'diğerleri'yle iletişim kurmuyor. Bu işçi sınıfını da bölmüş. Eğitim ve sağlık parasız olmasına rağmen, 160 dolar seviyesindeki ortalama ücret emekçilerin durumunu açıkça ortaya koyuyor. Buna rağmen güçlü ve birleşik bir sınıf hareketinden söz etmek mümkün değil. Fakat savaş ve Lübnan'da olanlar üzerinden konuşmaya başladıklarında herkes sosyal kökenini unutuyor. Yanı başlarındaki savaşı aynı kanallar aracılığıyla, aynı şekilde yaşadıklarını hissedebiliyorsunuz.

Suriye'ye ilk gelindiğinde dikkati çeken şey Hafız ve Beşar Esad'ın fotoğraflarının çokluğuydu. Suriye ve Filistin bayraklarının ortasına konulmuş olan bu fotoğraflar, devlet dairelerinde, esnafın vitrinlerinde, sokaklarda, lokantalarda, evlerde... Lübnan'daki savaş nedeniyle bu fotoğraflara Nasrallah'ın kellesini de ekleyip parayı kıran girişimci kesimi de tebrik etmek lazım. İç siyaset malzemesi olarak kullanılan İsrail karşıtlığı ve Lübnan, Suriye'deki rejimin önemi bir özelliği.

Halkın Hizbullah sevgisi ve İsrail nefretinden Suriye'nin önde gelen GSM operatörleri de yararlanıyor. Lübnan, Hizbullah ve Suriye bayraklarının altında duvara tebeşirle Lübnan'daki direniş hakkında yazı yazan küçük çocuk resmi Syriatell adlı şirketin reklâmı. Dahası, Lübnan, Suriye ve Hizbullah bayraklarının olduğu bir müzik yarışması duyurusu bile gördüm.

Lübnan'da bu kadar çok Hizbullah bayrağı olmadığını, Beyrut'taki arkadaşlarımızdan öğrendik. Lübnan, Suriye milliyetçiliğinin en yumuşak karnı. Suriye karşıtı Hariri'nin öldürülmesi Devlet Başkanı Esad'a olan desteği artırmış. Sokaktaki insanlar ölüm emrini Esad'ın verdiğini düşünüyor.

'Bombala Nasrallah!'

Hizbullah Şii kökenli bir parti olsa da, Suriye'de herkes din farkı tanımadan canı gönülden destekliyor. Suriye'nin orta kısmında Havas kentinde bir şenliğe gittim. Şenlik, kiliseye yardım için yapılıyordu; düğün gibi. Şarkıcılar, şarkıya başlamadan önce doğaçlama birkaç mısra okuyor sonra da halaylı danslı şarkı başlıyor. Bu doğaçlama anlardan birkaçında Nasrallah'ın ismini duydum ve ardından alkış koptu. Ben de, gecenin ortasında inikrofonu elime alıp Şam'da duyduğum, -burada kime söylesem gülmekten kırılıyor- "Ya Nasrallah, ya dostum, bombala bombala Tel-Aviv'i!" (Ya Nasrallah Ya Habib, Uksuf Uksuf Tel-Abib!) sloganını attım. Önce herkes alkışladı, sonra hep birlikte tekrarladılar. Salıneden omuzlarda indim! Evet, bir kilisede!

İsrail-Lübnan savaşı duyduğum kadarıyla bir tek Kürtlerin umurunda değil. Suriyeli Kürtlerin pek çoğu İsrail'in yaptıklarını Araplara müstahak görüyor ve Bush'u 'Özgürlük Amca' olarak adlandırıyor. Bu aralar siyasi iltica isteğiyle İsveç'e başvuran ve göç eden Kürtlerin sayısı oldukça yüksek...

İnsan diktatörünü neden sever?

Kamışlılı Kürt arkadaşım Sabır, 25 yaşında, İngiliz Edebiyatı okuyor. Suriye'nin iç siyasetiyle ilgili rahatça konuşabildiğim tek kişi oydu. Ona ilk sorduğum soru, "İnsanlar neden Esad'ı seviyor?" oldu. Verdiği cevap çok netti, "Çünkü zorundalar."

Amerika, Suriye'nin ensesinde boza pişirdiği için, ülke içinde bir 'özgürlük' rüzgarı esiyor. Tabiî Suriye'nin bütünlüğü ve İsrail karşıtlığını kabul ettikten sonra, geriye hükümetin yaptıklarını desteklemekten başka yol kalmıyor. Sabır, "30 yıldan uzun süredir aynı parti, aynı kişiler yönetimde, kimi desteklesin, kimi sevsin insanlar? Halk hükümeti destekledikçe, Esad da daha özgürleştirici, göz boyacı hamleler yapıyor. Dört sene öncesine kadar sokak reklâmları bile yasaktı" diyor. Anlaşılan halkın hükümete desteği arttıkça, hükümet baskısı da azalıyor. Alışagelmiş döngülerden çok uzak geliyor Suriye halkının 'Reis'leriyle ilişkisi.

Şam'da yaklaşık 20 sene önce, galeyana gelen Sünniler, şehirde yaşayan Hıristiyanları katletmeye başlamış. Eski Şam'ın önünde Cezayirli bir adamın kendi para-militer militanları tarafından durdurulmasıyla sonuçlanan bu olaydan sonra devlet, şeriat yanlısı Sünnileri baskı altına almış. Sokaklarda türbanlı gezen kadınların, zorla başı açılmış, Şeriat yanlısı olduğundan şüphelenilen herkesi kurşuna dizmişler. Sabır'ın deyişiyle halk, bu olaylar tekrarlanmasın diye devlete sarılıyor.

Sabır bir de Hafız Esad dönemine dair bir fıkra/vakayı anlatıyor. Fransız markası La Vache Qui Rit (Gülen İnek) seçimler öncesinde yasaklanmış. Sebebi kimsenin La (Arapça: Hayır) demesini istemeyen Baas partisi. Halkın iç siyaset hakkındaki bu bastırılmışlığı ve tüm sorunların dışarıdan geldiğine olan inancı, rejimin meşruiyet kaynağı. O yüzden insanların siyasi görüşleri genelde uluslararası ilişkiler üzerinden oluşuyor.

'Hizbullah 20 yıldır kaçıyor'

Katolik Suriyeli Mahir, Hizbullah'ın Lübnan'daki 'kaçak' direnişini ballandıra ballandıra anlatıyor. Annesi Umm Selma'nın gözleri ise, İsrail'den söz ederken cam gibi oluyor...

Ev sahibimin evde yaşayan en büyük oğlu Mahir. Muhasebe işiyle uğraşıyor ve Türkiye'den ithal ettiği köseleyle çocuk ayakkabıları üreten bir atölye işletiyor. Katolik ve anadili Aremice. Türkiye'ye üç kere gelmiş, iş için. Hizbullah'ı şöyle anlatıyor: "20 sene önce, bir gün içinde 300 Fransız, 200 Amerikan askerini öldürdüler, o günden beri kaçıyorlar." Kaçarak sürdükleri direniş sayesinde, Lübnan'ın İsrail işgali altındaki bölgelerinin çoğunu kurtardılar.

Mahir'in İsrail hakkındaki yorumu da net: "Bu bölgede petrol bitince İsrail de bitecek." Aile olarak İsrail'in arkasında Amerika olduğunda hemfikirler. Ayrıca Usame Bin Ladin'den söz açıldığında, "Bin Ladin Beyaz Saray'da yaşıyor, Bush'un yanında, o yüzden bulunamıyor" diyorlar gülerek. "Amerika yardım etmese İsrail çoktan biterdi, biz kendi aramızda sorunları çözerdik."

'İstese neler yapar'

Çözümün ne olacağı hakkında bir ipucu vermese de, Mahir Şam'da 'Eski Şehir'de yaşayan Hıristiyanlar adına konuşuyor, "Hasan Nasrallah büyük bir siyasetçi, onun gibisi daha gelmedi. Müslümanlara terörizmin yanlış olduğunu, El-Kaide tarzı direnişin yanlış olduğunu söylüyor. Tek amacı Lübnan'ı, yani vatanını işgalden kurtarmak. İstese Lübnan'da başbakan olması işten bile değil, fakat Nasrallah biliyor ki, böyle bir şey sadece Lübnan'ın işgaliyle sonuçlanır. Biliyor musun, Hizbullah'ın hükümette sadece 2 tane bakanı var ki bu parti Lübnan'ın en büyük partisi."

Bu da Hizbullah pastası!

İsrail işgali altındaki Golan Tepeleri yakınında, İsrail'in vurduğu bir hastane de var.

Mahir'in, çoğu Suriyeli Hıristiyanın aksine, Müslüman arkadaşları da var. Yani iş harici farklı kesimden insanlarla konuşan nadir Suriyelilerden. Ona Şam'da insanların sokakta durmadan siyaset tartıştıklarını, Türkiye'de ise umursamazlığın giderek arttığını söyleyince bana, "Eee tabi siyaseti, gündemi takip edip tartışıyoruz, çünkü etrafımızda savaş var ve işgalle tehdit ediliyoruz. Sokaktaki insan İsrail'le fiilen savaşta olduğumuzun bilincinde. Irak'ta her gün 100 kişi ölüyor" diyor.

Hizbullah'ın Lübnan'daki direnişini Suriye'de herkes ballandıra ballandıra anlatıyor. Herkes bu savaştan İsrail'in yenik çıktığını düşünüyor. Hatta bunu İsrail askerleriyle yapılan röportajlarda duyduklarını da söylüyorlar. Savaş süresince Suriye'de günlük yaşam, El Cezire karşısında, patlatılan İsrail tanklarının, öldürülen sivillerin çetelesini tutarak ve Nasrallah'ın konuşmalarını bekleyerek geçiyor. Mahir İsrail kayıpları hakkında bir özet geçiyor: "Toplamda 100 tane Merkava'yı yok ettiler. Merkava ki, dünyanın en gelişmiş tankı olduğu söyleniyor. İsrailli komutanlar askerlerine bu tankın yenilmez olduğunu telkin ederek yolluyorlar Lübnan'a fakat Hizbullah bir günde 36, toplamda 100 Merkava'yı yok ederek üreten fabrikanın bile bilmediği zayıf noktasını ortaya çıkardı."

Bunu anlatırken Mahir'in gözleri ışıldıyor, göğsü kabarıyor. Aynı cevapları sokakta sorduğum farklı kişilerden aynı mutlulukla alıyorum. 100 tanka ilaveten 3 gemi ve birkaç helikopterin olduğunu da ekliyor bazıları. Fakat Hizbullah'ın kayıplarını ezbere bilen kimse yok, sorarsanız alacağınız cevap, "Tüm ülkeyi dümdüz ettiler ama bir tek Hizbullah'a ulaşamadılar. Zannettiler ki, Hizbullah yüzünden ülkeye saldırmaları onlara olan desteği azaltacak; hâlbuki tam tersi oldu, kendilerini savunan Hizbullah olduğu için destek giderek arttı" diyorlar.

'Ya Haram!'

Mahir bu savaşın neden bir zafer olduğunu şöyle açıklıyor, "Filistin Kurtuluş Örgütü için Lübnan'a girdiklerinde bir haftada 100 km kadar ilerledi İsrail. Bu sefer savaş bir ay sürdü ve İsrail 9 km'den az ilerleyebildi." Bu konuşma Suriye'de ortak bir söylem, herkesten rahatlıkla aynı rakamlar ve sebepler alınabilir. Çünkü bu söylemi oluşturan El Cezire televizyonu savaşı ve olanları doğrudan insanlara tüm gün boyunca iletiyor. İnsanlar tüm gün boyunca haberleri takip ediyor ve birbirlerine "Duydunuz mu?" diye havadisleri iletiyorlar.

Hizbullah'ın Türkiye'de medyaya mezar evlerle yansıdığını, dolayısıyla Lübnan Hizbullahı'nın da terörist bir örgüt gibi görüldüğünü anlattığımda, Mahir kendinden emin cevap veriyor: "Bu Amerika'nın işi, Hizbullah'ı terörist bir grup olarak gösterip, meşruiyetini kaybetmesini istiyor. Lübnan'daki Hizbullah, Lübnan dışında hiçbir yerde faaliyet göstermemiştir, onlar sadece vatanlarını koruyorlar."

Mahir'in annesi Selma ile henüz Arapçayı çat pat konuşurken yaptığım sohbetten Kana'da olan olaylardan bahsetti. Gözleri cam gibi olan Selma Ana'nın (Umm Selma) dediklerinden sadece "Ya Haram!" lafını gayet net anladım...

(Devamı gelecek a y...)

Bu saldırı bitmeyecek

Deneyimli savaş muhabiri Mete Çubukçu, İsrail ve ABD'nin Ortadoğu'daki stratejisini değerlendirdi...

CANAN ÖZCAN

Lübnan'da Hizbullah İsrail'in işgal etmiş olduğu Lübnan toprağında iki askeri kaçırdı ve İsrail büyük bir saldırı başlattı. Bu yaşanan neydi?

Asker kaçırma meselesi olmasaydı da İsrail bir şekilde üç ay sonra, bir sene sonra Lübnan'a saldıracaktı. Niye olacaktı bu? Hariri suikastı, Suriye'nin ülkeden çıkarılmaya bir şekilde zorlanması, hem Suriye'nin orada egemenliğini azaltmak hem de oradaki temel unsur olan Hizbullah'ı 'temizlemek' için, çünkü İsrail'in orayı 'temizlemeden' daha ileri bir adım atması mümkün değildi. Hariri cinayeti ve Suriye'nin Lübnan'dan çıkmaya zorlanmasının ardından gelecek adım Hizbullah'ı ve onu bir şekilde savaşarak oradan temizlemeleri gerekiyordu. Amerikan medyasına ve İsrail'deki tartışmalara baktığımız zaman aslında bunun birkaç yıldır konuşulduğunu, oraya yönelik bir savaşın gündemde olduğunu, başka türlü Hizbullah'ın oradan sökülüp atılamayacağını da anlıyoruz. Peki orayı neden temizleyip kendi yanlarına çekmeye çalışıyorlardı? Çünkü oradaki ara tampon kaldırılmadan Suriye ya da İran'a karşı herhangi bir, başta ekonomik, daha sonra bir askeri saldırı gerçekleştirmek mümkün değil. Yani orada Hizbullah oldukça İsrail hiçbir zaman elini serbest tutamayacaktı ve bu hâlâ geçerli.

Yani İsrail saldırısı esasen Kuzey sınırını güvenceye almaktan ziyade, yayılmacı, agresif bir hedef taşıyor.

Tabii ki. Sadece Kuzey sınırında değil bütün bölgede kendine düşman bildiği herkese karşı uygulanan bir strateji bu. Filistin'in geldiği hali biliyoruz, şu anda bir tehdit oluşturamıyor, Irak keza bitti, Suriye'nin de askeri gücünün ne kadar kafa tutacağı tartışılır. Bir tek İran kaldı, dolayısıyla İran'a yönelik bir hareket Hizbullah'ı oradan temizlemeden mümkün değil. İsrail herhangi bir hareket yapsın, Hizbullah'ın yarın yine bütün silahlarla tekrar saldıracağını biliyorlar. Aslında bütün bölgeyi kapsayan bir tamponun ortadan kaldırılması için çalışıyorlar; onun için ben Lübnan saldırısına 'ilk adım' diyorum, yani daha sonraki adımlar için bir hazırlık...

Peki bu adım başarılı oldu mu?

Mesela İsrail'deki tartışmalara bakmak lazım. İki askerin kaçırılmasına karşılık bu kadar yoğun ve başarısız bir saldırının olması eleştiriliyor. Bu işin galibi Hizbullah'tır. Yani bu nerdeyse altıncı Arap-İsrail savaşı ve ilk kez İsrail geri çekiliyor ve başarısız bir şey yaparak geri çekiliyor; 73'te çok az geri çekilmişti.

2000'de de öyle olmuş ama bu çok net, bütün dünya tarafından gözlemlenen bir şey oldu değil mi?

2000'deki daha ziyade siyasi bir karardı. Yani Ehud Olmert şunu yaptı: Siyasi bir karar verip Güney Lübnan'da bulunmamız bize artık bir güvenlik sağlamıyor, aksine o yarayı daha da kanatıyor, kayıplar artıyor yani sürekli bir savaş halinde olmanın hiçbir anlamı yok diye düşündü. Bu İsrail'in kendisi açısından siyasi bir karardı.

Yani bu seferki açık bir askeri yenilgi anlamına geldi.

Bu tabii ki askeri bir yenilgi, hatta kendileri de şunu eleştiriyorlar: BM Ateşkes Kararı tartışılırken İsrail ordusu kara harekatı başlattı ama bir takım generaller buna karşı çıktı. Çünkü, kara harekatı dediğin şeyde önünün açık olması lazım. Adamlar günlerce hemen 1 km ilerdeki köyü almak için savaştılar ve bir sürü asker kaybettiler. Bir de İsrail bu kadar asker kaybetmeye alışkın bir ülke değildir. Dolayısıyla askeri anlamda tabii ki kaybettiler.

Peki, biraz geriye gidip Hariri suikastını değerlendirirsek, bunun aslında Suriye'ye hiç de yaramadığını şimdi daha net görebiliyor muyuz?

Ama Hariri suikastını Suriye'nin yaptığı belli değil ki... İlk başta, sonuçta biraz da medya aracılığıyla, hepimizin kafasında böyle bir şey oluştu. Hariri kimdi? Suriye'ye karşı olan ve orada bir cephe oluşturan biriydi. Kim öldürmüş olabilir? Suriye öldürmüş de olabilir ama bu kanıtlanmadı. BM, Soruşturma Komisyonu kurdu ama herhangi bir sonuç alınamadan dosya kapatıldı. Yani bunu herkes yapmış olabilir.

Ama aslında Suriye'nin hiç de işine gelen bir şey değildi, tam tersine...

Tabii ki, sonuçta iktidarı zayıflatmak ve oradan çekilmeye zorlamak için Suriye'deki bir başka kanat da yapmış olabilir. İsrail-ABD ittifakı da. Ama Suriye'deki Baas yönetiminin, hani eğer yaptıysa, bu işten hiçbir çıkarı yok, bilakis zararı oldu. Onun için ben Suriye'nin yaptığına o zaman da pek inanmıyordum, bugünkü durumda zaten inanmak için fazla sebep yok...

'Niyetleri Türkiye'yi savaşa sokmak'

Türkiye'nin bölgeye asker göndermesine ne diyorsunuz? Askerler orada yan gelip yatmayacaklarına göre ne yapacaklar?

Ben Türkiye'nin oraya gitmemesi gerektiğini savunurken, bunu bölgeye yakın ülke olmasıyla açıklıyorum. Yani Türkiye kendi bölgesinde, kendisinin de zaman zaman çok da iyi tarihi anıları olmayan yerlere ve bu son dönemde Irak'la da birlikte baktığımızda tamamen parçalanmaya giden bir bölgeye, işte bizim tarihi bağlarımız, eski topraklarımız gibi emperyal ve emperyalist söylemlerle gitmesine karşıyım. Çünkü orada böyle algılanmıyor, resmen bir hakaret gibi algılanıyor aslında. Bizim eski tarihi bağlarımız, biz oralara sahiptik demek, yani sen bir Lübnanlı olsan nasıl algılarsın? Zaten yüzyıllardır buradaydılar, yine geliyorlar!

Lübnanlılar bizi orada çok istiyor deniyor, bunlar doğru değil mi?

Öyle çok istiyorlar diye bir şey yok. Sonuçta Lübnan'da şöyle bir şey var: Hizbullah'ın dediği gibi, "Buraya herkes girebilir, yani bizim için herhangi bir ülkenin farkı yok. Önemli olan burada ne yapacağı ya da bizim birlikte ne yapacağımız." Yani bu konuları abartarak, işte herkes bizi bekliyor falan, yok öyle bir şey. Bir takım insanlar da "AB'ye karşı elimizi güçlendirecek" falan diyorlar, ben buna da inanmıyorum ama 1 Mart'ın diyetinin bir şekilde ödettirilmesi var ve hükümet de bu yolla kendi rüştünü ispat etmeyi düşünüyor. Şimdi Afganistan'a bakalım, gönder bakalım nasıl göndereceksin bu karmaşadan sonra? Çok mümkün gözükmüyor.

Afganistan'ın güneyine mi?

NATO istiyor ya Afganistan'da Türk askerinin savaşmasını. Orası daha ciddi, Lübnan falan gibi de değil. Orada Taliban

"Türk askeri geldi savaşmayalım" mı diyecek? Mümkün değil böyle bir şey. Aslında belki de "Müslüman Müslümana karşı savaşır mı?" deyip daha da sert savaşacaklar. Öte yandan, bundan sonra Lübnan'da herkes ne olacağına bakacak ama herkesin de dediği gibi orada istenen tek bir şey var; bu örgütün silahlarının hepsi alınacak, hatta mümkünse bu örgüt Lübnan siyasetinde daha da aşağılara çekilecek. Ama bunun ikisi de mümkün gözükmüyor. Zaten biraz iyi niyetli düşününce Hizbullah ancak şu şekilde davranabilir: Büyük silahlarını kesinlikle vermez, bir takım silahlarını teslim edebilir ve militanlarının bir kısmını da Lübnan ordusuna katabilir. Ama Amerika ve İsrail, 'Silahları toplayın ve teslim edin' demek suretiyle sürekli bunu zorlayacaktır. En tehlikeli nokta bu; ikincisi yavaş yavaş başladı, yani İsrail'in çok ağır saldırısından dolayı guruplar içi çekişmeler ertelenmişti. Bunlar şimdi yavaş yavaş başlıyor. Savaş sırasında da İsrail, "Sizi aslında bu hale getiren Hizbullah'tır" şeklinde bildiriler falan atarak bunu tetiklemeye çalışmıştı. Yani sonuçta Hizbullah'ın tamamen temizlenmesi lazım ki, diğer bölgelerde hem İsrail, hem Amerika, hem de AB, çünkü AB de işin içinde, bu paydan nemalansın. Lübnan saldırısından da anlıyoruz ki, bu iş daha uzun sürecek. Bunların kafasında, herhangi bir tarih koyamazsın ama, İran'ı bir şekilde alt etmek, dize getirmek var artık, hangi yolla olursa olsun...

İsrail-ABD bu noktada bir blok değil mi?

Tabii ki, yani bugün olanlar resmen İsrail-ABD ittifakı.

Peki Hizbullah silahsızlandırılmaya başlanırsa Türkiye geri çekilebilecek mi gerçekten, söylendiği gibi?

BM Barış Gücü Misyonu'na katıldığın zaman ne isteniyorsa onu yaparsın. Ama sonuçta bu kadar verilen taviz, bu kadar bas bas bağırmalar, Kofi Annan'ın, "Evet biz de bu şartla kabul ediyoruz" demesini, "Evet bir şey olursa bu adamlar geri çekilecek ve o bölgede olmayacak" şeklinde yorumlayabiliriz. Ama şöyle bir şey de var, Fransa da silahsızlandırma operasyonu yapabilir ve sen katılmayabilirsin ama sen de o bölgedesin. Köye ya da mağaraya girmeyebilirsin ama sonuçta Güney tamamen Şii bölgesi. Bütün halk, bütün bölge orada Hizbullah'a destek veriyor ve bir Şii nüfus var. Dolayısıyla orada, 'Bu Fransız askeri, bu Türk askeri' diye bir ayrım olacağını düşünmüyorum. Misal, Fransız gücüne karşı bir şey başlarsa bütün oradaki askeri birlikleri etkileyecektir. Aslında tehlikeli noktası ne? Suriye ile İran'ı düşündüğümüz zaman Türkiye'nin iki komşu ülkesi ve buranın aslında ABD ve İsrail'e çok da büyük tehlikesi yok bir savaş anında. Bundan en çok zarar görecek, sokulduğu takdirde, Türkiye olacaktır. Bence ABD-İsrail ittifakı Türkiye'yi de yavaş yavaş bunun içine sokmaya çalışıyor. Biraz da bunun antrenmanı yapılıyor.

Al bombalarını, ver misketlerimi!

Hep adından söz edilen o misket bombalarını bilir misiniz? Her bombanın içinde 202 minik 'bombacık', onların da 2 bin adet şarapneli var! Şu anda Lübnan'da patlamamış en az 100 bin misket bombası bulunuyor. Ateşkesten sonraki ilk ayda, tam 54 sivil, 'serseri misket bombası' patlamasıyla öldü. Lübnan'a asker yollayan vekillerimizi misket havasına davet ediyoruz...

ULAŞ KARADAĞ

Ufaklığımızda en büyük eğlencemiz sokak arasında plastik topun peşinde amaçsızca koşmak ya da bulduğumuz ilk düz arazide cebimizde taşıdığımız misketleri sırayla ip gibi dizip 'baş' oynamaktı. Tabii teknoloji hızla ilerledi, çocuklar ona ayak uydurdu, plastik toplar klavyelerdeki tuşlara dönüştü. Misketleri hatırlayan pek kalmadı...

Ama ABD ve İsrail daha önceden de kullandıkları bu nostaljik oyuncağı hiç unutmuyor; son olarak Lübnan'da misket oynamaya kalktılar. Binlerce 'misket bombası'nı Lübnan halkının tepesine yolladılar!..

Bu bomba tipinin çalışma mantığı 'bomba içinde bomba'! Yani ana bir bombamız var ve bunu belirlediğimiz hedefe gönderiyoruz; ana bomba infilak edince, içindeki misket büyüklüğündeki minik bombacıklar dağılarak çevreye saçılıyor ve etki alanını çok daha genişletiyor. Bunlar hem insana, hem de silaha karşı etkili; 'bir taşla iki kuş' misali.

Her bombanın içinde 202 minik bombacık var. Bunlar patladığında da her minik bombacıktan 2 bin adet şarapnel parçası etrafa yayılıyor. Ana bomba patladığında çevreye saçılan minik bombacıkların hepsi patlamayabiliyor; belirli bir bölümü patlamak için onunla oynayacak çocukları veya enkazı kaldıracak işçileri bekliyor.

Ateşkesin ilan edilmesinden sonra Birleşmiş Milletler (BM) İnsani Yardım Koordinatörü Jan Egeland yaptığı açıklamada, İsrail ordusunun Güney Lübnan'da çok sayıda misket bombası kullandığını ve bunların yüzde 90'ını 'ateşkes' ilanından önceki 72 saat içinde attığını ve halihazırda bu bombalardan en az 100 bininin patlamadığını belirtiyor. İsrail'de yayımlanan Haaretz gazetesine açıklama yapan bir İsrail subayı da Lübnan'a 1.2 milyonun üzerinde misket bombası atıldığını itiraf ediyor.

Bir gece, ansızın...

BM Mayın Önleme Koordinasyon Merkezi sözcüsü Dalya Farran tarafından yapılan başka bir açıklamada ise, Lübnan'ın güneyinde ev, bahçe ve anayollarda patlamamış misket bombaları bulunduğu, şu ana kadar güneyde misket bombası bulunan 285 yer tespit ettikleri ve her gün buna 30 yeni yer daha eklendiği vurguluyor. Ayrıca bu bombaların çiftlikler, evlerin girişleri, balkonlar hatta pencereleri kırıp odalara saçılmış olduklarını söylerken, aslında saldırıların tam anlamıyla sivil halkı hedef alan bir saldırı olduğuna işaret ediyor.

Ateşkes ilan edileli bir aydan fazla oldu ve savaşın bittiğine, durumun düzeleceğine inanmamız bekleniyor. Oysa Lübnan halkı için esas savaş şimdi başlıyor, her an her yerde bu minik bombacıklarla karşılaşıp hayatlarını kaybedebilirler, bahçede otururken, tarlada ekin sürerken, yolda

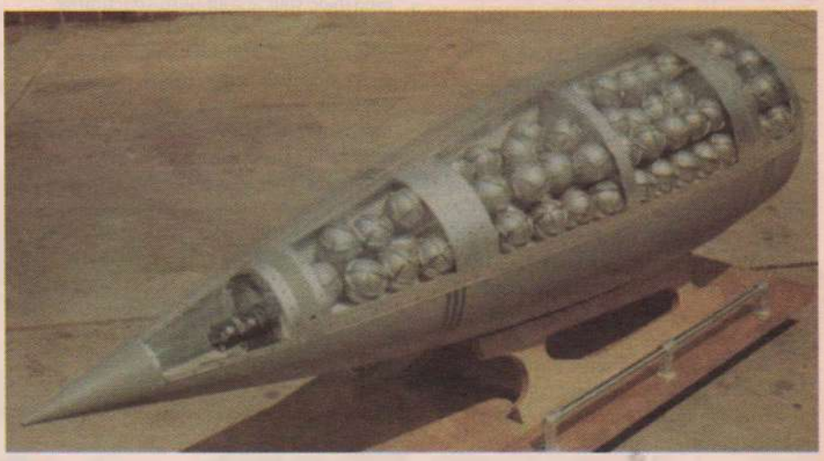

yürürken... Aklınıza gelebilecek daha bir sürü durumda. Tabii sarı şeridine aldanarak bombaları oyuncak zannedecek çocuklar en büyük riskin altında... Nitekim, 14 Ağustos'taki ateşkesten 14 Eylül'e kadar geçen bir aylık sürede, yani 'savaşsız' ortamda 54 sivilin patlamamış misket bombalarından öldüğü rapor edildi!

Bu bombaların temizlenmesi, çok sıkı çalışıldığı takdirde, en iyi ihtimalle 12–15 ay gibi bir süre alacak; doğal olarak, gözle görülemeyen binlerce bomba patlatılacakları günü bekleyecek. Bunların imha süreci ise olayın diğer boyutunu açığa çıkartıyor.

Halkın en büyük geçim kaynağı tarım olduğundan, İsrail en çok tarım alanlarını bombaladı. İmha işlemleri sırasında tarlalarda uzun süreli hasarlar meydana gelmesi kaçınılmaz ve bu da verimsizlik anlamına geliyor. Yani Lübnan halkını sadece bombaların yarattığı korku ve ölüm dışında, açlık da bekliyor.

Tüm bunların ortasında büyümeyi, Lübnan'ın ve dünyanın geleceği olmayı bekleyen binlerce çocuk var. Biz misket oynayarak büyüdük, arkadaşlar edindik... Ne yazık ki, Lübnanlı çocukların böyle bir şansı olmayacak.

Madem ki eski oyuncaklar tekrar ortaya saçıldı, Lübnan'daki misket tarlalarına asker yollanması için parmak kaldıranlara bir soru da biz soralım: Sizin çocuklarınız misket oynuyor mu?..

Petrol musluğunun başında 'Arap' mı var?

İBRAHİM DEVRİM

Hep, "Yaşam pahalı" diyorlar, "Petrol yine zamlandı çünkü..." Peki bu iş nasıl oluyor? Musluğun başına oturmuş Arap, kafasına göre fiyat mı koyuyor? Hayır, bu işi hepimiz adına Yanki yapıyor...

İstasyonlardan alınan benzinin fiyatını belirleyen temel etkenlerden biri ham petrol fiyatı. Yani dinozorların ölmesi ile oluştuğu rivayet edilen işlenmemiş petrolün fiyatı. Özellikle ABD'nin Irak işgalinden sonra ham petrol fiyatları hızla yükseldi. Ham petrol tarihte ulaştığı en yüksek fiyatı geçti ve hızla yükselmeye devam ediyor.

Bu artışın ana nedeni petrol kaynaklarının ele geçirilmesi için harcanan paralar. Bu kaynakları ele geçirmek için kimi zaman darbe yapmak, kimi zaman ülke işgal etmek gerekebiliyor. Yani, oldukça yüksek maliyetli bir iş... Bu maliyetin, kaynakları ele geçirenler tarafından ham petrol fiyatlarına yansıtılması sonucu fiyatlar doğal olarak yükseliyor. Ayrıca kaynaklar bu kadar zahmetle ele geçirildiği için şirketler kârlarını da yükseltiyor ve bu da fiyata yansıyor.

Ham petrol fiyatları bu şekilde belirlendikten sonra, sıra işlenmesi için rafinerilere gönderilmesi, petrolün taşınması için boru hatlarının yapılması ve bu boru hatlarının korunmasına geliyor. Bu da bir diğer maliyet... Bu da doğal olarak fiyatlara yansıyor.

Sonrasında, ham petrolü işleyen rafinerilerin kârları geliyor. Burada, petrol kaynaklarını elinde tutanların, taşımasını yapanların ve petrolü işleyenlerin aynı şirketler veya ortaklar olduğunu belirtmekte fayda var.

Bu işin de kaçağı var tabii

Fiyat oluşum sürecine dönersek, işlenmiş petrolün rafinerilerden alımını ve istasyonlara dağıtımını yapan şirketler ve istasyonlar da fiyatın üzerine krlarını koyduktan sonra sıra vergiye geliyor. Neredeyse tamamı son kullanıcıya yansıyan vergilerin ardından fiyat ortaya çıkıyor ve istasyon tabelasına yazılıyor. Ortaya çıkan fiyat konusunda kötümser olmamak elde değil!

Bu arada, kaçak petrol bu süreçte rafineriden aracı dağıtım şirketleri olmadan son kullanıcıya ulaşan petrol oluyor ki bu da vergi dışında kalması anlamına geliyor. Yani, kaçak petrol, lisans sahibi dağıtım şirketi yerinde kaçakçının bulunduğu durumda ortaya çıkıyor. Petrol kayıt dışı olarak ülkeye giriyor ve vergisiz olarak satılıyor. Türkiye'de kaçak benzin, yasal benzinin yarısı gibi bir fiyatla piyasada. Benzin üzerindeki verginin, fiyatın yarısı olduğu düşünülürse kaçak benzinin yarı fiyatla satılması hiç şaşırtıcı değil. Kaçak petrolün Türkiye'ye nasıl ve kimler tarafından sokulduğunu önümüzdeki sayılarda ele alacağız.

Özetlersek, benzin fiyatı maliyet, kâr ve vergiden oluşuyor (Türkiye'de ABD dolar kuru bir başka etken). Kâr edenler petrol şirketleri. Maliyetleri ise kaynakların sömürüsü ve bu sömürünün devamı için yapılan harcamalar yükseltiyor. Irak'taki gibi, maliyetleri yükselten askeri harcamalar olabilirken, kukla hükümetleri ayakta tutmak ve kontrgerilla beslemek gibi başka biçimlerde de ortaya çıkabiliyor.

Petrolün kâr, savaş ve sömürü maliyetlerinden arındırıldığını düşünürsek, planlı bir üretim ve dağıtımla ne denli ucuza mal edilebileceği ortaya çıkar. Daha önemlisi, petrol paylaşim savaşlarında yaşamını yitiren yüz binlerce kurban ortadan kalkar. Bu bir hayal mi? Asla...

George W. Bush'un şifresi

Amerika nereye koşuyor? Özgürlüğü nasıl getiriyor? 'Güvenlik stratejisi' denen şeyle ne güvenliği sağlanıyor? Hepsi şifreli...

MAYA ARAKON

11 Eylül 2001'den beri dünyada olup biten karmaşanın asıl sebebinin gerçekleştirilen saldırılar değil de ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesi'ni hayata geçirmek olduğunu sanırım artık bilmeyen kalmamıştır. ABD Başkanı George W. Bush'un 17 Eylül 2002'de Kongre'de yaptığı konuşma da zaten bunu kanıtlıyor.

Ne demiş George W. Bush bu konuşmada? Özüne bakacak olursak, 21. yüzyılda ABD için büyük patronların ve Pentagon'un önde gelen kurmaylarının belirlediği stratejinin hayata geçirileceğini söylemiş.

11 Eylül olaylarından sonra alışılageldik biçimde her yerde vurgulandığı gibi, Bush'un bu konuşmasının başında da 'özgürlük' ve 'totaliter rejimler' arasındaki kavgaya değinilerek, ulusal başarı için gerekli faktörler 'özgürlük, demokrasi ve serbest girişim' olarak sıralanıyor. Anlayacağınız serbest girişim, yani liberal ekonomi, bir ülkenin 'özgürlük' ve 'demokrasi' kadar hayati gerekliliklerinden sayılıyor. Bununla da kalmayıp, 21. yüzyılda insanların 'mutlu' olabilmesi için gereken başlıca faktörün siyasi ve ekonomik özgürlük olduğuna işaret ediliyor. Dikkatinizi çekerim, 'ekonomik özgürlük' derken kastedilen şey 'ekonomik bağımsızlık' değil! Ve emin olun burada sözü edilen özgürlük de ABD'nin dünya hakimiyetinden başka şey değil.

Konuşma ilerledikçe, ABD yönetiminin 21. yüzyıl için belirlediği tehlikenin 'radikal' hareketlerin teknolojiyle buluşması olarak ortaya koyulduğunu görüyoruz. "Düşmanlarımız açıkça kitle imha silahları peşinde olduklarını beyan etmişlerdir!" ifadesi hem çok geniş bir kesimi kapsıyor, hem de son derece belirsiz bir 'düşman' imgesine gönderme yapıyor.

Düşman lazım tabii...

Bilindiği gibi soğuk savaşın sona ermesiyle Amerika'nın kendisi için yaratmış olduğu "Düşmanımız Sovyetler Birliği'dir" imgesi bir anda yok olmuş, yerine koyulacak yeni bir düşman imgesinin bulunması aciliyet kazanmıştı. ABD yönetimi ve Pentagon'un bir önceki başkan Bill Clinton'dan kurtulmak için Monica Lewinsky skandalını ortaya çıkarması tesadüf değildi. ABD tarihi boyunca 'Savaş Başkanı' olarak anılmayan tek başkan olan Clinton, Amerikan ekonomisinin temellerini 'liberal ekonomiyi dünyanın her köşesine götürme' görevine dayandırmayı seçmiş, Pentagon ve hizmetindeki silah ticaretinden beslenen bir kısım kodamanın tekerine -istemeden- çomak sokmuştu.

Soğuk Savaş sonrasında acilen yeni bir düşman imgesine ihtiyaç duyan ve bu şekilde bir yandan iç ekonomik sıkıntıları aşabileceğine, diğer yandan dünya üzerindeki emellerine bir adım daha yaklaşabileceğine inanan ABD yönetimi, SSCB ve diğer 'Doğu Bloku' ülkelerinin aradan çıkmasıyla kendine yeni düşman olarak Orta Doğu ülkelerini seçti. Görünen o ki, Ortadoğu'ya meşru bir müdahale yolu arayan Bush yönetimi ve arkasındaki emperyalist tekeller 'özgürlüklere düşman anti-demokratik rejimler'i kendine en iyi müdahale zemini olarak belledi. Tabii 'özgürlük ve demokrasi' kılıfı altında asıl niyetin ne olduğunu gene Bush'un 17 Eylül 2002 tarihli konuşmasında bulabiliyoruz: "Demokrasi umudunu, kalkınmayı, serbest piyasa ve serbest ticareti dünyanın her köşesine götürmek için hararetle çalışacağız!" Buradan da gayet iyi anlaşıldığı üzere, özgürlük ve demokrasi götürme bahanesiyle amaçlanan şey, dünyadaki geri kalmış ülkeleri serbest piyasa rejiminin yeni pazarları haline getirmektir.

Şimdi dünyayı koca bir Amerikan pazarı haline dönüştürmeyi hedefleyen bu güvenlik stratejisininin satır aralarını okuyalım:

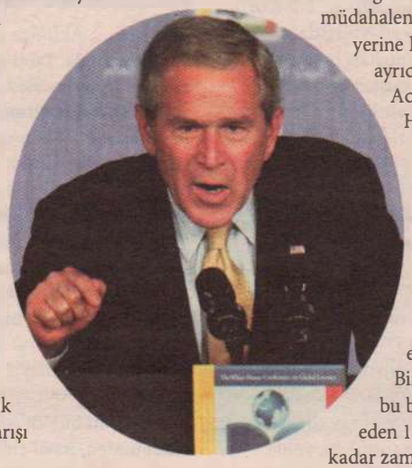

"Ülkemizin amaçları her zaman ülkemizin savunmasından büyük olmuştur. Bugün de, her zaman olduğu gibi, doğru bir barış için savaşıyoruz: özgürlüğü savunan bir barış. Teröristler ve despotlara karşı barışı savunmaya devam edeceğiz. Büyük güçler arasında iyi ilişkiler oluşturarak barışı koruyacağız. Ve her kıtada özgür ve açık toplumlar yaratarak barışı dünyaya yayacağız."

Bush'un "20. yüzyıl boyunca dünya büyük bir ideolojik çatışmayla ikiye ayrılmıştı: yıkıcı despot dünya görüşüyle özgürlüğü ve eşitliği savunan dünya görüşü" ifadesinden de gayet iyi anlaşılabileceği üzere burada alenen SSCB ve ABD arasındaki soğuk savaşa gönderme yapılıyor. Ancak 'özgürlük ve eşitliğin kalesi' olarak sunulan ABD'de kastedilen, bireysel haklardaki eşitlikten ziyade serbest piyasa rejiminde girişimciliğe tanınan eşitlik olsa gerek. Zira Amerika'da günümüzde bile siyasal hakları kullandırılmayan siyahlar ve sendikal haklardan yoksun çalıştırılan Latin Amerika kökenlilerin olduğunu biliyoruz. Hâlâ bazı eyaletlerinde siyahların temel haklardan mahrum edildiği, işçilerin hiçbir sosyal güvencesinin olmadığı, 'fırsat eşitliği' sloganının sadece Hollywood filmlerine mahsus bir rüya cümlesi olarak kaldığı bir ülkede özgürlük ve eşitlik lafları oldukça saçma kaçıyor.

Bush'un konuşmasının en önemli noktalarından bir diğeri de 'terörle mücadele'. Özellikle 11 Eylül sonrasında uzun zamandır aradığı meşru zemini yakalayan Amerikan rejimi bilindiği üzere vakit kaybetmeden terörle mücadele adı altında, kendi çıkarları için önemli olarak kabul ettiği bölgelere müdahaleye başladı. Irak'ta kitle imha silahı olmadığı, Birinci Körfez Savaşı sonrasında bölgeye konuşlandırılan Birleşmiş Milletler eski silah denetçileri tarafından birçok defa dile getirilmiş olsa da, Amerikan yönetiminin asıl amacı zaten orada kitle imha silahı aramak olmadığı için, bu ifadeleri ellerinin tersiyle bir kenara itmekte beis görmedi. Nitekim 2002 tarihli konuşmasında Başkan Bush'un 'terörle mücadele' politikalarında dünyayı 'dost ve düşman ülkeler' olarak ikiye ayırdığını görüyoruz. Kolaylıkla anlaşılabileceği gibi bu dost ülkeler, Amerika'nın çıkarlarına uygun olarak ittifak kurdukları, düşman ülkeler ise, elbette, petrol ve doğal kaynaklara sahip olup da bunları Amerika'nın karşılıksız hizmetine sunmaya yanaşmayan ülkelerdi.

11 Eylül olaylarının hemen ardından, 13 Eylül günü Pentagon'dan yapılan açıklamada 'teröristler'in Suudi Arabistan kökenli olduklarının vurgulanması ve buna karşın müdahalenin Suudi Arabistan yerine Irak'a yapılması da ayrıca ilgi çekici bir nokta. Acaba bunun 2000 Haziranı'nda Saddam Hüseyin'in petrol varilinin birim fiyatlarını bundan böyle Avro üzerinden hesaplayacağını açıklamasının bir rolü var mıdır dersiniz? Yani Amerikan ekonomisinin Avrupa Birliği karşısında alacağı bu büyük darbeyi bertaraf eden 11 Eylül olaylarının, ne kadar zamanında gerçekleştiğine hayret etmeden geçemiyorum... Benzer şekilde, 1951'de İran'da başbakan seçilen Muhammet Hidayet Musaddık'ın, İngiliz-İran petrol şirketinin millileştirilmesine girişip İngiliz teknisyenleri sınır dışı ettikten sonra, 19 ağustos 1953'te General Zahidi tarafından gerçekleştirilen bir darbeyle devrilmesi de sadece tesadüf olsa gerek!..

Konuşmanın devamında, 'ABD'ye karşı her an saldırıya geçebilecek güçte devletler varmış da, onlara karşı sürekli tetikte olmak gerekiyormuş' üzerine kurulan sahte bir paranoyayı seziyoruz. Ama asıl hayretlere şâyan nokta, Amerika'nın, kendi ulusal güvenliğini korumak amacıyla uzaya yerleştirmeyi planladığı balistik füze kalkanı hakkındaki görüşleri. Bush'un ifadesine göre, bu tür bir kalkanı yapmak Amerika'nın kendini olası saldırılardan korumak için öncelikli hakkı. Ancak, eğer Amerikan rejimi tarafından 'serseri veya terörist devlet' olarak nitelendirilmiş başka ülkeler, mesela Kuzey Kore, bu tür bir kalkan yapmaya kalkarsa, bunu savaş sebebi sayacaklarını açıkça belirtmiş. Yani Amerika yaptığında savunma amaçlı olan bu kalkan, Kuzey Kore ya da Çin gibi ülkeler tarafından yapılırsa 'saldırı amaçlı' kabul edilecek. Bunun hangi amaçla olduğuna kararı da tabii ki gene Amerikan yönetimi verecek. Hazır karar, hak, hukuk demişken, Bush'un 17 Eylül 2002'de Kongre'de gerçekleştirdiği bu konuşmanın, 'fevkaladenin fevki' noktasına değinmeden geçmeyelim.

Devletler arasındaki anlaşmazlık ve savaş suçu gibi 'devlet suçları'nı hüküm altına almak için kurulmuş bir Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM) mevcut. İyi kötü, dünyadaki hemen tüm ülkeler arasındaki ilişkileri bu mahkemenin kararları bağlıyor.

Ve fakat Amerika, UCM'nin kendisini bağlamadığını alenen beyan ediyor. UCM yerine kendi oluşturacakları 'Amerika'nın Hizmetindekileri Koruma Kanunu'nu uygulayacaklarını söylüyorlar. Yani bu kısaca şu demek: "Sizin (yani bütün dünyanın) kanunlarınız beni bağlamaz, ben kendi kanunumu yaparım!" Bütün dünyayı kendi çıkarları doğrultusunda yargılayıp istediği şekilde müdahale etme yetkisini kendinde gören bir ABD'den söz ediyoruz işte...

Afrika, Afrika duy sesimizi!

Konuşmanın üçüncü bir önemli noktası da serbest piyasa ekonomisine yönelik planlar. Amerika gibi zenginliğini serbest piyasa ekonomisinin en vahşi şekilde uygulanması esasına dayandırmış bir ülkenin 21. yüzyıl için seçtiği yol da aynı biçimde vahşi. 'Serbest piyasa ekonomisini dünyanın en uzak köşesine kadar götürme' planlarından bahsedilen bu konuşmada, dünyada el atmadığı yer kalmayan ABD yönetimi gözünü bu sefer de onyıllardır açlık ve iç savaşlar sonucu milyonlarca ölü vermiş kara kıta Afrika'ya dikiyor. Söylemde 'serbest piyasa ekonomisinin iş fırsatları yaratarak ülkeleri ve halkları zenginleştirdiğini' iddia eden Bush, Uluslararası Para Fonu (IMF) ve G-7 ülkelerinin faaliyetlerini sonuna kadar destekleyeceğini açıklıyor. Bunun yanı sıra, 1787'de Başkan Washington'un dış politikada kendilerine biçtiği 'demokrasi, medeniyet ve refah götürme' görevine sadık kalarak, 35 Aşağı Sahra ülkesiyle Afrika Kalkınma ve Geliştirme Kanunu'nu uygulamaya koyup, gariban Afrika ülkelerinin ürettiği bütün malların Amerikan pazarına serbestçe -yani kotasız ve gümrüksüz- girişini garantiye alıyor. Şimdi sormak lazım: Bu çeşit bir anlaşmayla ABD gibi bir dünya devi, içmeye ayranı kalmamış gariban Aşağı Sahra ülkelerinden ne gibi bir ürünü kaç paraya satın alabilir? Hani Güney Afrika ya da kıtanın Doğu kesiminde kalan ülkelerden bahsediliyor olsa, bir dereceye kadar anlamak mümkün de, Aşağı Sahra'ya baktığınızda sadece ağlamak geliyor içinizden. Cevap aslında oldukça basit: Bu bölge ülkelerinden ABD'nin üç otuz paraya satın alabileceği tek bir şey var: doğal kaynaklar. Son yıllarda, özellikle Nijerya başta olmak üzere Orta-Batı Afrika'da önemli ölçüde doğal gaz ve cevher yatakları keşfedildiğini hesaba katacak olursak, Amerika'nın kara kıtayı en nihayetinde neden hatırladığını da daha iyi anlarız sanırım.

Kağıtlarımız olsun ya da olmasın

‘Hepimiz emekçiyiz’

Yunanistan’ın kaçak göçmenleri denizin ortasına bıraktığı iddiaları, yeni bir vahşeti ortaya çıkardı. Batı alemi, bir yandan dünyanın dört bir yanını bombalıyor, bir yandan da bombalardan kaçanları ‘evrakları-kağıtları olmadığı’ gerekçesiyle balıklara yem ediyor. Avrupa ve Amerika’da başlayan ‘Kağıtsızlar Hareketi’ artık Batı’nın başını ağrıtmaya başladı. Yüzbinlerce kaçak göçmen, yaşama hakkını savunuyor. ‘Kağıtsızlar’ arasında çalışma yürüten Uluslararası İşçi Birliği - Belçika, RED için bu hareketi yazdı...

Bundan 40 yıl kadar önce, 16 Temmuz 1964’te Belçika hükümeti, birkaç ay öncesinde Fas Hükümetiyle imzaladığı gibi, Türk hükümetiyle işgücü ithali ile ilgili bir anlaşma imzaladı. İstanbul ve Rabat’ta Belçikalı kapitalistlere lazım olan ‘kıymetli mallar’ı toplamak için ofisler açtılar.

Günümüzde dünyanın her yerinde ülkelerinin kaynakları yüzyıllar boyunca ‘gelişmiş’ ülkeler tarafından yağmalanan milyonlarca işçi daha iyi bir gelecek için, aileleri ve kendilerini açlıktan kurtarmak için bu ülkelere göç ediyor. Bu ‘akış’ çeşitli zirvelerin ve uluslararası konferansların olduğu kadar zulmün ve sınır kontrollerinin de konusu. ‘Yasadışı’ göç, cezalandırılacak, zulmedilecek bir hareket olarak görülüyor; oysa 40 yıl önce, bu işgücü endüstrileşmiş Avrupalı ülkelerce memnuniyetle karşılanmıştı.

Ucuz emek sömürüsü

Belçika’da bugün yaklaşık 100 bin ‘kağıtsız’ insan yaşıyor. Hemen hepsi çalışarak ülkenin milli gelirine katkıda bulunduğu halde tümü yaşamlarını aşırı yoksulluk içinde sürdürüyor. Bazıları, küçük bir azınlığı, uyrukları ve gelmiş oldukları ülkeler üzerinden ‘yasadışılık’ sisteminin ayrımcılığını sürdürebilmek için cezaevlerine konuyor. Belçika’da, 3 ya da 4 yaşındaki çocuklar yanlış yerde doğmuş olmanın suçuyla cezaevindeler.

Daha önce de olduğu gibi, Avrupalı kapitalistler işgücüne ihtiyaç duyuyor ancak şimdi yasadışı işgücüne. Kağıtsız insanlara ihtiyaçları var. Yani üretimin konjonktürüne bağlı olarak her an kullanıp atabilecekleri, hiçbir hakkı olmayan ve bütün işçi sınıfının yaşam standardını aşağıya çekecek bir işgücüne ihtiyaçları var artık. Bir zamanlar kölelere ihtiyaç vardı, sırf ailelerinin doğmuş olduğu ülkeler yüzünden ikinci sınıf insan muamelesi gördüler; yine bir zamanlar ve şimdi de olduğu gibi, ırk ayrımcılığı devam ediyor, şimdi ailelerinin doğduğu ülkelere göre ayrımcılık uygulanacak yeni bir insan kategorisine ihtiyaç duyuyorlar.

Fakat kapitalistler için ne acı ki, bu işçiler artık ‘kağıtsız’ olmanın yasa dışı koşullarını kabul etmiyor. Aslında, kağıtsızlar Belçika’da şu anda çoğunluğu kilise olan 30 kamusal binayı işgal etmiş durumda. Mücadeleleri, Belçika halkının da desteğiyle son yıllarda oldukça önemli bir güç kazandı. 2003 yazında, 14 İranlı ‘kağıtsız’ Brüksel’in merkezinde bir kiliseyi işgal etti ve açlık grevine başladı; 300 Afganlı ise başka bir kiliseyi işgal etti. Tamamının tek bir talebi vardı: Cezaevinden ya da ölümden kurtulamayacakları ülkelerine geri gönderilmemek. Bazı başarılar elde ettiler ancak bağımsız bir örgütlenme ihtiyacı daha aşikar hale geldi. 1954’te kurulan geleneksel organizasyon CIRE (Göçmen ve Yabancılar için Koordinasyon ve İnisiyatifler) aslında hükümetin hareketi kontrol etmek için kullandığı bir araca dönüştü. Fransa’daki ‘kağıtsızlar’ın organizasyonu CNSP (Kağıtsızların Ulusal Koordinasyonu) ile yaptıkları toplantı sonucu 2004 yazında UDEP’i (Kayıtsızları Savunma Sendikası) kurmaya karar verdiler. Temel talepleri ‘BÜTÜN kayıtsızların yasallaştırılması’ idi. 24 Eylül 2005’de Belçika’da bir kırılma noktası yaşandı ve onca yıldır saklanarak, sürekli polis tarafından yakalanıp sınır dışı edilme korkusuyla yaşayan kağıtsızlar, Semira Adamu’nun mücadelesinin 7. yıldönümünde 2500 kişilik bir gösteri yürüyüşüne yaptı. Semira Adamu, pek çok kez sınır dışı edilmeye direnmiş ancak son seferinde Belçika polisi tarafından suikasta uğramış Nijeryalı bir kadındı. Kitle mücadelesi Ekim 2005’ten başlayarak Brüksel’deki St. Boniface kilisesinin işgaliyle sürdü. O ay içisinde, 28 Ekimde Belçikalı işçiler de genel greve gitti ve kağıtsızlar da bu eyleme şu sloganla katıldı: “Kağıtlı ya da kayıtsız, hepimiz işçiyiz!”

Belçikalı örgütlerin (Brüksel’de CRER, Liege’de CRACPE ve Gent’de VAK) desteğiyle kağıtsızların seferberliği 2006 yılında daha da yoğunlaştı. 25 Şubatta 10 bin kişi kağıtsızların yasallaştırılması talebiyle Brüksel caddelerinde bir eylem yaptı. Mücadele 1 Mayıs mitingi ve 17 Haziran’da 15 bin kişilik merkezi miting ile devam etti.

Kiliseye vahşi saldırı

Tüm bu mücadelelere Belçika hükümetinin verdiği cevap baskıyı artırmak oldu. 6 Temmuz’da Brüksel’deki kilise vahşi bir polis gücüyle boşaltıldı ve 48 işgalci cezaevine kondu. Polis her birini sınır dışı etmek için uğraşsa da direniş örgütlendi ve serbest kalmaları talebiyle devam ediyor.

Aynı zamanda ABD’de 9-10 Nisan tarihlerinde ülkenin yüzlerce yerinde yapılan mitinglerle milyonlarca kişinin seferberliği başladı. Bu eylemlerin acil hedefi Kongre’de görüşülmekte olan ve asimile edilmiş kağıtsızlar kadar, onlarla dayanışma içinde olanları da suçlu olarak gören H.R. 4437 yasasını protesto etmekti. Fakat, hareket artık ABD’de sendikalar tarafından tüm işçilerin mücadele günü olarak kutlanmaktan çoktan vazgeçilmiş 1 Mayıs kutlamalarını geri alma amacına da sahipti.

Fransa’da kağıtsızlar korkularını bir yana bırakıp sokağa çıkmaya karar vereli 10 yıl oldu bile. St. Boniface kilisesinin vahşi bir şekilde boşaltıldığı zamanlarda çok ağır bir baskıya maruz kalmışlardı. Fakat hareket bütün ülkede yayılarak devam etti ve CNSP tabanında örgütlendi.

İspanya’da kağıtsızlar eziyete karşı ve yasallaşma için seferber oldu. Kendilerini ATRAIE adlı organizasyonda örgütlediler ve bazı zaferler kazandılar ancak sözde ‘sosyalist’ Zapatero hükümetiyle birlikte zulüm daha da yoğunlaştı.

İnsanları kökenlerine göre ayrımcılığa tabi tutma politikası bütün dünyada ‘ikinci sınıf’ bir işçi sınıfı yaratarak işçi sınıfını bölmeyi hedefliyor. Farklı ülkelerdeki kağıtsız insanların mücadele talepleri de aynı: Ayrımcılığa karşı herkesin yasal olarak kayıt altına alınması.

Bu mücadelenin uluslararası bir koordinasyonu kuruldu. Eylül 2005’te Belçika’da yapılan mitinge kağıtsızların İspanya örgütlenmesi ATRAIE’nin de temsilcileri katıldı. Sonraki eylemlere CNSP üyeleri (Fransa) de katıldı. UDEP önderliği, İspanya, Fransa ve Almanya’da yapılan toplantılarda yer aldı. İtalya’daki örgütlenmeyle iletişim kuruldu. Ve 2006 1 Mayısı için ABD, Fransa, İspanya, İtalya ve Belçika’da yayımlanacak bir uluslararası manifesto üzerinde anlaşıldı.

23 Eylül’de Semira Adamu’nun 8. ölüm yıldönümü çerçevesinde UDEP ve destekleyici oraganizasyonlar bir miting hazırladı. Bu mitingte diğer ülkelerden de katılımcılar yer aldı. Uluslararası Koordinasyon toplantısı ise 24 Eylül tarihinde yapıldı.

Aynı zamanda, bu ülkelerdeki kayıtlı işçilerle mücadele birliğinin gerekliliği açık. Bazı inisiyatifler alındı bu bağlamda. UDEP, Ekim 2005’de Belçika’daki genel greve katıldı. CNSP 2006’da Fransız işçilerin Chirac hükümetine karşı yürüttüğü mücadelede onların yanında yer aldı...

Bizim çözümümüz, işçiler arasındaki ayrımcılığa ve kapitalist sömürüye karşı durmaktır. Bizim çözümümüz, kapitalist Avrupa’ya karşı ve işçilerin Avrupası için mücadele vermektir.

Bütün kağıtsızlara koşulsuz yasallaştırma talep ediyoruz!

Kapitalist Avrupa’nın kalelerine hayır!

İşçilerin Avrupa’sı için mücadeleye!

Kağıdımız olsun ya da olmasın, hepimiz işçiyiz!

Bütün ülkelerin işçileri birleşin!

Boru değil bu, baro!..

İstanbul Barosu'nda seçim vakti geldi. 'Ulusalcı'larımız, bakalım Baro Marşı'nın verimini toplayabilecek mi?

ÇİĞDEM ÖZCAN

İki yılda bir yapılan İstanbul Barosu seçimleri bu yıl yine ekimde. Önce İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi bahçesine, oradan Beyazıt Meydanı'na taşan seçim, bir süredir steril 'Nato Vadisi'nin hijyenik büyük salonunda yapılıyor. "Hem oyumu kullanayım, hem de iki tanıdık göreyim, laflayayım" diye düşünen binlerce avukatı da bu hijyenik salonların önünde gözleri ferfecir güvenlik görevleri ve güvenlik bantları karşılıyor. -Bush'un ne zaman geleceği belli mi olur? Maazallah avukatlar satırlarla koltukları kırarsa ne deriz sonra?-

Son iki dönemdir 'ulusalcı' avukatlar karşısında hezimete uğrayan 'solcu' avukatlar bu seçimde de büyük umutlarla bir 'ekim devrimi' daha bekliyor. İslamcı avukatlar, hiçbir dönemde Baro seçimlerini kazanamamış olmalarına rağmen, geçen seçimde oylarını iki kat artırarak artık seçim kokartlarını daha bir gururla taşıyor. Avukatlar içinde azımsanamayacak bir çoğunluk, "Etliye-sütlüye bulaşmayalım, mesleğimizi yapalım, hukuk tekniği, felsefesi, sosyolojisi, ıvır zıvır ile ilgilenelim, gelen solcum, gelmeyen dincim" dese de, bu grup her seçimde en alt sıraya düşüyor. İki dönem önce bu grubun adı 'Birleşmiş Avukatlar Grubu' idi, neye ya da kime karşı birleştiklerini kimse anlayamadı.

Geçen dönem genel kurulda 'solcu' avukatlar 'siyaset yapmakla' suçlanmış, sola, sosyalizme, komünizme bükülen burunlar, bıyık altı gülmeler siteme, hatta kızgınlığa dönüşmüştü. Oysa 'ulusalcılar' genel kurul söylevlerinde ve 'iktidar' oldukları dönemde tam da militarist bir söylem kullanmış, CHP'nin ve TSK'nın tüm demeçlerine gönülden katılmış, işi Leyla Şahin'in AİHM'de açtığı türban davasında devletin yanında türban karşıtı olarak katılmaya kadar vardırmış, tüm ulusal bayramları coşkuyla kutlamış, Zafer Bayramı'nda protokolün en ön safında yer tutmuştu. Zehir zemberek Terörle Mücadele Yasası'na gıkını çıkarmayan, hatta destekleyen yine 'ulusalcı' İstanbul Barosu yönetimiydi. İş yasası, TCK yine bu dönemde değişti, hem de ne değişti! İslamcı avukatlar türban üzerinden siyaset yapmayı zaten siyasetten saymıyordu. 'Etliye sütlüye bulaşmayan' geçen dönemki başkan adayının da yeni haber kanallarından birinde AB ve Kıbrıs mevzularında çatır çatır siyaset yaptığını herkes gördü. Ama her zaman olduğu gibi Baro seçimlerinde de siyaset yapmakla suçlanan yalnızca 'solcu'lar oldu.

'Aman canım, bana ne!'

Yukarıda anlatılan seçim savaşına bakınca tüm İstanbul Barosu avukatlarının bu işi kendilerine dert edindikleri sanılmasın. Özellikle genç avukatlar arasında "Seçimin bana ne faydası var? Herkes küpünü doldurma peşinde" Özal retoriğinin oldukça yaygın olduğunu ve şimdilik bu konuyla kimsenin ilgilenmediğini belirtelim.

On parmağında on marifet 'ulusalcı' İstanbul Barosu yönetimi, siyaset yapmanın yanı sıra meslek sorunlarına da el atmış, aylık 700 YTL'ye günde üç adliye dolaşan (Yalnızca Kadıköy'de dört adliye binası var), sigortası yapılmayan, tepesinde sekiz kamerayla çalıştırılan, patron avukata 'efendim' diye hitap etmeye zorlanan, patronundan, adliye personelinden, karakolundan, müvekkilinden Allah'ın her günü zılgıt yiyen avukatlar için mahkeme salonlarına monitör koyarak onların teknolojiden uzak kalmamaları sağlandı; bir adliyenin küçük bir odası sağlık birimi haline getirilerek haftada iki saat gelen hemşireye avukatların tansiyonları ölçtürüldü, sağlık sorunları kökünden çözüldü. Bununla da kalmayan Baro yönetimi sürekli para peşinde koşan avukatları topluma kazandırmak ve biraz olsun yontmak için kültür sanat faaliyetlerine girişti, şiir dinletileriyle paragöz avukatların ruhuna hitap etmeyi bildi ve hayatta paradan daha önemli şeyler oluğunu cümle aleme gösterdi. Ruhu okşanan ve gönül gözü açılan avukatlardan sonra Baro yönetimi cumhuriyetin izinde ve Atatürk'ün yolunda öyle bir 'İstanbul Barosu Marşı' bestelettirdi ki, cumhuriyete bu bağlılık karşısında herkesin ve her kesimin gözü yaşardı. Ne var ki, "Rauf Denktaş'a hangi katkısından dolayı hukuk ödülü verildi?" diye sorsanız, cevaplayacak kimse yok.

Cumhuriyetin temel niteliklerinden, Atatürk ilke ve inkılaplarından zerre kadar taviz vermeyen İstanbul Barosu yönetimi, savunma hakkı, avukatların yargı sistemi içindeki yeri, adil yargılanma hakkı gibi gereksiz konularla çok ilgilenmiyor. Devletin devlet avukatı yaratma ve bağımsız avukat kavramını yok etmedeki her adımını saygı ve şükranla karşılıyor. Yargının özelleştirilmesi, ulusal yargı yolunun terk edilip 'uluslararası tahkim' ve 'alternatif çözüm yolları' adları altında sermayenin yargıya el atması önemsemiyor. 'Yeni dünya düzeni' saçmalığıyla yargının değişip dönüşerek savunmanın ve avukatların saf dışı kalacağı düşüncesinden uzak duruyor. Avukatlık mesleği içinde gün geçtikçe artan 'uzmanlaşma' eğiliminin hangi noktalara varabileceğini, bu uzmanlaşmanın avukatları yargının unsuru olmaktan çıkarıp teknik birer elemana dönüştüreceğini göremiyor, görmek istemiyor. Başından sonuna kadar polis ve savcının yönlendirdiği CMK uygulamalarında avukatların saksıdan daha çok işlev üstlenmediği mevcut sistemi sorgulamak yerine sadaka gibi verilen vekalet ücretinin peşine düşüyor. Bu ücreti devletten açıkça istemeye de cesaret edemeyen Baro yönetimi paranın nereden, hangi kaynaktan verileceği konusunda Maliye Bakanlığı'na öneride bulunuyor. Yargı reformunu ise adliyelerin kırtasiye sorunu ve internet bağlantısına indirgiyor.

'Ulusalcı' İstanbul Barosu yönetiminin bu seçimden nasıl çıkacağı bilinmez. Ancak seçimi tekrar kazanmaları durumunda, Av. Yücel Sayman'ın deyimiyle 'Devletin yaratmaya çalıştığı itibarlı avukat!' istikametinde engel tanımayacakları muhakkak. Büyük ihtimalle staj eğitim merkezindeki stajyer avukatlar da dersleri Onuncu Yıl Marşı ile kapatacak.

Kerinçsizler dünyası

Avukat Kemal Kerinçsiz ve 'Büyük Avukatlar Topluluğu' adını verdikleri üç-beş avukatı geçmeyen şürekasının 'cumhuriyet ve vatan için' yaptığı eylemler de Baro yönetimi tarafından sessizce izleniyor. Kemal Kerinçsiz ve şürekasının Orhan Pamuk, Perihan Mağden, Hrant Dink duruşmalarındaki ve Ermeni Kilisesi baskınındaki hırlamaları ve son olarak Elif Şafak'ın duruşması için yaptıkları açık linç çağrısı herkesin malumu. -Elif Şafak'ın bu çağrıyı korkmuş bir kız çocuğu edasıyla karşılaması ve bu linç çağrısını, "Aslında bu tavrın amacı AB sürecini tırpanlamak" şeklinde, tam da kendinden beklenen bir yorum yaparken, aslında AB sürecini haklı gerekçelerle törpüleyenlere haksızlık etmesi bir yana, Kerinçsiz ve şürekasını faşizan bir milliyetçiliğin dışına çıkararak kabul edilebilir ve hoş görülebilir bir tarafa çekiyor. Bu da ayrı mevzu tabii.- Bu adamların her olayda sanıklara hırlaması dışında sanık avukatlarına da yönelmesi ve yanlarında getirdikleri birkaç sarışın kadınınla, iri kıyım birkaç adamın sanık avukatlarına hakaret etmesi, bununla da kalmayıp fiziksel saldırıda bulunmaları, kafa göz yarmaları yine ulusalcı Baro yönetimi tarafından pek önemsenmiyor, herhangi bir tepki verilmiyor, ne Kerinçsiz ne de peşine takılan diğer avukatlar hakkında disiplin kovuşturması yapılmıyor. Kerinçsiz ve şürekasının duruşmalardaki saldırgan tutumları tek başına bir ceza ve disiplin soruşturmasının konusu olmakla birlikte, sanık avukatlarına sözlü ve fiziksel saldırıları, başka deyişle sanık avukatlarının savunma haklarını kullanmalarının engellenmesi üzerine de kovuşturma başlatılmıyor, İstanbul Barosu yönetimi bu konuda kılını bile kıpırdatmıyor. Olur da bu konudaki eleştiriler had safhaya çıkarsa Baro yönetimi Kerinçsizgillere 'meczup' demekten çekinmeyecek ve böylelikle konu kapanacaktır. Bu noktada zaten 'cumhuriyet çocuğu' Kerinçsiz görevini layıkıyla yerine getirmiş olacaktır.

Aslan parçası!

İstanbul Barosu'nu ve avukatları 'cumhuriyet kadroları' olarak gören Baro yönetimi, Danıştay saldırısından sonra avukat Alparslan Aslan hakkında yaptığı açıklamada, "Cumhuriyete yapılan saldırıya üzüldüklerini, saldırının bir avukat tarafından yapılmasını ise daha üzücü bulduklarını" beyan etti. Baro yönetimi, Aslan hakkındaki disiplin soruşturmasını da Baro tarihinde görülmemiş bir hızla sonuçlandırdı, anında işten el çektirdi. Saldırı ile avukatlık arasındaki bağ bir çırpıda kurulmuştu, hatta avukat olmak saldırının ağırlaştırıcı nedeni sayılmıştı! Halbuki cinayet ya da cinayete teşebbüs bir meslek suçu mu? Alparslan Aslan avukat değil de doktor, mimar ya da esnaf olsaydı bu saldırı yapılamayacak mıydı? Baro yönetimi cumhuriyete yönelen her saldırıyı, saldıran bir Baro üyesi dahi olsa bertaraf etmek ve bu saldırgana gereken dersi vermekle mükellefti. (Alparslan Aslan Marmara Üniversitesi Hukuk fakültesinde öğrenci iken koltuğunda Medeni Hukuk kitabı taşır gibi sopa, bıçak vs. edevatı sürekli taşımış ve her fırsatta bunları solculara karşı sallamış, gerektiğinde de kullanmıştı. Okulun güvenlik çemberinden her seferinde geçen bu gürbüz delikanlıya cezasını vermek İstanbul Barosu'na kısmet olmuştu. Onu okuldan mezun edip avukat yapanlar hiç sorgulanmadı tabii.) Şu an Danıştay Başsavcısı olan Tansel Çölaşan'ın, "Demek ki artık güvenlik önlemlerini daha da artırmak zorunda kalacağız", başka deyişle "Demek ki avukatlar bile insanlıktan anlamıyor, artık buralara zor girerler" mealindeki açıklamasından sonra avukatların rahatça girmesi gereken ve işyerleri olan adliye binalarına artık ince aramalarla ve bir suçlu gibi girmesine İstanbul Barosu yönetimi nasıl bir tepki verecektir?

Meydanlar kamu emekçilerini özledi

Ağustos ayının ortalarına doğru haber bültenlerinde sıklıkla şu anonsa denk gelirsiniz. Milyonlarca memurun gözü kulağı hükümetle sendikaların yapacağı toplu görüşmelerde. O an birçok memur ailesi haberlere odaklanır ve bir yıl sonra alacakları zammın ne olacağını takip eder. Haber bültenleri yayınlara ara verir, basın açıklamalarını canlı yayınlar. Sanki içeride kıran kırana pazarlıklar, restleşmeler oluyormuş gibi. Olan biten basit bir piyestir sadece. İşin takipçileri için kimin ne söyleyeceği, nasıl davranacağı, kimleri suçlayacağı bellidir. Ortada bir toplu görüşme ve sözleşme yoktur. Ama nedense bu görüşmeler önemsenir.

Bu piyeste bakanlar kurulu adına bir devlet bakanı, karşıda ise yetki almış konfederasyonların bürokratları yer alır. Önce bir yıl sonra gerçekleşecek olan tahmini enflasyon rakamı açıklanır ve bu rakam ikiye bölünerek memurlara verilecek 6 aylık zammın oranı deklare edilir. Bu arada üç ayrı konfederasyonun genel merkezlerinde basın açıklamaları gerçekleştirilir. Bu açıklamalarda en düşük devlet memurunun alması gereken aylık dile getirilir. Dört kişilik ailenin açlık ve yoksulluk sınırları açıklanır. Üç konfederasyonun rakamları da birbirini tutmayabilir. Haberleri dinleyen memur aileleri sendikalarının bu açıklamalarına sevinir. Çünkü bu rakamların yarısı kadar ücret almaktadırlar ve sendikalarının direngen tavır takınacağını umarlar. Artık sendikaları kendileri adına pazarlık yapacaktır.

Nihayet görüşme günü gelir. Önce anlaşılmaz. Sendika bürokratları öfkeli açıklamalarda bulunurlar. Konfederasyonlar birbirine düşer. Ardından eylem kararları açıklanır. Ama uygulanmaz. Çünkü bazı sendika konfederasyonları hükümetten yumuşama sinyalleri almıştır. Hükümet önerdiği zammı açıklar. Bu yıl için yüzde altı. Ortalama gelirli bir memur için 20+20 ytl. Sendikalar ya kabul eder ya da mutabakat metnine şerh koyar. Ardından devreye uzlaşma kurulu girer. Uzlaşma kurulu ekonomik verileri inceler. Üstüne refah payını koyar ve onlar da kendi rakamlarını açıklamış olur. Ardından hükümetle sendikalar tekrar uzlaştırma kurunun kararını görüşmek için toplanır. İlginç olan, ilk görüşmelerde atan tutan bir kısım sendikalar, uzlaştırma kurulunun kararlarını savunur. Devlet bakanı ise her şeyi satmakla meşgul bakanın talimatı doğrultusunda ilk açıkladığı rakamı yansıtmakta ısrarlı olduklarını ifade eder. Sendikalarınız üzülür ama henüz her şey bitmemiştir. Son sözü söyleyecek 'esas oğlan' devreye girmemiştir. Devlet bakanı sendikalardan bir gün izin ister ve başbakanına koşar. Başbakan babacan tavırla memuruna sahip çıkar ve verilecek zammı bir puan artırır. Hep birlikte sevinilir. Memur-Sen sağa sola başbakanın cömertliğini anlatır. Bütçe görüşmeleri sırasında rakamlar kesinleşir. Ocak aylıklarına bu 'zam' yansır.

Bakanlar Kurulu'nun görüşmelerdeki tavrı kendince haklıdır. Onlar kendilerine dayatılan ekonomik programı uygular. Ama en anlaşılmaz tavırları sendikalar gösterir. Görüşmelere katılan üç konfederasyon bulunmaktadır. KESK, Türkiye Kamu-Sen ve Memur-Sen.

Bu yılkı görüşmeleri KESK en başından terk etti. Ve doğru tavrı gösterdi. Yıllardır KESK aktivistleri konfederasyonlarını bu uyduruk görüşmelere katıldığı için eleştiriyordu. İlginç olan ise, diğer iki konfederasyonun bundan rahatsız olmalarıdır. KESK'i temsil yetkisini kullanmamakla, hükümetin eline koz vermekle suçladılar. Oysa bu sendikalar KESK'in önünü kesmek, elinden yetkiyi almak için her türlü hileye* başvuran sendikalardır. Bu iki konfederasyon geçen yıl aldıkları rüşvet sayesinde yüzde beşlik ücret artışını kabul etti. Bu yıl ise geçen yıl kabul ettikleri rakamlara itiraz ediyorlar. Sormazlar mı, geçen yılla bu yıl arasında ne değişmiş? Yoksa kendilerine gösterilen tepkilerden utanıp üyelerine söyleyecek mazeretleri mi kalmadı?

Peki, piyesi seyredenler ne yapacak. Bir yanda memurların**çoğunun zengin olduğunu iddia eden devlet bakanı diğer tarafta istedik vermedik diyen sendika bürokratları. Bu oyun her sene böyle mi sürecek? Sahnede emekçiler de yer almalı hem de başrol. Replik ise çok kısa: İstedik, vermediler, alacağız!

Böyle gitmez diyen, mesleğinin onuruna sahip çıkan, 'Tatar Ramazan' gibi, "Ben bu oyunu bozarım" diye haykırmak isteyen yüz binlerce kamu çalışanın var olduğu bir ülkede işler böyle gitmemeli. Hak almak için grev şart. Sendika hakkı, KESK önderliğinde sokakta nasıl kazanıldıysa, grev için de Kızılay Meydan'ı özlediği emekçileri bekliyor.

* Sendikalı olmayan emekçileri teşvik etmek için hükümet toplu görüşmelerde Kamu Sen ve Memur Sen'in önerisiyle sendika tazminatı ödemeyi kabul etti.

** Bakan Şahin memurların yüzde 46'sının kendi evinde oturduğunu söyledi.

ÖZGÜR ALTUN

‘Türk’ değilse yıkın gitsin!

GÜNEŞ DURU

Cumhuriyet’in ilk yıllarında Kemalist söylem, ‘Osmanlı’nın tek geçmiş olduğunu reddediyordu. Türklerin Osmanlı öncesinde de bir geçmişleri olduğu, daha kestirmeden söylemek gerekirse her şeyin Malazgirt ile başlamadığı ‘Türk Tarih Tezi / Güneş Dil Teorisi’ ile dile getirilmişti. Özellikle Alacahöyük kazıları ile Türkler, Hititlerle ilişkilendirilmiş, binlerce yıl önce Anadolu’ya gelen Türk göçmenlerinin yerleşik, maden teknolojisini bilen, yazıyı ilk bulan önemli bir kavim olduğunun altı çizilmişti. Erken Cumhuriyet Türkiye’sinin bilim insanları ve aydınları ise bu tezi sorgusuzca desteklemiş, Türkiye Cumhuriyeti’nin, kökleri Osmanlı’dan çok daha öncelerine dayanan yüksek bir medeniyete uzandığı fikri kabul görmüştü.

Bu tez diğer yandan bir anlamda Türkiye’de arkeoloji seferberliğini de beraberinde getirdi. Bu açıdan tezin ve sonrasındaki gelişmelerin Türkiye’de arkeoloji bilimine ‘hayrı dokundu’. Alacahöyük, Ahlatlıbel ve Trakya’da ilk arkeolojik kazı ve araştırmalar başlatıldı. Kazı ve araştırma bölgelerinin seçimi elbette bir amaç doğrultusundaydı. Ahlatlıbel, Suriye ile Hatay sorunu; Trakya, Rum ve Ermenilerin Anadolu’da bulunan kültürel mirasına dair hak iddia etme olasılığı; Cumhuriyet’in yeni başkentinin Ankara olmasını desteklemesi bakımından Alacahöyük… Kazılar sonrasında Türk Tarih Tezi söylemi iyice şekillendirildi. Kendi kendimizi inandırdığımız Türk Tarih Tezi, Mustafa Kemal’in ölümü sonrası sessiz sedasız rafa kaldırıldı.

Mevzu Selimiye olsaydı?

Güneş Dil Teorisi’nin hiç yokmuş gibi ortadan kaybolmasının üzerinden onlarca yıl geçti. Buna karşın 1961 ve 1982 anayasalarında Türk Tarih Tezi’nin milliyetçi söylemleri ve Malazgirt sentezinden geçen anlayış bazı maddelerle tekrar karşımıza çıktı. Ancak bu kez geçmişteki amaçlarından çok daha uzak ve katıydı. Bir yandan farklı etnik kimlikleri ve bu farklı kimliklere ait geçmişi görmezden gelme eğilimiyle tek tipleşmeye zorlayan 1980 darbesi, öte yandan darbenin hemen sonrasında ‘çağ atlama’ seferberliği başlatan, batı ve dünya normlarına ulaşma gayesinde olan Türkiye vardı. Kısa süre içinde hidroelektrik üretmek, Harran’ı sulamak, Türkiye’yi kalkındırmak gibi sloganlarla GAP hayatımıza girdi.

Daha geçenlerde birkaç gazete birden sözleşmişcesine Anadolu’nun farklı bölgelerindeki tahribatlar ve define arayıcılarıyla ilgili haberler yaptı. Her gün yeni bir mezarlık, kale ve sahipsiz ören yeri ‘bazı’ Batılı ülkelerde alıcıları hazır olan hazine avcıları tarafından delik deşik edilirken temel olarak suçlananlar genelde ‘cahil halk’tı. Oysa bu anlayış kimi zaman Ayasofya’da bir cuma namazı vandallığında, kimi zaman da Hitit Güneşi’nin bir tür put olduğu gerekçesiyle Ankara’nın güzelim logosunu Kocatepe camisiyle değiştirme vandallığında belirir. Buna ismi değiştirilen köy ve kasabalar, gözleri oyulan, üzerleri karalanan kilise freskleri gibi çok çeşitli başka örnekler de eklemek mümkün. Peki neden aidiyet hissimizin dışına taşan geçmişten bu denli intikam alma peşindeyiz? Neden Hasankeyf’in sular altında kalması bir çoklarının umurunda bile değil? Söz konusu tarihi doku Selimiye ya da Sultanahmet camileri olsaydı aynı savurganlığı yapacak mıydık mesela?

Söz konusu Anadolu olunca bu muazzam çok kültürlü toprakların milliyetçi, dinci tehditlere maruz kalması kimilerine göre normal. Devlet, Hasankeyf’i, Ilısu ve Kargamış barajları ile sular altına gömülen geçmişe ait izlerin yerine,yaptığı barajların yıllık kw/saat üretim kapasitesi ve endamı ile övünme derdinde. Bizler Hasankeyf’in son hatıralarını son dönemde moda olan GAP turları ile arşınlarken devlet çoktan baraj gölü altında kalacak arazilerin paralarını ödedi. İşsizlik ve yoksulluğa koşulsuz teslimiyet, baraj gölü altında kalacak bir çok köyü tıpkı arkeolojik yerleşmelerin bir çoğunda olduğu gibi tasfiye etti bile. Hasankeyf taşınacak, başka bir yere kurulacakmış... Devletin sualtında kalan köylerin yerine inşa ettiği yeni köylerin yerlerini ve toplu konut biçimlerini görseniz ne demek istediğimi çok iyi anlarsınız; çoğu bölgenin yitirilen tarihi dokusunun kenarından bile geçemeyecek kadar çirkin beton yığınları...

Diğer taraftan, Mezopotamya’da ortaya çıkan ilk tarımcı topluluklar Kürt müydü, Ermeni mi, yoksa Türk mü? Soru bugün bile insanın tüylerini diken diken ediyor. Tıpkı Hasankeyf’de yaşayanların kimler olduğunu sorgulamak, din ve etnik kökene göre muamele etmek gibi. Bu mirasın mülkiyetinin olmadığını, geleceğe aktarmak üzere kısa süreli olarak bizlere emanet edildiğini unutmamak gerekiyor.

Moğolistan’a yatırım

Oysa geçmişe ait değerlerin yeri geldiğinde ne kadar da önemsendiğinin en yakın örneklerini, geçtiğimiz günlerde önce Söğüt olayları ile ve ardından da Antalya’da düzenlenen Türk Kurultayı’nda gördük. AKP ve MHP’nin Osmanlı ve Orta Asya kökenli Türk mirası için verdiği kavga paylaşılamayan bir geçmişi ve o geçmişe ait değerlerin mülkiyetinin bazılarınca ne denli önemli olduğunun bir göstergesi. Tayyip Erdoğan, ‘Tüm Türkler birleşin’ çağrısı yaparken, MHP bu durumdan oldukça rahatsız. Zira MHP’nin genel merkezine Moğolistan’da bulunan Göktürk anıtlarının bire bir kopyalarının kondurulmasından da anlaşılacağı gibi, MHP kendi söylem ve duruşuna bir başka ortak istemiyor. Geçmişe ait nesnelerin ve anlamlarının günümüzde politik ve etnik söylemler için kullanılması elbette sadece bize ait bir anormali değil. İnsanlık tarihi bu tür yaklaşımların sonuçlarının ne denli ağır olduğuna defalarca şahit oldu. Son günlerde Türkiye’de tırmanan milliyetçi yükseliş, benzer durumların canlanma sinyallerini veriyor. DSP-MHP hükümeti ile yoğunlaştırılan projelerle devlet, Moğolistan’da Türk anıtlarına hatırı sayılır paralar harcarken, aynı önemin Anadolu’daki Bizans ve daha öncelerine ait anıtlara göz ucuyla bakması beynimize kazınmış Malazgirt imgesi ile doğrudan ilişkilidir. Kimin nesi? Kimin geçmişi? Kimin ecdadı? Bu sorularla şekillenen bir tür ‘değer’ anlayışımız var ki, kolay kolay düzelecek cinsten değil.

Her yeni kültürün bir öncekine saygı duyduğu Anadolu’nun çeşitliliğini yansıtan beş bin kadar mağara ve kaya sığınağı, Mezopotamya, İran, Roma, Bizans, Artuklu, Eyyubi, Akkoyunlu ve günümüz insanından izler taşıyan Dicle kıyısındaki Hasankeyf’te umutlar hızla tükeniyor. Kültür Bakanı, Hasankeyf’in taş taş söküp başka bir yerde inşa edileceğini söylüyor. Ne denli doğru bilinmez. Hasankeyf için çizilen kader, evleri Fırat ve Dicle suları altında kalanlar için inşa edilen toplu konutlarda yaşamaya mecbur edilen insanlara benzeyecekse eğer, su altında kalması daha bile hayırlı olacaktır. Önce Keban, Karakaya ve Atatürk barajları ile Elazığ, Malatya ve Urfa’daki onlarca arkeolojik yerleşme ve köy, sonrasında ani bir kurtarma seferberliği ardından sulara gömülen Zeugma’dan sonra şimdi de sıra Hasankeyf’de. Her birinin ortak özellikleri en temel ihtiyaçları olan su kaynağı yakınına kurulmuş olmaları. Bugünse elektrik ve tarımsal sulamaya kurban ediliyorlar. Her biri farklı dönem ve kültürlere ait özellikler taşıyan yerleşmelerin elimizden kayıp sulara gömülmüş olması insan elinden çıkma Nuh tufanı gibi. Hem tarihi dokuyu hem de bu dokunun bir parçası olarak bölgede yaşayanları derinden etkileyen…

Belki elektriğe, dünyada baş gösteren kuraklık yüzünden yakın gelecekte kontrol altında tutmak istediğimiz daha çok suya ihtiyacımız var. Ama kolayca gözden çıkarılan kültürel değerleri, Hasankeyf’i ve benzerlerini görmezden gelmeciliğimiz, kökleri geçmişe dayanan ve çeşitliliğe tahammülsüzlükten kaynaklanan ‘su’ götürmez bir gerçek.

Bir acayip musiki bu

'Korsanla mücadele' diye uğraşmayan bir müzik grubu icat edildi. Zardanadam, deliler gibi para kazanmaya çalışmıyor. Hatta grup üyeleri ceplerinden para harcıyor, müziklerini meraklılarına ulaştırmak için çaba sarfediyor. Acayip, değil mi?..

BAHADIR ALTUNTAŞ

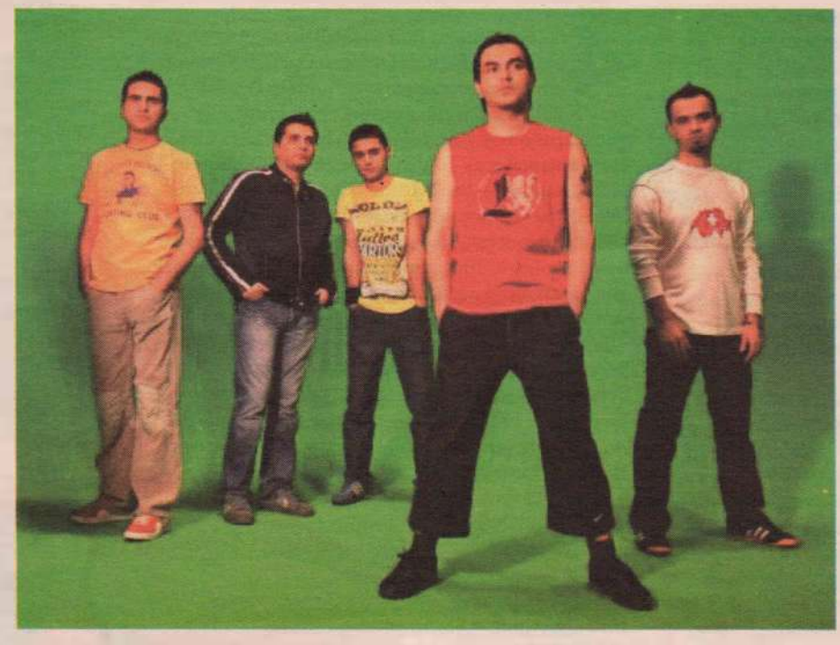

Yeraltında dolaşıp, bir ara yerüstünde ne var diye merak eden bir beşlinin, Zardanadam'ın, dördünü yakaladık Kazan'da... Ve kazanan yine dostlukla, samimiyet oldu. www.zardanadam.com sitesinden albümlerini yayınlayıp, isteyenlere bedava gönderip, müziklerini paylaşan bu adamlar, sorulara da içtenlikle cevap verdi...

Kimsiniz siz, anlatın bir önce...

Erbatur: 2001 yılında iş hayatından bezip, bira içerken, ne olacak bizim çöplük hayatlarımızın hali diye düşünen, sonra çocukluk hayallerimizdeki gibi müzik yapalım, haydi bir araya gelelim diyip, küçük bir stüdyoda keyif yapmaya başlayan, sonra aradan geçen beş yıl içinde, dört tane albüm, iki tane de single yayınlayan, bunları da insanlarla ücretsiz olarak paylaşan, rock 'n roll'a inanan, içmeyi, dağıtmayı seven, hayata, sisteme laf sokmaktan çekinmeyen, eğlenceli olmaya çalışan bir rock grubuyuz.

Bedava albüm dağıtmanın yanında bir de sizin barışarock geçmişiniz var. Festivalin gedikli grubu oldunuz, hatta bu yıl ilk etapta programa alınmamanıza rağmen, sevenlerinizin ayaklanmasıyla galiba, daha sonra dahil oldunuz...

Erbatur: Biz festival grubuyuz aslında, barlarda konser vermeyi sevmiyoruz. Şenlikler, fesivaller gibi yerlerde sahne almayı tercih ediyoruz. Barışarock da onlardan biriydi, yalnız sistemin biraz daha dışında duran, daha alternatif düşünceleri olan insanlar tarafından yapılan bir festival. Yaramaz çocuklar bir araya gelip eğlence yapıyorlar dedikleri zaman, 2003 yılında, biz de "tamam geliyoruz" dedik ve gittik. O günden sonra, bizim savunduğumuz değerlerle, barışarock'ın içindeki değerler çoğunlukla örtüştü. Bir kere ücretsiz bir organizasyon, sadece gönüllüler yer alıyor. Toplumun bütün kesimlerine açık. Amatör ruhu destekleyen bir tavrı var. Orada olmayı tercih ettik. Bu yıl hep aynı gruplar olmasın diye fikirler de atılmış ortaya ama sonradan bizimle birlikte ilk açıklanan listede olmayan pek çok grup ve müzisyene teklifler geldi. Biz de "tabii ki çalarız" dedik.

ilk tanışmamız, Dibini Gör albümünün okuma kayıtlarının ilk günüydü. Tibet Ağırtan'ın prodüktörlüğünde, yasal albüm tabir edebileceğimiz bir albüm oldu, Yani bir plak firmasından çıktı.

Utku: Aslında bir plak firmasından yayınlansın, pazarlansın diye yapmadık albümü. Gene eski tarzımızda ve hep devam edeceğimiz tarzda yaptık. Bazı işlerden çok yorulduğumuzu ve çok yıldığımızı fark etmiştik. Acaba en azından işin dağıtım kısmından vazgeçmek grup için daha sağlıklı bir karar olur mu diye düşündük. Binlerce cd'yi katlamak, çoğaltmak, onların peşinden koşmak o kadar da kolay değil. Bazen yıldığımız, bu işlerle uğraşmaktan müzikle uğraşamaz hale geldiğimiz içindi o tercih aslında. Hata yapma riskini göze alıp, ne oluyormuş bakalım dedik.

Paket katlayan adamlar

Cem: Yanlış yaptığımızı sonradan gördük. Bu işler bizim üzerimizden bazı yükleri almak şöyle dursun bizi hem moral olarak hem de fiziksel olarak daha çok yordu.

Erbatur: Ben bir şeyler eklemek istiyorum bu konuya. Bir kere, Korsan'ın ve Tamamböceği'nin, onbinlerce kopyasını dağıtmak, aslında çok kolay bir şey değildi. Mesela stüdyoda, yeni albümün şarkılarını yaparken bir yandan da kapak katlayıp, onun içine cd koyup, onu da kargo poşetinin içine koyuyorduk. Bu gayet sinir bozucu olabiliyordu. Çünkü bizim orada aslında sadece müziğe konsantre olmamız gerekiyor. Ama bu işleri yetiştirebilmek için, geceleri uyumayıp, paket kaplayan adamlara dönüşüyorduk. Bir araya geldiğimizde prova yapmak, davul çalmak dururken kargo sürecinde çıkan sorunları tartışmak zorunda kalıyorduk. Bu asla bizim utandığımız bir iş falan değil. Ama çok emek yoğun bir iş. Müziğimizi bütün samimiyetimizle yaparak bu işleri birilerine devredebilir miyiz diye düşünmüştük. Onun için de kayıt bittikten sonra plak şirketleriyle görüşmeye başladık. Fakat sözleşmeler insan haklarına aykırı sözleşmeler olarak önümüze çıkınca, hepsini reddettik. Sonunda bir şirket bulduk ve dedik ki, sözleşmeyi biz yazacağız, siz de bu şartlarda basıp dağıtın, sadece bu işleri alın, bizim de hiçbir şeyimize karışmayın. Şirket bunu kabul etti, fakat buna rağmen, Zardanadam'ın bir iş haline geldiğini gördük. İşin içine dağıtım firması, plak şirketi, halkla ilişkiler, tanıtım, menajerler girince, bu iş bizim yaptığımız samimi işten çıkıp, daha profesyonel bir mecraya oturmaya başladı. Biz sürekli kendimize yabancılaştığımızı hissettiğimiz için bundan sıkıldık. Bu bir hata mıydı? Hataydı belki, ama bize şunları öğretti; bir kere bunu denemek ve yaşamak zorundaydık. İkincisi, hiçbir eksikleri olmamasına rağmen, sırf bedava dağıtıldıkları için daha önce yaptığımız albümleri demo olarak görenlerin gözünde, Zardanadam'ı daha profesyonel bir grup olarak tanıtan bir albüm oldu bu. O günden itibaren müzik medyasının içinde az da olsa yer almaya başladık. Kendi çabalarımızla ulaşamadığımız başka bir kitleye ulaşma şansımız oldu. Bu bizim ayıbımız değildi belki de, dinleyicinin ne kadar çaresiz bırakıldığını, kendi zevklerinin peşinde ne kadar az ısrarcı olabileceklerini gösteren bir süreçti. Bunlar açısından bu albümü iyi ki yapmışız diyorum ben. Ama bundan sonra, yolumuzu belirledik, gene köklerimize döndük. Kalbim Yok'u da bedava dağıtmaya başladık.

Cebinden müziğe para yatırıp, insanlara bedava dağıtan bir grubun uzun süre ayakta durması bile bir başarı...

Tolga: Biz bu işe tanınalım, patlayalım diye girmedik. Tamamen kendiliğinden gelişen bir süreç oldu. Eşimize dostumuza dağıtalım derken kendimizi binlerce albüm dağıtmış bir grup olarak bulduk. Bizim için önemli olan bir yerlerde birilerinin bizim yaptığımız müziği içinden gelerek, severek dinlemesi, bizim duygularımızı paylaşması. İnsan müziği illa para kazanmak için mi yapmak zorunda? Yapanlar yapsın ama bize karışmasın. Bizim albümlerimiz alınıp satılabilecek mallar değil. Sadece isteyenlerin, kıymetini bilenlerin dinleyebileceği, sevdikleriyle paylaşabileceği, istediği kadar çoğaltıp dağıtabileceği albümler.

Ayakkabı yerine albüm

Erbatur: Aslında, artık cebimizden de para aktarmıyoruz. Öyle bir şey kalmadı. Sadece, konserlerden kazandığımız parayla, yeni bir ayakkabı almak, ya da Taksim'de bir gece şöyle adamakıllı dağıtmak yerine insanlara albüm dağıtıyoruz. Konser tekliflerini, şurada çalarsak 1000 kişiye, buraya çıkarsak 500 kişiye daha cd dağıtabiliriz diye değerlendiriyoruz. Bizim yaptığımız işi bir promosyon stratejisi, ya da zengin çocuklarının eğlencesi gibi görenler oluyor. Öyle bir şey değil. Siz bin kişiye cd dağıttığınız zaman, size yeni bir konser teklifi geliyor. Oradan yeni bir para alıyorsunuz, oradan daha çok insana dağıtıyorsunuz. Onu dağıttığınız zaman, yeni teklifler geliyor. Bunun böyle bir döngüsü var. Bu normal piyasa mekanizmasının tanımadığı başka bir ekonomi. Biz bunu hiçbir zaman strateji için yapmadık. Sadece müziğimizi dinleyebilecek insanlar dinlesin diye yaptık ve bunun gerçek olabileceğini gösterdik. Şimdi artık Zardanadam, cebinden çok fazla para harcamadan kaydedebiliyor albümlerini, çoğaltabiliyor, insanlara dağıtabiliyor.

Tolga: Tekrar hatırlatmak istiyorum, bu iş para işi değil, emek, özveri işi. İçinde müzik aşkı olmayan adamın uğraşacağı iş değil. Keşke daha çok konser verebilsek, daha çok insana albümlerimizi gönderebilsek.

Yeni yeni peşinden koşacakları hayaller oluşturan insanlara, gençlere bir tavsiyeniz var mı?

Utku: Müzik yapmaya çalışan ve bunu uzunca bir süre yapmayı düşünen tüm arkadaşlara korkmamalarını söylerim. Dışarıdan algıladıklarının dışında çok farklı bir piyasa var. Artı ilk girişte çok zor gözükse de, ne yapıp edip kendi prova stüdyolarını oluşturmalarını tavsiye ederim. Hatta biz Zardanadam olarak bunu yaptık ve bizimle irtibata geçerek bu konuda her türlü desteğimizi alabilirler.

Erbatur: Grup arkadaşı olmak çok önemli. Bir grup kurmak evlilikten daha öte bir birliktelik gerektiriyor. Sevdiğiniz, hakikaten her şeyinizi paylaşabileceğiniz insanlarla grup kurun. Ancak öyle müzik yapılabilir.

RED ve RAM

Nikâhlı nikâhsız, masum ya da şehveti bir emeğin ardından bir yılı bulmayan gönüllü hapisliğinden, ilk ayrılıklara –ya da özgürlüklere- doğru başlayan hayat ile tanıştın red u ramlarla. Erken ya da geç dinlemeyen, bütün vakitlere kafa tutan hayatın acımasız hengâmesinde, geldiğin sıcak yeri hemen özlemeye başlayıp, hiç düşünmeden soğuk dışarı'yı reddettiğinde ilk tokadı yedin ve İbranice ekmek diledin ram ederek:

Inga! Anga!

Musevi, Hıristiyan, Müslüman ya da dinsiz; Kürt, Arap, Çerkez, Laz ya da Türk'tü sahiplerin. Hiç önemi yoktu bütün bunların. Sen de başlamıştın!

Büyüdün, emekledin, yürüdün, konuşmaya başladın. Süt pınarlarından koparıldığında başının çaresine bakmayı öğrenmeye koyuldun. Eline tutuşturulan yumuşatılmış ekmekleri kemirirken açlığı reddettin, sana ekmeğini verenlere ram ettin!

Eğitim çağına geldiğinde başka bir dile, başka bir egemene, başka bir yasaya ram -otoriteye ram ya da red, yasalarına bulaşmakla başlar- ettin. İtiraz hakkın varken bunu kullanmayı hiç düşünmedin. Zaten başka şansın olmadığını çok sonra daha bilimsel olarak öğrenecektin! Yığınlar içinde benzeştirilmeye, kul-köle edilmeye önceleri ram ettin. Bildiğin, sana öğretilen dilinde olsun ya da olmasın, sen de herkes gibi "Ayşe Topu Tut" dedin, "Ne Mutlu Türküm Diyene" dedin, "Vatan Bir Bütündür Parçalanamaz" dedin... Sokaklarda açlıkla tanıştın, ellerini açan zavallı gözlere daldın, yoksulluğu kavramaya başladın. Yoksulluğun Türkü, Kürdü, Lazı, Arabı olmadığını, yoksulluğun yurdu, bir Afrikası olmadığını gördün. Ayaklarını mecbur kalmadıkça toprağa vermeyen, emirleriyle keselerini şişiren, olanaklarını haki rengine per veren varlıkların soysuzluğuyla tanıştın. Varlıklı olmanın bir yurdu, otoriteye biat eden işbirliğini, sömürü sopasının silahlarla güvenceye alınmışlığını, kısaca aitliği gördün.

Okudukça öğrendin, büyüyen beyniyle birlikte içindeki itirazlara kulak verdin ve başka bir gerçeğin de olduğunu, kimliğinin bu dışlanmış ve inkâr edilmişliğin içinde anlam bulduğunu, ahlar çekerek insan olmanın gereklerini fark ettin. Haklı ile haksızı tanıdın, bilimsel olmasa da, yine reddetmeye başladın. Zulme ram etmedin, vaatlere kulak asmadın, taraf tuttun. Emeğe, gerçeğe, hakka ve doğaya kendini yakın buldun. Zulmedene kaşlarını, direnenlere alkışlarını çattın. Tarafı olduğun ötekilerin, reddettiğin egemenin elindeki sopada gözü olduğunu, kendi iktidarlarını manifestolarına aldığını anladığında yine gelip dayandı kapına red ve ram ikilisi. Sen reddetmeyi seçtin!

Yalnız kaldın...

Benzerlerine kavuştukça yalnızlığının da azaldığını gördün. Red cephesinde mevziler kazıdın, kardeş kavgalarına karşı çıktın, burjuva züppelerinin alışkanlıklarında figüran olmayı onaylamadın. Kafatasçı zihniyete, liberal-kapitalist düzene, para denen her şeyin egemenine, bireysel haz ile başlayıp kitlesel inkâra varan faşizme karşı çıktın. Aşka, emeğe, insan ilkelerine sarıldın. Halkların üvey de olsa kardeş olduğunu düşündün, dilin bir zenginlik, her kültürün bir hazine, insanın yüce, emeğin kutsal olduğunu gördün.

Şimdi daha çoğulsun...

FARUK ARHAN

Portakal, orda kal!

Avrasya'ya portakal gelmiş, sandık sandık, yoklamadan olmaz...

NEZİH COŞKUN

40 yıllık Antalya film festivali geçtiğimiz yıl yeni bir adla ve biçimle karşımıza çıktı. Eylül ayında ikincisi düzenlenen Avrasya Film Festivali gene büyük paraların harcandığı, birtakım Hollywood yıldızlarının boy gösterdiği, herhangi bir festivalde karşılaşılamayacak ödüllerin dağıtıldığı bir etkinlik olarak yaşanıyor. Bu değişim, festivali Cannes-Berlin-Venedik seviyesine çıkararak Türkiye'nin tanıtımına katkıda bulunmak, sinema açısından bölgenin çekim merkezi olmak, Türk filmlerinin pazarını genişletmek gibi gerekçelerle açıklanmaya çalışılıyor. Bu gerekçeleri sırasıyla inceleyelim.

Film festivalleri amaçlarını, kuruluş gerekçelerini belirlerken dünyada ve bölgedeki konumlarını etraflıca değerlendirmek zorundadır. Festivaller belli kategorilere ayrılırlar ve bunların içinde Cannes, Berlin, Venedik A grubunda yer alan üç büyük festivali oluşturuyor. Herhangi bir festivalin kastları yıkarak bu festivallerin kategorisine geçebilmesi uluslararası ilişkiler, sermayedarların desteği, sinema çevreleri ile festival yönetimlerinin ilişkileri, film yönetmenlerinin tutumları gibi nedenlerle imkansız. Türkiye'deki uluslararası festivallerin ise konjonktürü değerlendirememe gibi bir sorunu öteden beri var. Örneğin İstanbul Film Festivalinin 'sanatlar ve sinema' konulu yarışmalı bölümünün nasıl bir seçime dayandığı ve bu seçimle neyin amaçlandığı belirgin değil. Oysa İstanbul Festivali en eski uluslararası festivalimiz olarak bölge sinemacıları için bir çekim merkeziydi; bölge sinemasını destekleyen ve geliştiren bir festival olma potansiyelini taşıyordu. Bir başka örnek yurtdışından verilebilir. Selanik Film Festivali, yönetmenlerin ilk filmlerini destekleme ve sinema sanatının Balkanlar'da gelişmesi yönünde bir kültür politikasının izinde. Cuntaya karşı direnişin simgesi dahi olabilmiş bu festival de günümüz liberal politikalarından doğrudan etkileniyor ne yazık ki. Festivallerin dayandığı maddi kaynağın belirleyiciliği filmlerden daha fazla öne çıkınca, kültürel/düşünsel bir atmosferden hızla uzaklaşıldığı daha açık görülüyor.

Türkiye'nin tanıtımı konusu ise oldukça tartışmalı. Kültür, sistem tarafından parayla satın alınabilecek bir meta haline dönüştürülmüş olsa da, kültürlü bir toplum olmak için para oldukça yetersizdir. Bunun için bizde her biri 80'den bu yana oldukça yıpranmış olan eğitim, tarihsel birikim, sorgulayan insanlar gerekir. Ticari sinemanın ikonlarını popülerliğinden yararlanma, geriye kalanları da parasal ödüllerle tatmin etme gibi basit formüller üzerine dayalı Avrasya Festivali'nin yaşadığı değişimle ne ülkenin kültürel seviyesine katkıda bulunma ne de ülkeyi tanıtma anlamında bir yol alındığı söylenemez. Bu ülkeyi tanıtma, kendini kanıtlama meselesi çoğu kez bir kompleksi yansıttığı gibi en etkileyici yöntemin de turizm acentesi gibi çalışarak Antalya'da 'yıldız' ağırlamaya dönüşmüş olması festivalde izlediklerimizdendir.

Son olarak festivalin Türkiye sinemasına katkısı hem Türkiye, hem de bölge için oldukça kısıtlıdır. Türkiye'de sinema son yıllarda Hollywood'u teknik olarak taklit eden ticari filmlerle, kendilerine genellikle festivallerde yer bulan, yerli seyircinin ilgilenme gereği duymadığı sanatsal filmler olarak keskin bir şekilde ikiye ayrılmış durumda. Birinci grup geçen yıl ilk kez Hollywood filmlerinin toplam gişesini aştı ve bu durum bu yılki patlamaya da ön ayak oldu. Şimdi 50 kadar Türk filmi şubat ayına kadar bütün salonların programlarını doldurmuş, sıra bekliyor. Medya dünyasından meşhurların boy gösterdiği basit formülasyonlar üzerine kurulu bu filmler Hollywood'la yarışmak amacıyla, onun dayattığı tür, tempo, senaryo şablonlarıyla çekiliyor. Hem Yeşilçam'a kadar dayanan televizyon dizileriyle canlı tutulan, hem de 80 sonrası yaşanan yozlaşma ve kültür emperyalizmi ile yetiştirilen kuşakları içeren hazır bir seyirci kitlesine hitap ediyorlar.

ABD açısından bakıldığında bu durum Hollywood'un kendini başka yerelliklerde yeniden üreterek oldukça başarılı olduğunu gösteriyor. Avrasya Film Festivali'nin bu tür filmlerin içerideki tanınırlığını artırması söz konusu değil; filmler esas olarak yerli seyirci için üretildiğinden, dışarıdaki pazarın temsilcilerinin Antalya'ya gelip bu filmleri alma beklentisi 'pazar sahipleri'ni pekala hayal kırıklığına uğratabilir. Bu filmlerin gösterildiği ülkelerin Türk nüfusun yoğunluklu yaşadığı Avrupa ülkeleri olması da bizim için şaşırtıcı olmayacaktır.

Tek başına Türkiye'de bir sinema sektörünün oluşturulması/oluşması sinemamız için yeterli değil. Televizyon ya da ticari filmlerden para kazananların bu paraları farklı bir sinemaya yatırmıyor olmaları yukarıda değindiğim ayrışmayı pekiştiriyor. Çünkü ticari filmlerin dışında kalan, insanı merkeze alan, insana ve topluma farklı açılardan bakabilen sinema Antalya'dan ya da başka festivallerden aldığı ödüllerle tanınırlığını ve seyirci sayısını artıramadı. Bu etki sınırlı kaldı. Böyle bir sinemanın var olmaya devam etmesinin nedenleri seyirci ya da toplumdan ziyade, sinemacıların sinemalarında, sinema ve dünya görüşlerinde kısacası kendi bildiklerinde ısrar etmeleri ve aldıkları uluslararası destektir.

Daha geniş bir çerçeveden bakarsak; Antalya Festivali'nin yaşadığı dönüşüm ile İstanbul ya da genel anlamda memleketteki parçalı özelleştirme, pazarlama çabaları arasında bir paralellik kurmak cince bir fikir olmaktan uzaktır. Bu çabalar, tarihi olandan ekonomik olana doğru geniş bir alanı kapsarken sinemanın, gösterim alanlarını, yapım ve dağıtımını da etkiler, dönüştürür. Dönüşüm hep paraya ve zenginliğe endekslidir, parayla ölçülmektedir. Alternatif olan, muhalif olan, farklı düşünenler ise ya dışlanır ya da 'bir renk olarak' içerilir ve etkisiz kılınır.

11 Eylül'den sonra

Ken Loach'un 'Ae Fond Kiss' filmi iki yıllık bir gecikmenin ardından 'Duygudan da Öte' ismiyle gösterime girdi. Bir önceki filmi 'Sweet Sixteen'de olduğu gibi yine Glasgow'u mekan tutan Loach 'Ae Fond Kiss'te İrlandalı part-time müzik öğretmeni Roisin ile Pakistan asıllı DJ Kasım'ın ilişkileri üzerinden, 11 Eylül sonrasının favori konusu Doğu-Batı Müslüman-Hıristiyan meselelerinin gündelik hayatlar üzerine yansımalarına el atarken, kültürler arası çekişmeleri tüm karmaşasıyla göstermekten kaçınmıyor...

Gündüzleri bakkal dükkanında babasına yardım eden ve kısa bir süre sonra Pakistan'daki teyzesinin kızıyla evlenecek olan evin ortanca çocuğu Kasım, kardeşi Tahara'yı almaya gittiği okul çıkışında, bir gün Roisin ile tanışır ve kısa bir süre sonra aralarında bir ilişki başlar. Beraber çıktıkları kısa bir tatil esnasında Kasım durumu Roisin'e aktarır ve olaylar bu minvalde gelişir. Roisin'in görünüşte özgür, başına buyruk yaşamı ile Kasım'ın sınırları keskin bir şekilde çizilmiş dünyası çarpışırken, ikili ilişkilerini sürdürmenin mücadelesini verirler.

Film boyunca nesnel duruşundan hiç ödün vermeyen Loach, aile değerlerini ön plana çıkaran, bireye kendi hayatı üzerine çok söz hakkı tanımayan Doğu'ya aldığı mesafeli tavrı Batı'dan da esirgemiyor. Örneğin öğretmenlik yaptığı Katolik okulunda tam gün çalışmaya terfi edebilmesi için bir rahibin icazetine ihtiyaç duyan Roisin, rahip tarafından evlilik dışı bir ilişki yaşamak ve özel hayatına dikkat etmemekle suçlanırken, Batı'nın ikiyüzlü tavrı da dışa vuruluyor. Tüm derdi sevdiği adamla birlikte olabilmek olan Roisine'e, tam da bu sebeple Batılı gözlüklerimizi çıkartıp baktığımızda yaşadıkları karşısında yüzde yüz sempati duyamıyoruz. Tıpkı aile değerlerini ve kendi geleceğini korumak adına Roisin'e baskı yapan Rukhsana'ya çok da kızamadığımız gibi. Rukhsana ailenin muhafazakar kanadını temsil ederken, küçük kız kardeş Tahara ilişkinin tek destekleyicisi konumunda. Filmin başında attığı tiradla rengini belli eden Tahara, şehir dışında bir üniversiteye gidip serbest bir hayat yaşamının hayallerini kurarken, kendi sıkışmışlığı içinde abisinden medet umuyor, Kasım'ın atacağı aykırı bir adımın, kendi hayatını için de bir kırılma noktası olacağının bilinciyle. Rukhsana'da çok fazla izine rastlayamadığımız bu arada kalmışlık duygusu, Kasım ve Tahara'nın hayatlarında kendisini fazlasıyla belli ediyor. Şunu da belirtmek gerekir ki, Pakistan asıllı Müslüman bir ailenin kızı olan Tahara'nın koyu bir Katolik okuluna gitmesi film boyunca soru işareti olarak kalıyor. Yeri gelmişken, haliyle bu okulun desteklediği futbol takım Glasgow Rangers, Protestanlar ise ezeli rakip Celtic'i tutuyor. Rukhsana Roisin'e sevgisinin ne kadar süreceğini sorarken, 'aslolan'ın bu olmadığına, ilişkinin gelip geçiciliğine vurgu yapıyor. Hiçbir yerden onay bulamayan bu duygudan da öte ilişki belki bu çevreyle mücadele duygusuyla ayakta kalmaya çalışırken, kim bilir belki farklı daha basit koşullar altında bu kadar da ömürlü olamayabileceğini akla getirtiyor.

MEHMET ZORBEY

Arpa başakları sallanıyor

Büyük Britanyalı muhalif yönetmen Ken Loach'un bu yıl Cannes Film festivalinde Altın Palmiye kazanan son filmi "The wind that shakes the barley" -bunu gene kimbilir Türkçeye nasıl çevirecekler ama benim tercihim, filme adını veren Kuzey İrlanda halk şarkısındaki naifliği korumak yönünde: Arpa başaklarını sallayan rüzgâr!- Türkiye'de henüz vizyona girmedi. Ne zaman gösterilir, o ayrı konu.

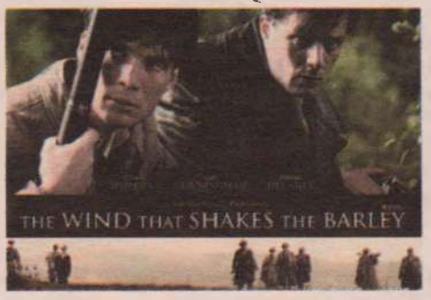

Film hakkında söyleyebileceğim ilk şey, yönetmenin her zamanki muhalif ve eleştirel tavrıyla baskıya uğrayan, ezilen, yoksulluk ve yoksunlukla köşeye sıkıştırılan halkların yanında olmaya devam ettiği. Ken Loach sinemasını az çok takip edenler, Büyük Britanya topraklarından son 30 yılda çıkmış en eleştirel duruşla, özellikle Thatcher dönemi İngiltere'sinin emekçiler üzerindeki yıkımını eleştirdiğini bilir. (Gerçi Mike Leigh'i de anmadan geçmemek lazım ama kabul etmeliyiz ki eleştirel gözü hiçbir zaman Ken Loach'unki kadar keskin olmamıştır.)

Film İrlanda'nın Cork kentinde çekilmiş ve kadronun da ağırlıklı olarak İrlandalı oyunculardan oluştuğunu söylemek mümkün. Hatta başrolü paylaşan erkek oyunculardan Pedraic Delaney bu seneki Antalya Altın Portakal film festivaline de davet edildi. 1920 yılında bir İrlanda köyünde başlayan filmde İngiliz hükümetinin İrlanda topraklarında yaşayan cumhuriyetçi Katolikleri nasıl korkunç bir baskı ve şiddetle ezdiğini görüyoruz. Bazılarınız sosyalist ruhuyla tanınan Ken Loach'un nasıl olup da Katoliklerin çektiği acıları filme aldığı sorusunu soruyor olabilir. Ancak belirtmeliyim ki genel muhalif tavrına uygun olarak, yönetmenin filmde üzerinde durduğu nokta, din olgusundan ziyade, hangi sebeple olursa olsun halklara uygulanan baskı ve şiddete dikkati çekmek. Bütün film boyunca zaman zaman gözlerinizi yaşla dolduracak derecede gerçekçilikle izlediğiniz şiddet ve acı, insanların özgürlük uğruna göze alabildikleri, bütün isyancı duygularınızı harekete geçiriyor. Eğer bazen başkaldırı ruhunuzu kaybettiğinizi düşünüyorsanız, bu filmi görmenizi şiddetle tavsiye ederim. Hatta başta Bread and Roses (Ekmek ve Güller), Navigators (Demiryolcular), olmak üzere bütün Ken Loach filmlerini bulup kendinize anti-kapitalist bir sinema ziyafeti çekmenizi öneriyorum. Bitirirken ancak şunu söyleyebilirm: Ken Loach sineması her devrimciye lazım!

MAYA ARAKON

SERHAT ÖZCAN

Şşşşşt!

Cennet Mahallesi dizisine RTÜK tarafından gönderilen ültimatomdan alıntı: Oynak, lan, karı kılıklı, çatlak, angut konsantresi, mantak, ırzı kırık, züğürt biti, ağzını yırtarım, cazgır, Götingenli Ethem... Bu kelimeler zinhar yasaktır!

Peki neler serbest? İşte televizyonda bunlar serbest: "Ananıda al git!" "El-Kadı'ya kefilim." (R.T.E.) "Böyle sanatın içine tükürürüm." (İ. Melih Gökçek) "Gözümüze mi sokucan lan?!" (M. A.Erbil) "Şimdi de bakireyim desin hadi." (Bekaret raporlu mankenin işadamı sevgilisi.)

"Sezonu ben açtım Hülya kapattı. Çok güzel bir yaz oldu." (Sibel Can kendisinin tangayla Hülya Avşar'ın da 'ay tesadüfen' üstsüz görüntülenmesi üzerine)

"Hepimizin çoluğu çocuğu var ayıp." (M. A. Erbil, Sibel Can hanımefendinin bu sözlerine yanıt olarak)

***

Küfür, cinsellik ve pornografi çağrıştırabilirsiniz. Ama küfür sadece konumunuz yüksekse edebilirsiniz. 'Anamı da al git' diyebilirsiniz mesela. Mabadınızı işaret edip, "Gözüme mi sokacan?" diyebilirsiniz sonra.

Biseksüellere eşcinsellere atıfta bulunur, travestilerin linç edilmelerini ibret için gösterebilirsiniz. Böylece onlarla para karşılığı birlikte olan şerefli aile babalarının 'haysiyetini' korumuş olursunuz.

Herhangi bir sahilde bikiniyle güneşlenen sıradan insanları, vücudunun en ince detaylarına kadar görüntüleyip aile faciasına neden olabilirsiniz. Zaten 'yollu' olmasa pardösü ile güneşlenir, diyebilirsiniz.

'Ünlü' birine çamur atabilir, kalan izi sürerek onu harcayabilir ve bu sayede 'ünlü' olabilirsiniz. Önceleri 'ünlü' olmak için bedeninizi satabilir sonra para kazanmaya başlayınca okul yaptırıp -ki tamamen vergiden düşerek- hanımefendi haline gelebilirsiniz. Ortaya çıkarsa diye korkmayın, reklamın iyisi-kötüsü olmaz, fiyatınız ikiye katlanacaktır.

Ama bir şekilde çocuğunuz öldüyse, şehit ya da işkence veya ölüm orucu, ve itiraz ediyorsanız, her türlü hakarete ve dayağa hazır olun zira 'vatan hainliği'yle suçlanacaksınız. Ve bu ülkenin güzel insanları memurunu yormamak için sizi oracıkta linç edebilir.

Hurafelere dayalı senaryolar üretip toplumsal korkuları yoğunlaştırarak insanları silahlanmaya teşvik edebilirsiniz. Böylelikle sanayiye katkınız da olur.Bir holdingin çıkardığı bir malı 'bilim adamı' kimliğinizle televizyonlardan, gazetelerden pazarlayabilirsiniz Bir uzman hekim olarak çıkıp 'bazı yumurtalar'da hiç kolesterol olmadığını söyleyerek yumurtaya yatırım yapmış bakan çocuklarının yolunu açar ve ömür boyu ananas yiyebilir.

Halka imam hatiplerin faydalarını anlatıp kendi çocuklarınızı ABD'deki nezih okullarda okutabilirsiniz. Bir darbeci olarak tv'ye çıkıp, "İyi ki yaşlarını büyütüp asmışız, hatta şimdi bir yolunu bulsak biraz daha assak" diyebilirsiniz.

Tarikatların ve cemaatlerin faydalarından ve yanı sıra Atatürkçülükten bahsedebilirsiniz. Meclis'te rahatlıkla yemin edebilir, uygulama sırasına vazgeçebilirsiniz.

Magazin aleminin sunduklarını 'sanatçı' sayıp diğerlerini tümden silebilirsiniz.

Bir IMF memuru olarak gelip, her türlü konuda uyum sağlamamızı isteyebilirsiniz. Biz de sizi köşe yazarlarımıza alkışlatırız.

Birilerini hedef gösterip öldürtebilirsiniz.

Türban bahanesiyle şahane provokasyonlar yaratabilirsiniz.

Demokratik kitle örgütlerini hem terörist, hem bölücü olarak gösterebilir, İngilizce aksanla, hatta aksanı falan dağıtarak sunuculuk yapar, ahaliyi bilinçlendirebilirsiniz.

Kalantor değilseniz tv'de küfür edemezsiniz ama saydığımız onca güzel şeyi yapabilirsiniz. Özgürlük ellerinizde...

AY LAV MAY TELEVİJIN...

Elif Şafak davasıyla hangi halkla ilişkiler şirketi ilgilendi? İmaj kimin imajı? Perihan Mağden bizi kerinçletebilir mi? Hep birlikte göreceğiz...

HAKAN GÜLSEVEN

Vira bismillah!

Efendim, malumunuz yayın organlarının genelde başyazarları olur. Aslına bakarsanız, dergi çıkarma fikri, sırf 'başyazar' olmak için bile çok cazipti. Gelin görün ki, RED'in sayfa planlarını yaparken, ufak bir dalgınlık sonucu, kişisel ihtiraslarım aklımdan çıkıverdi. Aklım başıma geldiğinde Ulaş'a sordum, "İyi de kardeş, ben nerede yazacağım?" diye. "Abi en arka sayfa boş işte" dedi, terbiyesizce de sırıttı. Yani değerli okurlar, anlayacağınız, 'baş' gibi organ isimleri ya da daha isabetli bir biçimde, denizcilik tabirleri üzerinden devam edecek olursak, bize derginin 'kıç' kısmı kalmış oldu...

Ben zaten 'büyük' medyada da bu yüzden tutunamadım. Ayıptır söylemesi, medyamızda ilerlemek için ihtirasları akıldan çıkarmamak lazım. Tabii birazcık kıçı-başı oynatabilme kapasitesi de olmalı. Birilerine olmadıkları şeyleri söylemek gerekebiliyor sık sık. Sonra 'sorumlu tutum' lazım. Baksanıza, ciddi köşe yazarlarımız hep sorumluluk sahibi devlet adamı havasında yazıyorlar. 'Amerika'yla olan hassas dengeler'den dem vuruyorlar, 'Türkiye'nin orta ve uzun vadeli çıkarları' gibi afili laflar ediyorlar. Mesela sadece şu iki kelamı bile sindirecek basiretten yoksunum ben. Birincisine, 'Hadi ya, ne dengesi? Memleket alenen yörüngeye oturmuş, fırıldak gibi dönüyor' diyebilirim. 'Türkiye'nin orta ve uzun vadeli çıkarları' denince de, patronların yatırım planları aklıma geliyor. Yoksa, IMF'yle, uluslararası dangalak Bush'la ya da İsrail'le ahbaplık etmenin, onlar için sağa sola asker göndermenin benim için ne gibi bir uzun vadeli çıkarı olur ki? Eve giren domatesin miktarı mı artacak? Kaldı ki, eskiden hakiki domates yerdik, artık İsrail'in hormon saldırısına maruz kalıyoruz.

Sonra, bakıyorum, memlekette ne var ne yoksa pijamayla bile satıyorlar, paralar IMF kontrolünde borçlara gidiyor. Tavuklara, kaldırımlara vergi konuyor. Sürekli borç ödüyoruz. Fakat biz ödedikçe orta ve uzun vadeli borçlar hep artıyor. Dolayısıyla benim de tepem atıyor. Memleketin orta ve uzun vadeli çıkarlarının, başta IMF ve Bush olmak üzere emperyalist kurum ve kuruluşlarla ilişkiyi kesmekte yattığını düşünüyorum.

Tencere üretmek isteyen bir işçiye jandarma niye saldırır? Tencere kırıcıların amacı nedir? Fotoğraftaki beş yanlış bir doğruyu bulursanız mesele yok zaten...

Yani elimde değil, mizacım bu. Hâl böyle olunca benden ciddi köşe yazarı olur mu? Olmaz tabii. Zaten böyle cıvık cıvık yazılara, ciddi yazma imkanım olmadığı için başladım, alışkanlık yaptı.

İmaj kimin imajı?

Sürekli kafama takılıyor, elimde değil. Mesela Elif Şafak davası. Aslında bu arkadaşın adı Elif Bilgin'dir ama uzun vadeli kariyer planı itibarıyla kendisine daha fiyakalı bir isim seçmiştir. Neyse, ileride o kariyer planlarını da yazarız belki, şimdi davaya geri dönelim. Nedense popüler kalemlerimiz şu Türklük-Ermenilik işlerine uluslararası reklam fırsatı doğduktan sonra ilgi duymaya başladı. Vicdansız ve insafsız mı davranıyorum. Fazlası yok, azı var!

Elif Şafak davasına katılım organizasyonu sizce neden MESE adında bir halkla ilişkiler şirketi tarafından yapıldı peki? (Bakın bu, –yani dava pazarlaması- başlı başına bir haber konusudur.) Elif Hanım bu dava sürecinde pek üzgünmüş, doğum telaşında her yayına bağlan, her gazeteye konuş, neo-fetoşist kocan ayrı kanaldan olaya girsin, sırf Avrupa Birliği sürecinin önü tıkanıyor diye ha?.. 'Türkiye'nin imajı' dünyası! Yesinler Türkiye'nin imajını! Türkiye imajlık değil imamlık olmuş, imaj Elif Hanım'ın imajı...

Her gazetede Elif Hanım'ın, fotoğraf için özel çalışılmış buğulu bakışları. Manşetlerde şafak açmış. Güneri Cıvaoğlu Elif Şafak portresi yazıyor, nasıl oturup sohbet etmişler, nasıl derin bir insan, ODTÜ'de de solcuymuş, eylemciymiş bir zaman. Doğrudan doğruya tıraş!.. (Kaynak: Bu satırların yazarı. Artıııı, Avrupa Birliği...)

Peki bu hararet duyargalı cıva insan, Sayın Cıvaoğlu, hadi onu geçtim, büyük basınımız, değil manşet yapmak, niye yüz küsur gündür ölüm orucunu sürdüren Avukat Behiç Aşçı'yla ilgili tek laf etmez? Niye F Tipi zulmünün kıyısından bile geçmezler? Hadi bunları da geçtim, solculara her şey müstahak, kabulümüz. Peki artistik edebiyat alemimizi hararetle pışpışlayan büyük basınımızda neden tek bir işçi haberi çıkmaz?

Size bir tencere hikayesi anlatayım mesela. Al Co diye bir tencere fabrikası var İzmit'te. Sendikalaştılar diye 80 işçisini kapı önüne koydu. Patronlar yellense haberini yapan büyük basın, tabii ki bunda bir haber değeri görmedi. Ama bitmedi. Haberin Allahı burada. Fabrika, hortumculuktan 24 yıl ceza yemiş ve tabii ki tüymüş olan Hayyam Garipoğlu'na ait. Şimdi başında kız kardeşi duruyor. Bir kere o fabrika bu insanlarda ne arıyor?

İkincisi, Al Co patronları, memleketleri Adana'dan fabrikaya eylem kırıcılar getiriyor, işe başlatıyor, bir de sendikalı işçilere saldırtıyor. Eylem kırıcılar geçtiğimiz 16 Eylül'de, sendika temsilcilik odasına demir ve bıçak marifetiyle saldırı düzenlediler. İşin tuhaf tarafı, saldırganlar hakkında tek bir işlem yapmayan jandarma, tuttu sendikalı işçileri gözaltına aldı! Bu aleni hortumcu saldırganlığı herhangi bir gazete yöneticisine söyleseniz, "Yok ya!" der. Gündemleri değildir.

Onların da kabahati yok. Teamüller böyle. Büyük basın denen şey aslında alenen patron basını. Ya sevgili okurlar, işte bu yüzden bunaldım ben.

Zengin kadro!

En iyisi, dedim, bir dergi çıkaralım. E, para yok, pul yok. Gittim Tuncay Akgün'e, "Abi, bi dergi yapmak istiyorum, sen basar mısın?" dedim. Sağ olsun, "Basarım" dedi, yola koyulduk. Şu elinizde tutmakta olduğunuz dergi, ben de dahil tek bir profesyonel kadro olmadan çıkarıldı. Memleketin çeşitli yerlerinden genç arkadaşlarımız var, aslan sosyalistler! Yazarlarımız Baba Hakkı ve Yavuz Alogan bu ülkede şimdiye kadar 'piyasa' yapmaktan imtina eden ama fasaryalara yazarlık dersi verebilecek çok mühim iki kalem. Sonra, Diyarbakır'dan Kadir 'bildiriyor'. Serhat Abi mütemadiyen keyifli yazılar yazacak. Mor ve Ötesi'nin davulcusu Kerem'in eli, gördüğünüz üzere gayet iyi kalem tutuyor. Ve tabii Perihan Mağden! Dayanışması için teşekkür ediyoruz. Gerçi Sayın Mağden yazılarıyla bizi kerinçletebilir ama daldık bir kere bu işe. Kerinç nereden gelirse gelsin, hoş geldi sefa geldi!..

Eh, gelecek sayıya sürpriz isimler de olacak. Daha ne isteriz?.. Çok şey isteriz. Bir kere 'okur-yazar' olun. Yakında web sitemiz devreye girecek. Gelen her yazıyı en kötü ihtimalle orada yayınlayacağız. Yazı gönderin. Bizimle alaka kurun. Haber yollayın. RED'e sahip çıkın. En önemlisi eleştirilerinizi gönderin. Muhtemelen bir sürü eksiğimiz, hatamız vardır. Uyarın. Sizin de desteğinizle önümüzdeki sayılarda yavaş yavaş hepsini kapatırız evelallah.

Hadi sağlıcakla kalın...

RED
Yayımcı: LM Basın Yayın Ltd. Şti. İmtiyaz Sahibi: Tuncay Akgün Yazışleri Müdürü: Hakan Gülseven Görsel tasarım: Hakan Bayhan Logo: Baki Güler Müessese Müdürü: Ali Yavuz Tel: 0212 292 95 65 (4 hat) Faks: 0212 245 38 06 Abonelik: 0212 292 95 65 Baskı: LeMan Matbaası, Alüminyumcular Sanayi Sitesi C-5 Blok No: 7-8 Hadımköy/İST. Tel: 0212 858 00 93 (Pbx) Matbaa Sorumlusu: Ali Polat Genel Dağıtım: BBD Merkez Adres: Firuzağa Mah. Defterdar Yokuşu No: 47 Beyoğlu / İstanbul
BİZE YAZIN:
bilgi@reddiye.org